بڕیاری مێژوویمان‌دا بۆ گێڕانەوەی دەستەڵاتی تەواومان لەسەر خاك‌و ئاوەکەمان‌و بە توانا لێهاتنەوە دژی هەرکەسێ دەوەستین بەربەستی ئەم بڕیارە مێژوویە ڕەوایانەمان بکات .
سەرۆکی فەرماندە
صدام حسين

ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانەیە
٨ لاپەڕە
٥٠ فلسە

هاوکاری
التضامن

شەقامی الخلفاء
مەیدانی الخلانی
ت ٨٨٧٥٧٩٥ / ٥ خەت
ساڵی ١٩٧٠ دامەزراوە

دەزگای ڕۆشنبیری و بڵاوکردنەوەی کوردی
بەڕێوەبەری گشتی و سەرنووسەر
مصلح مصطفی

العدد ٦٣٩ الخميس ١٩٨٢/٥/٢٧
ژمارە ٦٣٩ پێنجشەممە ١٩٨٢/٥/٢٧

ئەرکی بنەڕەتیمان لە دەرەوەی سنوور تێك شکاندنی هێزی دوژمنە

هێزە دلێرەکانی سوپای عێراقی مەرد هەر لەبەر پەچدانەوەی پەلامارێکی ئەم دواییەی هێزەکانی دوژمندا کە ویستیان توخنی هێزەکانمان بکەون لە ناوچەی محمرە دوو هەزارو ٧١١ کەسیان لە دوژمن کوشت‌و ژمارەیەکی زۆریان بە دیل گرت‌و ٢٨ دەبابەیان تێك‌شکاند لەگەل ٢٥ سەرباز بەروو ١٥ لۆری گەورەو حەوت شەفل‌و دەستیان بەسەر چەکێکی زۆری هێزەکانی دوژمندا گرت .

پیریش قسەکەرێکی سەربازی لە سەرکردایەتی گشتی هێزە چەکدارەکان ڕای‌گەیاند ، کە لە سەرەتای ئەم مانگەوە لەو شەڕە توندانەی لە ناوچەی محمرە ڕووی‌داوە هێزەکانمان توانیویەتی بەدەیان هەزار لە هێزەکانی دوژمن بکوژێ‌و زیانی گەورەی وای پێ‌بگەیەنێ کە بە تەواوی وای پەك بخات نە ئیستاو نە پاشەڕۆژ نەتوانی خۆی کو بکاتەوەو هەوڵی بەدی‌هێنانی خەونە شەڕانیەکانی بدات

قسەکەرەکە ڕای‌گەیاند : ئێمە ڕاستیەکی بنەڕەتی دووپات دەکەینەوە کە لە هەموو درۆو دەلەسەی پوچەڵی حوکم‌ڕاکانی تاران گەورەترە ، ئەویش ئەوەیە سەرئەنجامی دوایی هەموو جەنگێ ، ئەو ئەنجامەیە دەیدات بە دەستەوەو لە ماوەی بیست مانگی ڕابووردودا هێزە دلێرەکانمان کاریکی وای بە هێزی شەڕخوازی دوژمن کرد کە توانای عەسکەری‌و ئابوری‌و سیاسی هەڵتەکاند .

هەروەها وتی : ئەرکی بنەڕەتی هێزەکانمان لە دەرەوەی سنوور تێك‌شکاندنی بەشی هەرەزۆری ئالەتی شەڕی دوژمن بووەو ئەم ئەرکەیشی بە مەردانە بەجێ‌هێنا .

لەدواییدا دەڵێ : ئێمە دلنیاین کە سەرکەوتن مادامێکی دەست عێراق کەوت کە باوەری بە حەق‌و عەدالەت هەیە ، بە هەمان تواناوە ئەو ئەو سەرکەوتنە دەپارێزێ پشتیوانی خوای مەزن .

لە بروسکەیدا بۆ سەرۆکی فەرماندە
زانا ئاینیەکانی هەولێر بەوەفایی و دلسۆزییان بۆ سەرکردایەتی حزب و شۆڕش دووپات دەکەنەوە

زانایانی ئاینی پارێزگای هەولێر دووپاتی کۆبوونەوەی تەواوی خۆیان لەدەوری سەرکردایەتی بێ‌هاوتای بەڕێز سەرۆکی فەرماندە صدام حسین ئەکەنەوەو ئەوپەڕی نارەزاییان بەرامبەر هەڵوێستی ناپاکانەی اسدو قذافی دەرئەبڕن .

ئەمەش لەو بروسکەیەدا هاتووە کە (٢٥)ی ئەم مانگە لە چاو پێ‌کەوتنیاندا بە بەڕێز عبدالغني عبدالغفور وەزیری ئەوقاف‌و ئیش‌وکاری ئاینی لە مەلبەندی وەزارەتی ناوبراو ناردوویانە بۆ سەرۆکی تێکۆشەر صدام حسین‌و ئەمەش دەقی بروسکەکەیە .

بەناوی خوای بەخشندەو میهربان

بل نقذف بالحق على الباطل فيدمغه فاذا هو زاهق ..
صدق الله العظيم

بەڕێز سەرۆکی فەرماندە تێکۆشەر صدام حسین خوا بتانپارێزێ .

ئێمەی زانایانی ئاینی پارێزگای هەولێر مەلبەندی ئۆتۆنۆمی کوردستانی عێراقین کە لەگەڵ بەڕێز وەزیری ئەوقاف‌و ئیش‌وکاری ئاینی کۆبوینەتەوە . سڵاوو پیرۆزبایی لە سەرکەوتنەکانی سووپا دلێرەکەمان سووپای ڕەوای سەرکردایەتی‌یە تێکۆشەرەکەتان ئەکەین بەسەر دەستەی خومەینی ڕەگەزپەرستی نۆکەری ئیمپریالیزم‌و دوژمنی ئیسلام‌و نارەزایی خۆشمان بەرامبەر ئەو هەڵوێستە ناپاکانەیە دەرئەبڕین کە ناپاکی نەتەوەو ئیسلام حافظو قذافی هەیانە دژی وڵاتە تێکۆشەرکەمان کە باوەری بە ئیسلام هەیە . هەروەها سوپاسی ئەو بایەخەتان ئەکەین کە ئەیدەن بە زانا ئاینی‌یەکان‌و پەرستگەکانی خودا پەرستن‌و سەرۆکی بەڕێز بەڵێنتان ئەدەینێ کە بۆ بیروباوەڕەکانی شۆڕش‌و سەرکردایەتی‌یە دلێرەکەتان دلسۆزبین‌و خوێنی خۆمان لەجەنگە ڕەواکەماندا بۆ وەدیهێنانی سەرکەوتنی زیاتر بەسەر دوژمنەکانی عێراقدا لە هەرکوێ‌یەك بن‌و لە هەرلایەك هەن بەخت بکەین .. بڕۆن بۆ پێشەوە خوا لەگەڵتانە .

زانایانی ئاینی
مەلبەندی ئۆتۆنۆمی ناوچەی کوردستانی عێراق

سیکۆتۆری کاتی کۆبوونەوەی ئایندەی لیژنەی کۆششی خێرخوازی دیاری دەکا

سەرۆکی گینی احمد سیکۆتۆری سەرۆکی لیژنەی کۆششی خێراخوازی ئیسلام ڕای‌گەیاند کە لە پێنجی مانگی داهاتودا لیژنەکە لە جدە کۆدەبێتەوە بۆ قسە کردن لە سەر توانای پەیوەندی کردن بە کاربەدەستانی عێراق‌و ئێرانەوە لە چوارچیوەی هەوڵدانیا بۆ دوایی هێنانی بە شەڕی نێوان هەردوو وڵات .

لە دوانێکی ڕۆژنامە نووسیدا لە ڕەباط وتی : کۆبوونەوەی لیژنەکە لە چوارچێوەی پێشنیارێکیدایە کە دراوە بە ئەندامانی لیژنەکەو نهێنیە .

زایۆنی‌و قەزافی هاوکاری دەکەن بۆ بەهێزکردنی ئێستگەی خوومەینی

پسپۆرە بەریتانیایی‌یەکان لە لەندەن ڕۆژی سێ شەمو دووپاتیان‌کردۆتەوە کە قەوارەی زایۆنی‌و ڕژێمی لیبیا هەوڵی بەهێزکردنی بەرنامەکانی ئێستگەی ئێرانی ناڕاستەکراو بۆ ئەورووپا دەدەن .

ئەو پسپۆرانەی کە لە دەستەی ئێستگەی بەریتانیا ئیش‌دەکەن وتویانە کە لیبیا لە حەفتەی ڕابردوودا دەستی‌کردووە بە گێڕانەوەی بلاوکردنەوەی بەرنامەی ڕادیۆی تاران لەسەر شەپۆلەکانی ئێستگەی لیبیای ئاڕاستەکراو بۆ ئەورووپا .

هەروەها پسپۆرەکان ئاشکرایان کرد کە قەوارەی زایۆنی بەرنامەی ئێستگەی ئێرانی لەسەر شەپۆلەکانی ئێستگەکانی خۆیان بەهێزدەکات‌و بۆ ئەوروپا بڵاوی‌دەکاتەوە .

لەژاپۆن :
٢٠٠ هەزار خۆپیشاندەر دژی چەکی ئەتۆم

زیاتر لە (٢٠٠) هەزار کەس لە تۆکیۆ دژی چەکی ئەتۆم خۆپیشاندانیکی گەورەیان کردوە لەماوەی خۆپیشاندانەکەشدا کە چاودێرەکان بە گەورەترین خۆپیشاندانی دادەنێن کە لە تۆکیۆ ڕوویدات دژی چەکی ئەتۆم ، سناتۆری ئەمەریکایی پێشوو (جۆرج ماکفرن) قسەی کردوە کە داوای دانانی سنووری دەکرد بۆ پێشبڕکێ‌کردن لە بەرهەمهێنانی چەك‌و نزیکی ٨٠٠٠ پۆلیسی توکیو بە دەوروپشتی خۆپیشاندەرەکانەوە بوون نەوەك شتی ترسناك ڕوویدات .

هێزە دلێرەکانمان لێدانی جەرگ بڕ ئاراستەی دوژمنی ڕەگەزپەرست وجادەچۆڵ دەکەن

هێزی ئاسمانیمان دەوری پاڵەوانانەی لە ئاسمانی جەنگدا دەگێڕێت

لە هەفتەی ڕابووردودا ، جەنگاوەرە دلێرەکانی عێراق کە بەرگری لە سەربەستی‌و سەربەرزی خاك‌و گەلی عێراق دەکەن ، دژی چاوبرسیەتی‌و باوەڕی دوژمنایەتی‌کاری دڕندانەی تاقمە حوکم‌ڕا تەفامەکەی ئێران ، زیانی زۆرتریان بە هێزەکانی دوژمن گەیاندو چەندان دەستی مەردانەی لێ‌وەشاند .

هێزی ئاسمانی عێراق ، ئازایەنە ، بە درێژایی ئەم هەفتەیە چەندان هەڵمەتی سەرکەوتوی بردە سەر بنکەو مۆڵگاکانی دوژمن زیانی سەروماڵی زۆری پێ‌گەیاندن .

بەپێی بەیاننامەکانی سەرکردایەتی گشتی هێزە چەکدارەکانمان ، تێکڕایی زیانەکانی دوژمن لەم هەفتەیەدا بەم جۆرە بووە :

● **بەیاننامەی ٧١٥ و ٧١٦ :**

٦٥٨ کوژراوو ١٨ دەبابەو چوار سەربازبەری مودەرەع‌و سێ تۆپ‌و ١٢ لۆری کە سیانیان سەربازیان تیابوو سیانی‌تریان توپی ڕادەکێشا ، پێنج بنکەی ساروخ ، سێ روانگە ، چوار بنکەی تەقەمەنی ، حەوت جبەخانەی چەك .

● **بەیاننامەی ٧١٧ :**

٦٨٥ کوژراوو ٢٣ دەبابەو هەشت سەربازبەری مودەرەع‌و سێ تۆپ‌و چواردە لۆری‌و پێنج بنکەی ساروخ‌و سێ روانگەو چوار بنکەی تەقەمەنی .

● **بەیاننامەی ٧١٨ :**

٣٩ کوژراوو دوو دەبابەو سیانزە لۆری‌و سێ روانگە .

● **بەیاننامەی ٧١٩ :**

٣٧ کوژراوو دوو دەبابەو دوو سەربازبەری مودەرەع‌و پێنج لۆری‌و یەك تۆپ‌و دوو روانگەو چوار بنکەی تەقەمەنی .

● **بەیاننامەکانی ٧٢٠و ٧٢١ :**

لەم دوو بەیاننامەیەدا ، ڕاگەیەنرا کە دوژمنی نەفام ، ویستویەتی پەلاماری هێزە دلێرەکانمان بدات لە ناوو سەرووی شاری محمرە ، بۆ ئەم مەبەستە لە لای سەرووی خۆرئاواو لای سەرووی خۆرهەڵاتی محمرەوە، پەلاماری هینابوو ، بەڵام هێزە مەردەکانمان وەك لوتکەی سەخت بە ڕویاندا وەستان، سەرەرای ئەوەی هێزە دلێرەکانمان لە کەرتی خوارو کەوتنە لێدانی توندی ئەو هێزانەی دوژمن کە پەلامارەکەیان بردبوو ، چەکی ئاسمانیمان لەم شەڕەدا دەوری مەردانەی خۆی گێڕا لە پەك خستنی ئالەتی شەڕی دوژمندا .

ئێران
باری ناوخۆ تادێ شڵۆق دەبێت
مانگرتنی فراوان لە کارگاو پۆستەخانەی تاران
خۆپیشاندانی کرێکاران و بەیەکداچوونی توند لە نێوان خۆپیشاندەران و پاسدارەکانی خومەینی دا

پاریس : بەیاننامەیەکی ئەنجومەنی بەرگری نیشتمانی ئێرانی دژی ڕژێمی خومەینی بلاوی‌کردەوە کە جووڵانەوەیەکی فراوانی مانگرتن لە مانگی نیسان‌و ئایاردا لە کارگەکانی ئۆتۆمۆبیل‌و پۆستەخانەکانی تاراندا ڕوویداوە .

ئەو بەیاننامەیەی کە مەسعوود ڕەجەوی سەرەکی ڕێکخراوی موجاهیدینی خەلق‌و جێ‌گری سەرەکی ئەنجومەن مۆری‌کردبوو و لە پاریسدا بلاوکرایەوە وتی ئەو جووڵانەوەی مانگرتنە کارگەکانی ژنرال مۆتۆررو کارگەکانی بێنزی ئەڵمانیایی‌و کارگەکانی زامیۆت‌و ڤۆلڤۆو کارگەکانی کوفی دروستکردنی ئۆتۆمۆبیلی گواستنەوەی گرتەوەو لە ئەنجامدا سەدەها کرێکار گیران .

ئەم مانگرتنانە لە ئەنجامی ئەوەوە دەستیان‌پێ‌کرا کە مەرسوومێکی میری دەرچوو بۆ درێژەدان بە سەعاتەکانی کارکردن لە هەفتەدا بۆ چل‌وچوار سەعات‌و هەڵوەشاندنەوەی پشووی ڕۆژی پێنجشەممو .

لەگەڵ ئەم مانگرتنانەدا بەیەکداچوونی زۆر تیژیش لەگەڵ هێزەکانی میریدا ڕوویانداو بە تایبەتیش لەگەڵ پاسەوانەکانی خومەینیدا . گەورەترین جووڵانەوەی مانگرتنی بەرهەڵستی لە کارگەکانی پاریس مۆتۆردا ڕوویداو لە ئەنجامیا لە هەزارو حەوسەدکەس زیاتر کرێکارو ئەندازیار گیران لە ناو ئەو ٢٧٥٠ کەسەی کە لە کارگاکەدا ئیش‌دەکەن .

بەیاننامەکە وتی جووڵانەوەی مانگرتنەکە لە ڕۆژی ٢٢ی نیساندا ڕوویداو پاش ئەوە کرێکاران دەستیان‌دایە خۆپیشاندانی گەورەو ئاڵای وایان تیا بەرزکردبووەوە داوای دانەوەی مافەخوراوەکان‌و لابردنی دەستەو دایەرەکانی سەر بەخومەینی‌و هەموو ئەو تاقمانەیان کردبوو کە بە ناوی رابیتەی ئیسلامی‌یەوە لەناو کارگاکاندا دەجوولێنەوە .

هەروەها بەیاننامەکە وتی پاش ماوەیەکی کورت لە دەست‌پێکردنی خۆپیشاندانەکانی کرێکاران پێنج دەستەی چەکدار لە تاقمەکەی دادگاکانی خومەینی هاتنە شوێنەکەو هەندێ پاسەوانی خومەینیشیان لەگەڵابوو . لە پێشا دەستیان‌کردە تەقەکردن بە هەواداو ئەنجا سەرکوت‌کردن‌و گرتنی کرێکارەکان .

سەرلەنوێ هەڕەشەدەکەن

خومەینی جادووگەر سەرلەنوێ سیاسەتی چاوچنۆکی حوکمدارانی تاران لە ناوچەکەدا دووپات‌دەکاتەوە .

ڕۆژی دوو شەممو دیسان هەڕەشەس لە ولاتەکانی کەنداوی عەرەبی کردەوەو بە دەوڵەتی لاوازو بچووکی لەقەلەم‌داون‌و بەڵێنیشی داوە کە کاری سەربازی دژیان ئەنجام‌بدات .

بەرامبەر کاروبارە دڕندانەکانیان لە دەرەوە :
بانگەوازێك بۆ دۆزینەوەی نۆکەرانی خومەینی لە ئیتالیادا

یەکێك لە نوێنەرە سۆشیالیستی‌یەکانی ئیتالیا داوای لە حکوومەتی ئیتالیا کردووە کە هەوڵی دۆزینەوەی چالاکی‌یە نامرۆڤانەکانی دارو دەستەی سەر بە ڕژێمی ئێرانی دەرهەق یە بەرهەلستەکارانی ئێرانی لە ئیتالیا ، بەدات . سیرفادی ڕۆژی دوو شەممو ڕایگەیاند کە ئێستا لە ئیتالیا نۆکەرانی ڕژێمی خوومەینی هەوڵی کوشتن‌و تەفروتونا ـ کردنی بەرهەلستەکان دەدە .

هەروەها سیرفادی دەستی‌درێژکرد بۆ بەیاننامەکەی کارگێری کاروباری ئێرانی کە پێش چەند حەفتەیەك دەستی لە کارەکەی هەلگرتبوو ، لەم بەیاننامەیەشدا ڕاگەیەنراوە کە پۆلیسی ئیتالیا هەوڵ‌نادات ئەو کەسانە بدۆزێتەوە کە بەساپۆرتی ئەوتۆ هەلدەگرن کە گوایە قوتابین‌و لە ئیتالیا دەخوێنن‌و شوناسنامەی ڕاستەقینەی خۆیان پێ دادەپۆشن .

هەروەها جێگری ناوبراو وتی دیبلۆماسی‌یەکانی ئێرانی لە ڕۆما ڕێنمایی‌یان لە حکوومەتەکەیان پێ‌گەیشتووە کە ماوەبدەن بەو نۆکەرانە هاوکاری لەگەڵ هەر دەستەیەکی خوێن‌ڕێژ بکەن کە بتوانێ یارمەتی‌یان بدات لە جێ‌بەجێ‌کردنی کارە دڕەندەکانیان .

هەروەها سیرفادی داوای لە سەرەکی حکوومەتی ئیتالیا جیوفانی سیبادولینی کردووە کە حکوومەتەکەی هەوڵی ڕاوەستاندنی ئەو چالاکی‌یە نامرۆڤانە بدات کە بەهیچ جۆرێك لەگەل پەیوەندی نێوان دەوڵەتان‌و مافی مرۆڤ‌و ئاسایشی ناوخۆی ئیتالیا ناگونجێ .

لەم ژمارەیەدا :

● گفتوگۆ لەگەڵ بەڕێزان : صابر بارزانی، شیخ اسماعیل بەرزنجی، پەیمان خالص/حسین ڕەشوانی لە ل ٥ بخوێنەرەوە .
● چیرۆك لەئەدەبی میللی گەلان د. عزالدین مصطفی رسول ل ٦ .
● چالاکیەکانی دەزگای ڕۆشنبیری‌و بلاوکردنەوەی کوردی ل/ ٨ .

Institut Kurde de Paris

پارتی دیموکراتی کوردستان پێکەوە بەستراوەیی چارەنووسی کورد و عەرەب دووپات دەکاتەوە

پارتی دیموکراتی کوردستان دووپاتی کردەوە کە گەلی کورد ئەو چارەنووسەی کە لەگەڵ برای عەرەبیا پێکیانەوە ئەبەستێت و باوەڕی پێی هەیە بەدرۆو دەلەسەی نۆکەرانی بێگانەو دروشمی ورشەدارو ساختە هەڵناخەڵەتێ ٠

پارتی ناوبراو لە بەیاننامەیەکی مەکتەبی سیاسیدا کە وەڵامی ئەو پیلانە ناپاکە بێدەسەڵاتانە ئەداتەوە کە خۆفرۆش و بەکرێگیراو پێی هەڵئەستن دژی ئەو کاروانە سەرکەوتووپڕ خەباتە نیشتمانیەمان کە حزبی بەعسی عەرەبی سۆشیالیست لە وڵاتەکەماندا سەرکردایەتی ئەکات و کە یەکێتی کوردو عەرەبی وەدی هێناو سەرکەوتنی مەزنی لەهەموو بوارێکدا جێبەجێ کردووە ٠ هەروەها دووپاتی ئەوەشی کردۆتەوە کە ئەو پیلان گێڕانە لە ملکەچی و سەرشۆڕی زیاتریان دەست ناکەوێ ٠

پارتی ناوبراو لەبەیاننامەکەیدا روونی کردۆتەوە کە گەلەکەمان لەدەوری سەرکردایەتی یەکەی و بەرابەری سەرەکی تێکۆشەر صدام حسین کۆبووەتەوەو دلێرانە ئەجەنگێ و دەربەستی هیچ قوربانیدانێك نیەو دووپاتی ئەوەشی کردەوە کە بۆ بەرگری کردن لەوڵات و لە شەرەفمەندی بە پێی ئامانجە پیرۆزو بیروباوەڕە بەنرخەکەی شانبەشانی هەموو هێزێکی نیشتمانی و نەتەوەیی ئامادەیە هەموو قوربانیەك بدات و داوا لەگەڵ ئەکات چاوی ورياو تیژین دژی هەموو نۆکەرێکی بێگانە لە ناوخۆو دەرەوەی وڵاتداو ئەوانەش دەربخەن کە پەیوەندیان بە مخابەراتی کە پەیوەندیان بە مخابەراتی بێگانەوە هەیەو تاوەناتاوی دروشمی ساختە بەناوی پاراستنی مافی کوردەوە هەڵئەگرن ٠

لەکۆتایی بەیاننامەکەدا پارتی دیموکراتی کوردستان سلاو لەپاڵەوانە دلێرەکانی عیراق ئەکات کە سەربەرزانەو بە تواناوە بەرەنگاری دەستدرێژی ئێرانی رەگەزپەرست وەستاوەو ئەجەنگێ و داواش لەکوردەکانی ئێران و سوریا ئەکات راپەڕن دژی رژێمی خومەینی تەڵەکەبازو حافظ ئەسەد کە جولانی فرۆشت ٠

بەیاننامەی پارتی لەکۆتایی دادەستی بۆئەو نۆکەرانە کێشاوە کە :

ناو بەناو هەندێ شیعار بەرز دەکەنەوەو ، خۆیان وا پیشان دەدەن کە دلسۆزی قازانجی کوردن ، جا ئەگەر راست ئەکەن بابچنە ریزی گەلی کورد لەئێراندا کە رووبەرووی لەناوبردن وەستاوە لەسەر دەستی یاسای ئێراندا ·· ئەگەر راست ئەکەن با پارێزگاری لە کوردەکانی سوریا بکەن، کە یاسای حافظ اسد تەنانەت دەرخستنی نەتەوەیی یانی لێ حەرام کردوون چ جایێ بەزمانی نەتەوەیی قسەکردن، بێجگە لەوەش لە مافی هاونیشتمانیش بێ بەشی کردوون ٠

بڕوانە ل : ٧

ئافرەتانی سلێمانی :

خومەینی دوژمنی مرۆڤایەتی یە ..!

به هەر پێوەرێک چمکەکانی جەنگی رەوای وڵاتمان ـ جەنگی قادسیەی صدام ـ هەڵبسەنگێنی لە ئەنجامدا جگە لە پاراستنی شەرەفی خاکو ئاوی نیشتمانەکەمان بایەخدان بە مرۆڤ وەك یەكێك لە مەبەستەکانی حزبو شۆرش لەو چوارچێوەیەدا دەبینینەوە ···

مەبەشیش لە بڕگەی یەکەم ئەوەیە کە لە پێناوی نیشتماندا ناچار بووین دەست بدەینە چەکو روبەرووی دوژمن ببینەوە ···ئەمەشمان لە هەفتەی یەکەمی جەنگدا

بۆ خۆمان و دوژمن و هەموو نەتەوەکانی جیهان سەلماند··· دوای ئەوە هەڵوێستی مرۆڤایەتیمان پیشاندا ٠ ٠ واتە لە هەفتەی یەکەمی شەڕدا داوای ئاشتیمان کرد·· کەچی هەندێك لایەن بەتایبەتی دوژمن و دۆستەکانی بە هەڵوێستێکی لاوازیان شی کردەوە ٠ ٠ ٠ ئەمەبوو ئەوان درێژەیان بە شەڕ داو رۆژبەرۆژ نرخی مرۆڤ لای ئەوان دەشکاو لای ئێمەش پیرۆزتر ·····

لەم روانگەیەوە چاومان بە چەند خوشکێك کەوت لەوانە خوشکە سهام شهاب احمد جێگری سەرۆکی یەکێتی ئافرەتانی عێراق ـ لقی سلێمانی و لەم بارەیەوە وتی

هەر لە سەرەتای جەنگەوە کە دەست درێژیەکانی ئێرانمان رەت کردەوەو لە ئەوپەڕی هێزو توانامانەوە داوای راگرتنی کوشتارمان کرد بەڵام ئەوان بە پێچەوانەوە چونکە خومەینی تەنها مەبەستی فەوساندنی وڵاتی عێراق نییە بەڵکو دەیەوێ وڵات و گەلانی ئێران بەرێت بە ناخی زەویداو بگرە ئەگەر بۆی بلوێ رەچەڵەکیان ببڕێتەوە بە بەڵگەی ئەوەی کە لەم دوایەدا دەستی کردوە بە ناردنی منالان بۆ بەرەکانی جەنگ ٠

● پاشان خوشکە گەلاوێژ عثمان احمد ئەندامی یەکێتی ئافرەتان ـ بەشی ناوخۆ وتی

بڕوانە ل : ٧

ئایا ئەزانن ؟

نوسینی
ا٠ن ـ دلسۆز

دوێنی وەزارەتی فێرکردنو پەروەردەکردنی ئێران ڕەسمەن بەهەمو قوتابخانەکانی ئێرانی ڕاگەیاند کەئەبێ لەمەودوا دەرسی مردوشتنو کفنودفن لەقوتابخانەکانا بوترێتەوە وەئەم دەرسە ئەبێ ببێتە یەکێ لەدەرسەبناغەییەکان ، دیارە کەئەم کارەی خۆیشیان ئەگیرنەوە بۆسەر ئیسلام وەپەیڕەوی لەئیسلام وەتەرویجی ئاینی ئیسلام ، بەڵێ ئەمەتائەمڕۆی ئێران ئەمەتا دیاریو خەڵاتی خومەینی بۆگەلی ئێران ، خومەینی لەلایێوە پتر لە صەدوشەصت دانشگەو کولێژ دائەخات وەصەدها هەزار خوێندکار سەرگەردان ئەکات وە بەرگری ئەکات لەخوێندنی پزشکیو ئەندازیاریو کشتوکاڵو پیشەوکارگە هەمو مەبەستە بناغەیو سەرەکییەکانی ژیان بەڵام لەولایشەوە فەرمان ئەدات کە لە قوتابخانەکانا دەرسی کفنودفن بخوێنرێت وەئەم فەرمانەش زۆربەسەربەرزییەوە لەڕادیۆدا بلاوئەکرێتەوەو پڕوپاگاندەی بۆئەکەن ، جالێرەدا ئەپرسین ئایا ڕژێمیئاخوندی ئەم کارە بۆچیئەکات وە ئەیەوێ لەم کارەی خۆی چۆن بەرهەموەرگرێت ؟ ئەم کارە بەڕەوالەت لەوەئەکات کەکارێکی ئیسلامیبێت بەڵام لەناوکەدا ئەمە بۆبەرگریکردنە لەژیانوگیانی ئاخوندەکان وە بۆئەوەتە کە ئەمقوتابییانە بنێرنە مەیدانەکانیئەبەرد بۆ کفنودفنکردن وەئاخوندەکان خۆیان ناچارنەبن کەبڕۆنە مەیدانەکانی نەبەردەوە بۆ ئەنجامدانی ئەمکارە چونکی لەمبارەوە خەڵك دەنگیان بەرزبوەتەوە وەئەڵێن مردوەکان هەروا بەبێئەوەی بەشێوەیێکی ئاینی کفنودفنبکرێن ئەخرێنە گۆڕەوە لەلایێکیتریشەوە ئەوەندە کوژراو زۆرە مەلادەرقەتی ئەنجامدانی یاسایئاینی بۆدەفنکردنیان نایێن جابەمچەشنە ئەمپڕۆژیە دانراوە کەئەمهاوینە قوتابیەکان دەرسی کفنودفنکردنیان پێبوترێت ، بەڵێ ڕژێمیخومەینی تەنها بەوە وازناهێرێت کە منالەکان بخاتە گەروی ئاگری بێئامانی نەبەردەوە ئەوەتا بڕێکیتریشیان بەمجۆرە دینێتە کایەوە .

ئەمانە هەموی نابوتیو ئیفلاسو تێشکانی ڕژێمی ئاخوندیسم ئەگەیێنێتو هیچیتر .

● × ●

پارتی شۆڕشگێڕی کوردستان یەك ریزوەستانی جەماوەری کورد بەرووی پیلانەکانی دوژمنانی سەربەستی عێراق دووپات دەکاتەوە ...

پارتی شۆڕشگێری کوردستان :
لقی پێنجی پارتی شۆڕشگێری کوردستان ، بەیاننامەیەکی ئاراستەی جەماوەری گەلی کورد کردوە ، کە بانگی دەکات بۆ یەك ریز وەستان بە رووی ئەو پیلانانەی بە مەبەستی زیان گەیاندن بەو دەستکەوتانە رێك دەخرێن کە گەلەمان بە رابەری حزبی بەعسی عەرەبی سۆشیالست بۆی بەدی هاتوە ، بەیاننامەکە دەڵێ :

لای هەموو رۆڵەیێکی نیشتمان پەروەری گەلەکەمان ئاشکرایە کەوا ئێمەی کورد لە کوردستانی عێراقدا دان براوە بە مافی نەتەوایەتی رەوامان لە لایەن پارتی بەعسی عەرەبی سۆشیالیستەوە کە سەرکردایەتی رژێم و کومەڵ دەکا لە گشت عێراقدا ٠ ئێمەی کورد لە کوردستانی عێراق خاوەن هەردوو ئەنجومەنی یاسادانان و راپەڕاندنی ناوچەی کوردستانین و لە سەرانسەری کوردستانیشی لەو ناوچانەی زوربەی دانیشتوەکانی کوردن بە زمانی زگماکی خۆمان زمانی کورد لە قوتابخانەکانمان ئەخوێنین ٠

هەروەها بەیاننامەکە وەڵێ :

لە بواری سیاسیدا جەماوەری گەلەکەمان ماوە دراوە پێی بە ریکخستنی سیاسی ٠ بوونی پارتەکەمان پارتی شۆڕشگێڕی کوردستان و پارتی دیموکراتی کوردستان لە بەرەی نیشتمانی و نەتەوەیی پێشکەوتنخواز بەسەرکردایەتی پارتی بەعسی عەرەبی سۆشیالست دیسان دەڵێ :

لە بواری ئابوریدا گەلی کوردمان دوای خۆماڵی کردنی سامانی نەوت و دوای جێبەجێ کردنی حوکمی زاتی لە کوردستانی عێراق و تەرخان کردنی سەدەها ملیون دینار بۆ ئاوەدان کردنەوەی کوردستان ٠ دانشتوانی بە تەواوی وەزعی ژیانیان و ئابوریان بەرەو بەرزبوونەوەو پێشکەوتن ئەروات و ئەوەشی نەماوە لە کوردستاندا بێ کار بێ ٠

هەروەها دوای جێبەجێ کردنی یاسای ژمارە (٩٠)ی ساڵی ١٩٧٥ زوربەی زۆری جوتیارانی بوونە خاوەن پارچە زەوی خۆیان و خەریکی ئاوەدانکردنەوەی زەویەکانیان لە کۆتاییدا بەیاننامەکە دەڵێ :

لەم زروفە ناسکە کە گەلی عێراقمان پێیدا تێپەڕ دەبێ بە کورد و عەرەبیەوە ر

ژێمی خومەینی رەگەزپەرست زیانی لە ماوەی بیست شەڕی نێوان ئێران و عێراقی عەرز کردۆتە ... ئەرمان پێویستە لەسەر هەموو نیشتمانپەروەرێك پارێزگاری لە وڵاتەکەی بکاو فەزحی ئەو روپگو نامە ناوانبارانەش بکرێ کەوا دەستیان ناوەتە ناو دەستی دوژمنانی گەلی کوردمان لە تاران و قەوم و دمشق ٠

داوا لە هەموو کوردێکی دلسوزو نیشتمانپەروەر ئەکەین خەریکی بەرەپێدانی حوکمی زاتی کوردستان بن و ماوە نەدەن بە گێرەشێوێن ئاژاوەچی و نۆکەرانی بێگانە کوسپ بخەنە رێگای بەرەپێدانی تاقیکردنەوەی حوکمی زاتی لە کوردستاندا ٠

هەر شەکاوە بێ ئالای شۆڕشی حەودەی تەمموز بە سەرکردایەتی رۆڵەی خەبات گێڕی عێراق سەرەك صدام حسین ٠

نەمری و پایە بەرزی بۆ شەهیدانی قادسیەی صدام ٠

قوتابیانی سلێمانی :

سەربازی بەوەفای گەل و نیشتمانین

لە یەکەم رۆژەوە پێمان راگەیاندن بە دەردی خۆتانەوە دانیشن و هەوڵی ئاوەدان کردنەوەی وڵاتی خۆتان بن·· کەڵکی نەبوو ··· !

جارێکی تریش بۆیمان دوبارە کرایەوەو ئەنجامی شەڕی گەورەی دەوڵەتانیان بەرگوێخرا ··· بەڵام ئەوان بە کەللە رەقی و بایی هەواییەوە شوڵیان لێهەڵکێشا ··· دەیان جاری تریش ··بەڵام یەکێ نەخشەی بۆ لە خۆ گەورەتر جێبەجێ بکات دیارە گوێ رایەڵی سەرزەنشت و رێنمایی کەس تر ناپێت ·· ٠ ئەوەبوو ویستیان بە بەرەڵلایی و نەفامییەوە ملی رێگا بگرنە بەر ٠ ٠ بەڵام ئاگری تورەی سەربازەکانمان بە چەندەها کیلومەتر بەرەو شوێنی خۆیانی راونایەوە ·· ئالێرەدا داوای شەر وەستانمان کرد ٠ ٠ ٠ بەڵام ئەوان وتیان زوەو ئەمەشی لاوازی عێراق دەسلەمێنێ و لە ماوەی هەفتەی داهاتوودا دەچینە بەغدا ·· ·· ئێستاش بیست مانگ تێپەڕی و بەغداش لە جاران زیاتر چاوی ئارام لێك دەنێ ··· کە واتە بۆچی دان بە مافی رەوای ئێمەدا نانێن ؟ بۆچی هەموو ساتێ (مووشەدەمەی) ئاگری شەڕ ئەدەن ؟ بێگومان مەبەست وەك رۆژی روناك دیارەو مانگیش کە هەڵهات پێویست بە پەنجە کێشان ناکات ···

دەربارەی ئەم مەبەستە چاومان بە چەند قووتابییەك کەوت ٠ ٠ ٠ سەرەتا کاك هیوا علی جاف جێگری سەرەکی یەکێتی قوتابیانی کوردستان ـ لقی سلێمانی وتی

لەو رۆژەوەی وڵاتەکەمان تاقمە رەگەز پەرستەکەی ئێران ئاگری شەڕی بەرووبا هەڵگیرساند مەبەستیان ئەوەبوو رۆڵی بەرەوپێشەوە چوونی وڵاتەکەماز رابوەستێنن و وەسیلەی، ئەمەشیان بەکارهێنانی سوپای ئێران بوو کە بە پێنجەمین سوپای جیهانی دادەنرا ·· بەڵام سەربازە بەجەرگەکانی عێراق توانیان ئەو داستانە بفەوتێنن ٠ ! ئەوە بو لەماوەی ئەم بیست مانگەی شەڕدا هەمیشە سەرکەوتنی نوێ بەدەست دەهێنن ··· لەگەڵ ئەمانەشدا کە داوای شەڕ راگرتن دەکەین بە پێچەوانەی هەقیقەتەوە شی دەکەنەوەو ئەوە ناڵێن کە خۆیان وەك سەربازێکی شەترەنجیان لێهاتووەو بە دەستی بێگانە نەبێ ناتوانێ ئاڵوگۆڕی جێگای خۆی بکات ··· ! ئەمانەشس بۆمان دەسلەمێنێ کە دووپاتی ئەوە بکەینەوە هەمیشە سەربازێکی گیان فیدای ئەم نیشتمانە خۆشەویستەمان بین ٠

● پاشان کاك یاسین عبدالجبار ئەندامی لیژنەی یەکێتی خانەی مامۆستایان وتی

نزیکەی بیست مانگە عێراقی خۆشەویستمان بەرپەرچی دەست درێژیەکانی رژێمی رەگەز پەرستی ئێران ئەداتەوەو توانیویەتی دەسەڵاتی سەربازی خۆی بەسەر تێکڕای بەرەکانی جەنگدا بسەپێنێ ئەمەشی بەڵگەیەکی گەورەیە بۆ دووپات کردنەوەی هەڵوێستی مرۆڤایەتی بۆ راگرتنی شەڕ چونکە ئەمە ئەوپەڕی هێزو توانا دەست نیشان دەکات نەك لاوازی کە ئێران باسی دەکات···سەیر ئەوەیە رژێمی ئێران رۆڵەکانی ئێران لەو روانگەیەوە بە کوشت ئەدات کە دەیەوێ قودسی داگیر کراویش رزگار بکات وەك بەوە نەزانی کە هەموو لابەنێك لە سەرەتاوە پەیوەندیەکانی ئەوان و قەوارەی زایونیزمی هەست

بڕوانە ل : ٧

بەڕێز کاك کمال کاوانی ئەندامی ئەنجومەنی نیشتمانی

گەلی کورد بەشداریەکی دلسۆزانە دەکات لە بەرگری کردنی گیانی سەرکەوتندا

پەیامنێری هاوکاری لە هەولێر چاوی بە بەڕێز کاك کمال کاوانی ئەندامی ئەنجومەنی نیشتمانی ، سەرەکی یەکێتیی نەقابەکانی کرێکاران لە هەولێر ، کەوتو دەربارەی ئەو جەنگەی کە گەلەکەمان بۆ بەرگری لە سەربەستی و سەربەرزی وڵات دەیکات وتی :

ـ لەم رۆژانەی دوایی دا رژێمە کۆنەپەرستەکانی سەر بە ئیمپریالیزم دەوری گومانلێکراوی خۆیان دەگێرن بۆ ئەوەی رێ لە کاروانی پێشکەوتن و پەرەسەندن لە عێراق بگرن· بەڵام نازانن هەمیشە خۆیان بۆ دواوە دەگەرێنەوەو سەربەرەوخوار دەبنەوە ٠ ئێمە هەمیشە لە جەنگی پیرۆزماندا دژی رژێمی ئێرانی گومانلێکراوو رەگەزپەرست شەڕدەکەین تا ئەو کاتەی دان بە مافە رەواکانمان دەنێن ٠ چونکە ئەوان ئاشتیخواز نین و ئاشتییان ناوێ وەك ئێمە ویستومان و دەمانەوێ ٠ گەلی کوردمان لە کوردستانی عێراقدا بەشداریەکی کاریگەرانە لەو جەنگەی کە جەنگی هەموو عێراقییەکە ، دەکات ، جا پێویستە هەرگیز رێ بەوە نەدەین کە رۆژێ لە رۆژان هیچ دەسەلاتێکی دوژمن خاکمان داگیربکات چونکە عێراق نیشتمانی کوردیشە وەك هی عەرەبە ٠ هەروەها سەرکردەی گەل صدام حسین هەمیشە بە چاوی رێزو باوەڕەوە سەیری دەوری گەلی کودمانی کردووە لەم جەنگەدا ٠

بەرەو روناکی

تاقمەکەی خومەینی و ئایەتەکان و خوێنڕێژەکان ، ئەوانەی ئێستا کە میللەتانی ئێران لەژێر پەردەی ئاینیدا حوکمی ئێران دەکەن و هیچ پەیوەندییەکیان بە ئاینەوە نییە ، لەنێوان هەر ماوەیەکدا چەند قسەیەکی هەڵەق و مەڵەق دەکەن ئەبێتە هۆی پێکەنین و گاڵتەجاری ٠ ٠ قسەکانیان ئەگەر لە چەرخی کۆنی بەردا بوترایە دیسان هەر جێگای سەرسوڕمان و بیرکردنەوە دەبێت ، کە هەرگیز لەگەڵ سروشتی مرۆڤایەتیدا ناگونجێت و سەرنجی مرۆڤ ڕائەکێشن و نکولی لێئەکرێ ··· خۆی لە چەرخی بیستەمدا ئەم جۆرە گفتوگۆیانە هەر شورەییە ···

بەڵام بەلای خۆیانەوە شتەکە ئاساییەو سەریشی بۆ ئەلەقێنن زۆر ڕازین··· چونکە خۆیان بە سەرچاوەی موسڵمانانی دەزانن و ماف ئەدەتە خۆیان دەستدرێژی بکەنە سەر وڵاتانی تر و چارەسەری بۆیان بنوسن··· پێش ماوەیەك سەرەکی رژێمی ئێران (خامنەئی) هەروەك لە ئێزگەو تەلەفزیۆنی رژێمی بۆگەنی ئێراندا بڵاوی کردۆتەوە وتویە (گەل و حکومەتی ئیسلامی ئێران هەرگیز ڕاناوەستێ دەربارەی باروزروف و دۆخی ئێستای عێراق ، چونکە پەیوەندی ئیسلامەتی و سنورو خزمایەتی لەگەڵیاندا دەمانبەستێ ، بە یەکەوە ئێمە نایەڵین و ماوە نادەین بە دەوڵەتە گەورەکان دەست بخەنە کاروباری ناوەوەی عێراق ، ئەبێ رێبازێکی سەربەخۆ بێت) ٠ ٠ فتواکانی ئەم مەلایانە ··· ئایا ئەم شێوە قسانە لەگەڵ یاسای دەوڵەتاندا دەگونجێ ؟ ئەمە ئەگەر گفتوگۆی سەرەك کۆمارێك بێت ئەی ئەوانەی لەژێر دەستی ئەمدا پەروەردە دەبن چی دەڵێن ٠ وادیارە خومەینی و تاقمەکەی خۆیان بە لێپرسراوی میللەتانی تریش دەزانن کە لە دەوڵەتانی تردا دەژین ·· دیسان ئەمەش هەر ئەوە ئەگەیەنێ و ئەمان باتەوە بۆ هەڵدانی چەند لاپەڕەیەکی کۆنی مێژوو ·· چۆن پاشاکانی ئێران هەمان گفتوگۆیان کردووەو هەمان هەوڵ و تەقەلایان داوە بۆ داگیرکردنی خاکی عێراق ٠

بەڵام ·· هیچ ناڵێین·· تەنها ئەوە نەبێت ·· ئایا تاکەی ئەم فارسانە بە گەوجێتی و نەفامی دەمێننەوە ئایا عیبرەت و شورەییان لەمێژوودا وەرنەگرتووە ···

باشە ئێمە ئێستا ئەیانخەینەوە یادو دەڵێین :

نە ئێرانییەکان و نە ئەوانەی یارمەتیی ئێران ئەدەن ، دەڵێین ئەمانەو هێزی جیهانی ناتوانن هێزی گەل و سوپای عێراقی نەبەز ببەزێنن ، عێراق هەتاهەتایە بە سەربەرزی ژیاوەو دەژێت ···

ـ فؤاد حسین احمد ـ

Institut Kurde de Paris

تێروانینێکی زمانەوانی

لە رۆژنامەی هاوکاری ژمارە - ٦٢٦ - ەمی رۆژی ٢٥-٢-٩٨٢ - وەمـــدا ، گوتارێکی کاك (مولود حمد نبی) بەم سەردێرەیـــە بڵاوکرایەوە :

رەئووفی ئەحمەد تالانی

« چوار تیووری گریـــنگ دەربارەی پەیدابوونی زمـــان لە کۆمەڵگای مرۆڤایەتیدا » .
چوار تیوورەکەش (ئـەو نووسەنی) ئەمانەن :
١ - تیووری خولیایـــی خودای .
٢ - تیووری زاراوەیـی .
٣ - تیووری غەریـــزەی زمانەوانی .
٤ - تیووری لاسایی کردنەوەی دەنگ .
بابەتەکە لە مێـــــژووی زماندا ، سەڵتو بێلایەنە .. لە بواری زانستیشدا ، تـــا ئەندازەیەك بایەخـــدارە .. بەڵام زمانەوانانی کورد ، نابێ هەر بەو لـــــووتکانـــــەدا هەڵبکشێن ، هۆدانەوەمان بە زەمینەی کوردیدا کەمدەرفەتو تەنگەبەرە ، خواستی ئێستای نەتەوەکەمان ئەوەیە کە لـــــە جەرگەی زمانەکەماندا و بەپێی پرۆگرامێکی ژیرانە کاربکەین . هەمووشی لەپێنـــاوی زمانـــــی هاوبەشـــی نووسینمانداب . لەبـــارەی چـــوار تیوورەکـــەوە چەندوچۆن لەگەڵ نووسەردا ناکەم .. بەڵام ئـــــەو زمانەکوردیەی لە باسەکـەی بێگواستوەتەوە جێــــی تێڕوانینە .. کەسێ لـــە زمان بکۆڵێتەوە دەبـــێ زمانەدەبڕینەکەی خـــۆی بێدەربەستانەو پەرێتـــان نەبێ .. چونکە کرێارانـــە سەرنجی زمانەکەی ئـــەو دەدرێ .
پێشەکی کرۆکی چـــوار تیوورەکە بە نموونەیەکـــی گریمانـــە « فرضیـــــی » نماییشی دەکەم :
لە خێڵی چۆلەکـــــە باڵندەیەك هەیەو بەکـوردی پێی دەڵێن :
« ١ - کڵاوکورە .
٢ - کڵاوفشە .
٣ - هەوێردە ... هتد »
هەرچۆنێك بن دەبێ بڵێین :
١ - خوا ببچمی ئـــەو باڵندەیەی دروست کـــردووە لەبەر دەمی بابـــــە ئادەم رای گرتوەو پێی فەرموە . ئەوە ناوەکەیەتی .
٢ - لە هەزاران ساڵەوە ، یەكدوانێك ئیشارەیان بـــۆ ئەو ناوانە کردوە . یان بـــۆ یەکێکیان ...
٣ - کۆنە مرۆڤەکان - کە لە کەورگ و کلـــۆرەداردا زاوزێیان کردوە - نە خـودی زانیویانە ئەو جۆرە باڵندەیە، خۆیاندا زمانەوان بوون ،

ئەپلەسەری بژو کڵاوئاسایـــە - رەوانبێژیانە - ناویان ناوە « کڵاوفشە » ؟! .. یان بەهەر بۆچوونێکی دیکە ، ناوی کەیان لێزیادکردوە .. !! .
٤ - لە دەنگەناوێك یـــان چەند دەنگەناوێکەوە سەریان هەڵدابێ ... چۆنی لێ بڵێین مەسەلەکەمان گریمانەیەکـــی رووتە .
ئەوەندە هەڵناکشـــێمو تەواو دادەکشێمو دەڵێم :
لەو سێ ناوە (کڵاوکورە ، کڵاوفشە ، هەوێردە) ئامیان لە رووی وشـــەســـازی و ئاوازەدەنگو چێـــژەوە پەسندترە ، دەیحەینـــــە قەفەسی زمانی نووسینەوە . ئەوانی دیکەش بۆ زمانـــی قسەو فەرهەنگستان .
مەبەستی من لێـــــرەدا ئەم خاڵەیە :
نابێ لە ختوخـــــۆڕایی ، زمانەوانێك، ناوی «کڵاوفشە» بکا بە «کڵاوقیتە» ئەگـــەر ئەو وەستایەتیەی کرد ، ئەوا لەباتی بیچمی ئەو جـــۆرە چۆلەکەیە ، دێوانەیەك یـــان کەرکە شوانێکی لبادبەسەرمان دێتە زەینەوە .. ؟!
بەر لەوەی کە دروســـتو نادروست زەق بـــکەمەوە ، بەرەورووی ئەم خاڵانـــــە دەبینەوە :
١ - نووسەر گەردانـــی بە هەندێ کار کردوە ، کـە ناوچەیینی یان هـــەڵەن . وشەیەكو چەند (تصریف) بۆ زمانی نووسین ، ئاژاوەیە .
٢ - مۆرفینمی « ەوە »ی بەپێی سەلیقەی زمانـــی کوردی بەکارنەهێناوە ، جـا پاشگر بێ یان پاشـــکۆی پریپۆزیشن بێ بگـــرە بەکارهێنانەکەی لە زوربـــەی شوێنەکاندا ، دەستکـــردەو سەربە هیچ شێوە زمانێکـــی کوردی نیە .
٣ - وە - ی ئیبتیدائـــی عەرەبیی ئامێزی ، بـــە نارەوا چراندوەتە کوردیەوە.. نەخوازەلا لەگەڵ « شی » ی بەسننەوەدا ، کە هەڵەیە .
٥ - زوربەی دەربڕیـــن و رستەکانی ، وەرگێڕانێکـــی وشە بە وشەی عەرەبیـــەو لەگەڵ سەلیقەی زمانەکـــەدا ناگونجێ . کەمتر هەڵـــەی چاپ راستدەکرێنەوە .. گرنگی بەو لایەنە نادەم .
٦ - لەبەرئەوەی کـــە رێنووسەکەمان یەك گرتوونیە ، کەمتر ئەو لایەنـــــە کە زەقدەکەمەوە ، بەڵام لە رووی

دەنگسازیو رستەسازیەوە چاوپۆشی لە هەندێ هەڵـــە ناکرێ ، وەك : نووسیویەتی « خودای = خودایی » یـــان « توانستیی بیریی= توانستی بیریی » ... هتد
٧ - تەنها لە لیستـــەکەدا دروستو نادروســـت دەرناکەوێ بێتو خوێنـــەر سەیری گوتارەکـــە نەکا . بەنموونە : (کە ئادەمیزاد کە ئادەم) بەپێی شوێنەکە، هەڵەی یەکەمو راستیی دوەم دەردەکەوێ .
لەسەر رۆشنایی ئـــەو خاڵانە ، هەنـــدێ رستەو دەستەڕستەو گەردان دەکەمە لیستەیەكو دەیانسپێرم بـــە رای زمانەوانانو رێزیشـــم هەیە بۆ نووسەر :
٢١ - یەکەمیی پەیدابوون .
٢٦ - لە یەکتـــرەوە گەیشتوون .
٣٠ - بۆ لێکۆڵینەوەی زانستیەوە .
٤٢ - بکـــۆڵێتـــەوەو شیبکاتەوە .
٤٥ - خولیایی خودای .
٧١ - باوەڕیـــان بەم تیوورەوە بووە .
٨٠ - باوەڕیان بـــەم تیوورەوە هێناوە .
٨٢ - بەو دەقە ئایینیەوە .
راستکردنەوەیان
کۆمەڵگای مرۆڤ
لێکۆڵەرەوە .
زمانی منداڵ .
یەکەمی پەیدابوون .
لە یەکتر گەیشتوون .
بۆ لێکۆڵینـــەوەی .. زانستی .
بکۆڵنەوەو شیبکەنەوە .
سرووشی خودایی
باوەڕیان بەم تیوورە بووە .
بەم تیوورە باوەڕیان

هێناوە .
بەو دەقەئایینیە .
ل - ٦ ستوون ((٢))
دێرەکانی نووسەر
١ - خستوونەتیە .
٥ - کە ئادەمیزاد .
١٢ - بەم تیوورەوە .
١٣ - بە جۆرێکی ترەوە.
١٩ - توانستیی بیریی .
٣٠ - بەگوێرەی پێویستی مرۆڤەوە .
٣٧ - تایبـــەت بـــە خۆیانەوە .
٤٠ - کێ را نابێ ئەوەش .
٤٦ - وەستاوون .
٤٨ - بووینـــــە وەزانایانیش .
راستکردنەوەیان
خستونیەتیە .
کە ئادەم .
بەم تیوورە .
بە جۆرێکی تر .
توانستی بیریی .
بەگوێرەی پێویســـتی مرۆڤ .
تایبەتی خۆیان .
نابێ ئەوەش .
وەستاون .
بوون . زانایانیش .
ل - ٦ - ستوون ((٣))
دێرەکانی نووسەر
١٠ - بە پەرەسەندنی یەوە داوە .
١٥ - لە سەرەتایی ژیانی.
٢٤ - وە هەر کە ..
٢٨ - وە بە بەسەرچوونی کاتەوە .
٣٣ - پێویست بـــۆ دەربڕین خەڵکی پاڵدەدا ..
٣٦ - بۆ ... هی ترەوە .
٣٨ - وە ئەم سەرەتایەش.
٣٤ - بە پێ‌ویپیکی زمانـــە جیاجیاکانەوە .
٤١ - پێویست بـــــە دەربڕین
٤٦ - لایەنەکانی شاراوە.
راستکردنەوەیان
ئەوانەیان کە . . . بـەم تیوورە .
بە پەرەسەندنی داوە .
لە سەرەتای ژیانی .
هەر کە ...
بە بەسەرچوونی کات .
پێویستی پاڵی بەخەڵکەوە دەنا بۆ دەربڕین ..
بۆ هی تر .
ئەم سەرەتایەش .
؟ .. .. ..
پێویستی بە دەربڕین .
لایەنە شاراوەکان .

ل - ٦ - ستوون ((٤))
دێرەکانی نووسەر
١ - وە هەمیشە تەقەڵلای ئەوەیان دەبوو ...
٩ - زمانی هەرزمانی .
١٥ - لەم تیوورەدا .
٣٠ - بەم تیـــــوورەوە هەبووە .
٥٠ - وە هەر وەك .
٥٩ - بە بۆنەوە .
٨٣ - بەرهەم کرد .
راست کردنەوەیان
هەمیشە تەقەلایاندەدا .
زمانی هەر
لەم تیوورە .
بەم تیوورە هەبووە .
هەر وەك .
بەو بۆنەیەوە .
بەرهەمهێنا .
ل - ٧ - ستوون ((١))
دێرەکانی نووسەر
١ - بە زیاتر لە تاکـــە زمانێکەوە .
١٨ - لەسەر پشتی لانكو لە ناو بێشکەن ..
٢٠ - لەسەر فێرکردنی.
٣٣ - زانستی ئەوتۆوە .
٣٧ - هەڵچوونیەوە .
٥١ - لە ناوی مجردەوە.
راستکردنەوەیان
بە زیاتر لە تاکە زمانێك.
لە نێو بێشکەن .
لەسەر فێربوونی .
زانستیی ئەوتۆ .
هەڵچوونی .
هی تر .
لە ناوی مجرد .
ل - ٧ - ستوون ((٢))
دێرەکانی نووسەر
٢ - بەوەی‌کە وا دەستی بەو ناوانەوە کردووە کە دەلالەت لەو شتانە دەکەن کە بەر گرتن یان هەستەوە دەکەون
٦ - ئەم تیووره ئاڵۆزی بە ئاڵۆزییەوە شی کردووەتەوە ...
١٤ - هەڵقولاو بووبن .
٢٨ - دەیانبیسێو .
٣٣ - باوێشك .
٣٤ هی ترەوە .
٤٠ - هی دیکەوە .
٤٠ - وە ئەو دەنگانەی .
٤٥ - وەك دەنگی ترەوە .
٧٦ - وە لە هەمان کاتیشدا
٩٤ - کردبوو وایە ..؟
راستکردنەوەیان
ئەم تەرجەمەیە کوردیی واتەنی نیە ،
٣- «کە» ی کەڵەکەکردوە.
٢ « ەوە » ی زیادی پێوەناوە .. !!
ئەم تیووره ئاڵۆزەی شی کردوەتەوە .
هەڵقولابن .
دەیانبیستێو
باوێشك . ناوچەییە .
هی تر .
هی دیکە .
ئەو دەنگانەی .
وەك دەنگی تر .
لە هەمان کاتیشدا .
بە شێوەی بابان :
١ - بکردایە .
بە شێوەی سۆران :
٢ - کردبایە . ؟
ل - ٧ - ستوون ((٣))
دێرەکانی نووسەر
١٧ - دەوروبەرێکی ترەوە.
٢٠ - لە وانەی‌دیکـــەوە نین .
٢٤ - وە بەم جۆرە .
٢٦ - بەسەرچوونـــــی کاتەوە .
٣٥ - بەگوێرەی گۆڕینـــی ماناکانیانەوە ..
٣٦ - بە تێپەڕبوونـــــی وەختەوە ..
راستکردنەوەیا
دەوروبەرێکی تر .
لە وانەی‌دیکە نین .
هەر وا بەم جۆرە .
بەسەرچوونی کات .
بەگوێرەی گۆڕینی ماناکانیان .
بە تێپەڕبوونی وەخت .
دوا گوتەم : با نیازپاکانە برەتێینو لـــە ئاقـــار کـــاری دروستدا ، دڵگوشادبین .

لە مەیدانی جەنگەوە

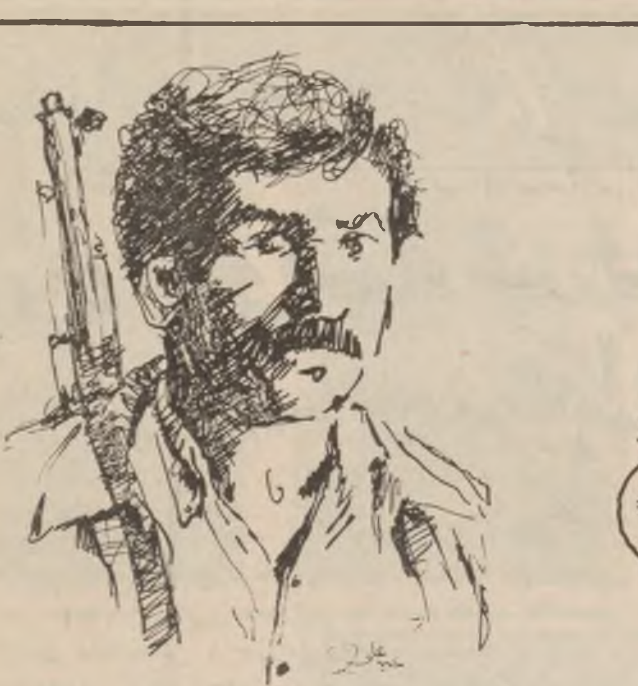

نامەی سەربازێک

- جەمال بەندی -

بەچکەی شێرێك بووم نەك بە دەمی خۆم
بەرگریم ئەکرد لە سەر خاکی خۆم
گوللەبەنێك بووم وەك تیرو کەوان
خۆم ئەخستە نێو چاوی دوژمنان
چەك لە شانێ بووم بەڕۆژو بە شەو
لە پێناو خاکم بێ خۆراكو خەو
لە گرمەی تۆپو تانكو ساروخ
لە هاژەی ڤانتۆم فیشەكو باروت
هیچ باکم نەبوو لە دو توێی سەنگەر
چەکم چەکێك بوو بەهاو کاریگەر
دوژمن بزانە ڕۆژ لە پاشی ڕۆژ
ئەکشێیتە دواوە بەرەو گۆڕی لێژ
ئەنجام بەجی بێ ئێوە نازانن
چونکە بێ عەقڵو گەوجو نەفامن
چەند جارێ ئێمە تەقەمان وەستان
ووتمان با بەس بێ ! بکوژرێ لێتان
ئەمەوی خوای گەورەو تعالی
لە ناوتان بەرێ یا بارك اللـــە ..!

گۆرانی فۆلکلۆری

((گۆرانی))ی فۆلکلۆری

الهام صالح طاهر

سەرهەڵدانی گۆرانی ئەگەڕێتەوە بۆ ئەو کە مرۆڤ هەستی بە خۆشیو ناخۆشیو خەمو ئازار کردوەو ئەو گۆرانیانەی کە ئەیان ووت دێرەکانی کێشو سەروایان بووەو زۆر زووش لەبەر دەکران گەلی کورد هەر لـــە کۆنەوە پابەندی ئاوازو گۆرانی بووەو لە کوردەواریدا زۆربەی کاتیان بە ئاوازو گۆرانی بەسەر بردوە چـوار وەرزی ساڵ دیوەخانی گەورە پیادانی شار لە گۆرانیبێژ جمەی هاتووە لە زستاندا لە مزگەوتو حوجرەی فەقێـیانیشدا شەوگاری درێژیان بە گۆرانی بەسەر بردوە واتە لە گەڵ سەرهەڵدانی هەر وەرزێکدا گۆرانـــی نوێ سەری هەڵداوە گۆرانی گۆتنیشی بەرگێکـــی تازەی بەبەرا کراوە لە لایەن گۆرانی بێژەکانـــەوە . گۆرانی فولکلوری زۆر پێناسەی بۆ دانراوە ئەلکیسندەر کزب لەم بارەیەوە دەڵـــێن گۆرانـــی فولکلـــوری کۆپلەیەك هۆنراوەی رەسەنی ئاوازدارە لەناو نەخوێندەـوارەکاندا خولقاوەو تا ئەمـــرۆشـــ دەمـــاو دەم گێردراوەتەوەو ماوە گۆرانی کۆنترین لقەکانـــی وێژەی فۆلکلوریە . وە ناوەرۆکی گۆرانیش بریتیـیە لـــە دەربرینی هەستو ئارەزووەکانی مرۆڤ بەرامبەر هەموو هەڵسو کەوتێکی ژیاندا . وە روخساری گۆرانـــی کوردیش بریتییە لە بەیت ، حەیران ، مەقام ، بەستە ، سیاچەمانەوە بێجگە لە مانە ئەلاوەیسی ، هیجرانـــی ، ئای ئای ، خورشیدی ، قەتار لە گۆرانی ڤۆلکلۆردا لە روی ڕووخسارەوە گەلێك لێك چوون دەبینین باڵا بە شمشاڵ ولاولاو چنار ، ئافرەتی سپی جوان بە پەنیـر وە ئەسمەر بە خوێن گەرمو شیرین ، رومەت بـــە گوڵاڵەسورەو ، دان بە مرواری برۆو برژانگ بە تیرو کەوانو مانگی یەکشەوەوە لیۆ بە خونجەو شەکـــری خام بۆ نموونە .

ماڵیان لە سەر شەقامە
لێوی شـــەکری خامـــــە
وەرە بمدەرێ ماچــێ
مەمکت وێنەی شەمامـــە
یاخود :

لە بەر ئەو کچە ڕەشتاڵە
قەدی دەڵێی شمشاڵـــــە
وە ئەگەر تەمەشای گۆرانی بکەین ئەبینین گۆرانی مازو چنین کۆڵکێشان ، دروێنە ، دەمشار هایینە .... گۆرانی بوکە بە بارانە ، سەمەنی ، شەوی بەراتێ وە گۆرانی مازوچنین
خوزگەم بەو رۆژەی مازیمان دەکرد
تۆ دەمت هێنا من ماچم دەکرد
وە گۆرانی مەشکە ژەن
مەشکە سوورە نەژاوە
کەڤو کەرەی وەستاوە
کەیبانوی لێ تۆراوە
وە بێجگە لە مە گۆرانی لایەلایەش هەیە کە بۆ مناڵ دەووترێ یان لە کاتێ کە مناڵەکەی ئەخەوێ دایك دەڵێ .
رۆڵە لای‌لایە کورپەم لای‌لایە
لە خوام تەلەبە بۆم بگەی بە پایە
یاخود دایك کە مناڵەکەی ئەمرێ بە دڵێکی پـــر سوێوە ئەلاوێنێتەوە ئەڵێ :
لای لایە کورپەم لای لایە
خۆم دڵم تەنگەو دەنگم دەرنایێ
دڵسۆزی نیە بۆم بکا لای‌لایێ
زۆربەی گۆرانی کوردیش بریتی‌یە لە ســـۆزو ئەڤینو دڵداریو خەمو ئازار بە جوانی دەردەکەوێ .
سیاچەمانەش ، لقێکی زیندووی گۆرانـــــی‌و ئاوای کوردی‌یە :
وە گۆرانی ئاینی بەکونترین جوری گۆرانـــــی دائەنرێ .

وە لە قەزوان کردنیش ئەڵێ :
رۆژی قەزوان کردنە
رۆژی دوژمن مردنە
رۆژی ئێمە گەنجانـــە
رۆژی ژوانی یارانـــە
دەروی غەریبی لە گۆرانی ڤولکلوری‌دا وەکـــو خەلاتێکی گەورەیە بۆ مرۆڤ دوورکەوتوە لە نیشتمان . تاکو رادەیەك غەریبو ئاوارە بە مەرگی خـــۆی رازی ئەبێت .

غەریبی شاران کاری پێم کەردەن
بێزارم لە گیان رازیم بە مردەن
یاخـــود :

دڵەکەی غەریبان ، چۆن پەڕەی گوڵەن
غەریب رەنجاندن ، خەیلێ ، موشکیلەن
هەروەك دەزانین گەرمیانو کویستان لەبەکەوە دوور نین بەڵام لەلای دڵدار رێگایەکــــی دوورو غەریبی‌یە ، چونکە بۆ لای یارەکەی رێ دەگرێتە بـــەرو شەوی بەسەردا دێت دەڵێت :
رێگاکەم دوورە ، مەنزڵم کویستانـــە
شەو بە سەرما دێت ، خەم لام میوانـــە
دوری بەرادەیەکی وا ناخۆشە لە لای کـــوردی ئێمە ئەگەر خۆشەویستەکەی لێی دووربکەوێـــتەوە ئەوا ئومێدی بەو خۆشەویستە کەمە چونکـــــە داری پیرەدار قەد بە دار نابێ دۆستی دوور وولات قەد بـــە یار نابێ هەروەها لە بوك گواستنەوەشدا گۆرانیـــــان ووتووە کاتێ کەژاوەکە دێت دەڵێن :
هەی بێنن بێنن کەژاوە : بێنن
ئەو کچە منداڵە دڵی مەشکێنن وە بێجگە مەمەش لە مەیدانی کۆس‌کەوتنو جگەر سوتانا ، گۆرانـــــی خەم جێگای خۆی کردۆتەوە
خەم بوو یە نانم خەم بوو یە بەرگم
خەم کاروان سەرای مەتزگای مەرگم
وە لە باڵۆرەی دوشاو کردنا کیژانی دوشاوکـــەر باڵۆرەیە لێوان
فرێ نە دزە مێوان
ماچ خۆشە لە کێوان
لە شەن کردنیشا دەڵێن :
شەن شەن ئەو رۆ شەنە
جوانی شلێر دەگمەنە
ئەوەی زوو شەنی بکا
دەیدەمێ بە پیاڵە خەنە
گۆرانی ڤولکلوری هەرگیز نایەتە باس‌کـــــردن چونکە جوانی ژانو رازی میلەتەکەمان بەدی دەکرێو ئاوێنەیەکی پاكو بێگەردە کە ژیانـــــی رۆژانـــی رابوردوی میلەتەکەمانی تیادا دەبیندرێت هەر گۆرانیە کە باسی سەرگوزشتەیەکی دڵداریو باسی سروشـــتو جوانی کوردستان دەکات .
میللەتی کورد لە میللەتە هەرە دەوڵەمەندەکانـــی جیهانە لە زۆری کەلەپوری ڤولکلوری .

هەیرانۆک

حمید مراد دوسکی

کورکودنیو وەرە مالا من هێدیکا
دەری فەکە بتلیکا
هەکە دەی بابێت من گوت ئەڤەچ بوو
دێ بێژم کتکا رەشە چو سەرچێلیکا
کورکو دینو نزبەکێ بابێ من دسەرێ رێدا
هەچی کارواناو یارزگانا دانا تێدا
خوزی خودێ مرادا منو کورکێ دەلالی
حاصل کربا ســەرو بنێ دڤێ هەیڤێدا
کور کدینو هەکو تودچی ئەزتە دنێرم
گاڤ ب گاڤا لتـــــە دهژمێرم
وەعدو قرارێت خودێ لسەر روحا من کەتبن
هندی توبێ ژن بی ئەز بێ مێرم .
کورکو دینو چ ئێڤارە ئێڤار مەستی
حەودا گولو رحا تاخونافێ بەستی
گەلی کوندی یو جیرانا لومە نەکەن
دەردێ عیشقێ گراتە پێ ناوەستین
کورکو دینو ژڤێرێو بغدایی چ ڤەدەرو
میسلا رەنگین کەتـــــە بەروو
ناڤ بەینا منو کورکێ دەلال
نە کاغەزتێت نە دەفتەروو

لەبارى سەرنجى كوردى ياكەوە ...

چۆن بڕوانینە شەڕی جادووگەرەکی ئێران بەرامبەر عێراق ؟

صلاح محمد

\- ١ -

باڕووبەڕوو قسە بكەين ، بێ‌ڕووپێچانەوەو دوور لەپێچو پەنا ، بەڵێ دەتەوێت وەك كوردێك ، دەربارەی ئەو مەسەلەيەی لێی دەدوێين وا قسەبكەين بەقەدەری ئەوەی بەگەيشتن ، بەووتنی مەبەست دەكات • سەربەستی شك دەبەين لەبەر ئەوە حەزدەكەين بە گوێی دڵ ، گوێتان لە قسەكان بێت ، يان وشەكان بخوێننەوە •

\- ٢ -

● لەپێشدا وا دەستپێدەكەين :

دەگەڕێينەوە ، بۆ سەرەتای هەڵگيرسانی شەڕ ، شەڕی نێوان «ئێمە – عێراق »و « ئێرانی خومەينی »

لەو ڕۆژەوە ، زۆر ووتراوە ، زۆر نووسراوە ، زۆربيستراوە ، ئێستا ، زۆر دەووترێت ، زۆر دەبيسترێت ، زۆر دەنووسرێت، وە «نيشتمانەكەمان – لەگەڵ سەركەوتنيشدا » هێشتا ڕووبەڕووی هەندێ مەترسی دەبێت هەندێ لايەن ، بە متمانە لەسەر هەندێ – خڵتەی بيرتەسكی ڕابوردوو – دەيانەوێت ، – بەلايەنی كەمەوە – هەڵوێستی – ناهەلۆێست – لەناو بەشێكی گرنگی گەلەكەماندا كە « نەتەوەی كوردە » لەعێراقدا ، بەرامبەر باروودۆخی ئێستا دروستبكەن، پێشەكی لەبەر تيشكی ڕووناكبينيی‌و باوەڕبوون بە حەتميەتی سەركەوتنی تاريخی هێزی هەقخوازی بەسەر هێزی ناهەقيدا ، سڵی پاشەڕۆژ لەو «هەوڵە گومان لێكراوانە » ناكەينەوە ، لەهەر سەرچاوەيەكەوە بێ ، لەژێر هەر دروشمێكی بريقەداری وادا بێت كە هەندێ كەلەبەر لەبارێكی ئاڵۆزدا بكاتە بيانووی ڕاپی‌كردنی كاری خۆی » • بەڵام ، ئەمە نابێتە هۆی ئەوەی «هەر قسەی لێ‌نەكرێ » •

\- ٣ -

لە ئێراندا ((خومەينی)) هەيە ، ئەوكابرايەی هەر دوای ماوەيەكی كورت لە گەڕانەوەی ((ڕشانەوەيەكی زمردڕشايەوە)) •

هەمووش دەزانن ، لەپێشدا بەسەر گەلانی ئێراندا رشايەوە ، نەء ، بەڵكو بەسەر ئەو هێزو توانا ڕێكخراوانەدا رشايەوە ، كە «شا»يان ڕووخاندو ڕێگايان بۆ هاتنەوەی خۆی‌و دەستەوتاقمەكەی كردەوە، (لەم بارەيەوە ، زۆر ووتراوە ، زۆر نووسراوە ، زۆر بيستراوە) ئێمە نەمان‌ووتووە ، ئێمە نەمان‌نووسيوە، بەڵكو خاوەنە ڕاستەقينەكانی مەسەلەكە خۆيان لێی‌دوواون‌و بەبەڵگەوە ڕوونيان كردەوەو ڕوونی دەكەنەوە(١) •

\- ٤ -

كارەسات‌و نەهامەتی ئەم ڕۆژگارە ، لەوەدايە ، خەبات‌و تێكۆشان‌و بەتەنگەوەهاتنی سوودی گەل‌و گرتنی ڕێبازی ڕاستەقينە بۆ ئەم‌مەبەستە ، گۆڕراوەبە : بازرگانی‌و درۆو دەلەسەكردن‌و خۆشاردنەوە لەژێر دروشمی بريقەداردا ، خوێنمژ دەبێتە فريشتەو پيلان ناوی شۆڕشی لێ‌دەنرێ‌و ئيتر لەهەموو ئەم ڕووداوانەشدا لەم ناوچەيە بە گشتی‌و (لەناوگەلی كوردی پاكدا)) بەتايبەتی سووتەمەنی خەڵكی ڕەش‌وڕووت‌و ساكارو پاكە ، بەناوی ئەوانەوە سەواو مامەڵە لەگەڵ بێگانە دەكرێ ، بەناوی ئەوانەوە » دروشمی بريقەدار بەرزدەكرێتەوەو ئەوەی تووشی ئەوانيش بووە ، هەر دواكەوتوويی‌و نەهامەتيە ، ئەو بازرگانانە ومزعيان گەياندۆتە ڕادەيەك دڵسۆز بەخاين دەدەنە قەڵەم ، ئەو دڵسۆزەی دەيەوێ كردەوەی چاك بەنيەتی خراپ بەكارنەهێنرێ دەيكەنە خراپەكەر ، ئەوەی تۆ دەكات بە خراپەكارو ساويلكەيی خەڵك بۆ ئەم مەبەستە ئيستيغلال دەكات ئەوە نی‌يە لەسەنگەرێكا بێ لەگەڵ تۆ بەرەو چاكەو بۆ چاكە هەڵەكان ڕاستبكاتەوە ، ئەوەی ئەمە دەكات ئەوەيەی لەدەرەوەی سنوورو بۆ سوودی دەرەوەی سنوور ئەمە دەكات ، ئيتر ئەمە لوتكەی بێ‌ڕەوشتيە •

كە ڕاپەڕينی گەلانی ئێران ڕوویدا ، شەپۆلێكی پشتيوانی كردنی ساكارانەو هەڵچووی نارێكخراوی بۆ دروست‌بوو ، ئەو شەپۆلە ، لەناو بۆری ژەندنی – هێزە گەورەكاندا وا زلتركرا كە هەڵسەنگاندنی تاقيكردنەوەكەی ئێران ساغ‌و سەلامەت نەبێ ، ئەگەر نەڵێين ماوەی بەهەندێ لايەنی دڵسۆز نەدا هەر هەڵيشی سەنگێنن ، ئەوانەی كە لەگەڵ شەپۆلەكەدا ڕۆيشتن ، ڕۆشتن‌و هەڵسەنگاندنەكەيان نامەوزوعی‌بوو، لەڕوانگەيەكی زانستی‌يەوە نەيانڕوانيە سەرجەمی ڕووداوو تاقيكردنەوەكە ، هەندێكی‌تر تەنيا يەك لايەنی تاقيكردنەوەكەيان بينی، نەك سەرجەمی تاقيكردنەوەكەو ئەوانيش بەمە كەوتنە هەڵەوە ، هەندێكی‌تر گەيشتنە ئەو ڕادەيەی خەونيان فەرزكرد بەسەر واقيعداو دەستيان كرد بە ناوو ناوونيشان دۆزينەوە بۆ ئەم تاقيكردنەوەيە ، هەندێكيان « دوور لە ڕەوشتی دووربينی‌و بەتەنگەوەهاتنی حەقيقەتی مێژووو مەوزوعيەت » هالەيەكی پيرۆزی سەيريان‌دا بەسەر خومەينی جادووگەردا ، ووتيان ڕابەرايەتييەكەی لەڕابەرايەتی شۆڕشی ئۆكتوبەرو چينی تێپەڕاندووە ، بەرلەوان لەشۆڕشی فەرەنساشی بردۆتەوەو ووتيان « خومەينی‌و ماركس(٢) » لەمێژوودا يەك دەگرنەوەو ووتيان «خومەينی ڕابەری چەوساوەكانی دنيايە(٣) »•

كەچی ، زۆری پێ‌نەچوو ، لوتی خەونەكانيان لەبەردەم واقيعدا چووزايەوە ، ئێرانی «خومەينی » بووە قەسابخانەيەكی نەك هەر مرۆڤ ، بەڵكو دياردەكانی مرۆڤايەتی‌و پێشكەوتن •

\- ٥ -

بابە هێمنی بچينە ناو باسەكەوەو بڵێين ، ئەوانە ئەوسا لێبوردراو‌بوون ، شەپۆلەكە بەقين‌بوو ، تەمومژاوی بوو ، شتەكانيان باش نەدەدی ، ئەوسا زۆربەی شتيان بە « ئيحتمال » لێك دەدايەوە ، بەڵام ئێستاكە لە هەڵسەنگاندنی – تاقيكردنەوەكەو ئەنجامەكانيدا ، يان ئەوەی داويەتی بەدەستەوە – ڕووانين بەچاوی «ئيحتمال» شتێكی نەزۆكە، بەتايبەتی، ئيحتمال ••• بەلای ئيجابی‌داو لەسوودی خومەينی‌و خومەينيەت– ، ئەوەی ئێستا لە ئێران ڕوودەدات ، وێرانكاری‌يە ، گێڕانەوەی مێژووە بەرەو مێژووی ئابووری‌و كۆمەڵايەتی‌و سياسی پێكەوە ، تەقەڵلای ئەم‌كارە خراپە بەخوێن دەدرێ‌ودەكرێ ، ناوونيشانی ئيعدام‌و ڕاكێشان‌و كوشتن‌و برينە •

\- ٦ -

ئەوە ئێران ، ئەوە سەرئەنجامی دزينی ڕاپەڕينی پاكی گەلانی ئێران بۆ ڕووخاندنی شا ، ئێمەی كورد ، ئەو كۆمەڵە ئينسانەی لەم گۆشەيەی جيهاندا دەژين ، چۆن سەيری ((تاقيكردنەوەكەی ئێران)) دەكەين‌و لەو شەڕەی ((تاقيكردنەوەی ئێران بەتايبەت بە عێراقی فرۆشت)) چی دەبينين‌و چۆن دەڕوانين‌و ••• چی‌بكەين ؟ پرسيارە ؟ چيمان كرد ؟ ديسان پرسيارە ؟

\- ٧ -

بەنيسبەت‌گەلی كورد لە ئێران ، پێويست ناكات زۆری لەسەر بڕۆين خومەينی جادووگەر بەدوو وشە وەڵامی هەموو شتێكی داوەتەوە (ئەوەی كوردەكان داوای دەكەن لەقورئاندا نی‌يە !) •• ئيتر دوای ئەوە چی ڕوويداو ئێستا گەيشتۆتە كوێ ئەوە لای هەموان ئاشكرايە •

جا با بێينە سەر « ئەو شەڕەی تاقيكردنەوەی ئێران بەتايبەت بەعێراقی فرۆشت » چۆن سەيری دەكەين ، چيمان كرد ؟ چی بكەين ؟ •• ئاشكرايە هەندێك لەو لايەنانەی كە خۆيان بە نوێنەری « سەرتاپای كورد » دەزانن – كە ماشەڵڵا زۆرن‌و هەمە چەشنەن – بەجياواز ئەوانيش كەوتنە بەر شەپۆلی لێكدانەوەی نامەوزوعی تاقيكردنەوەكەی ئێران‌و بەستنەوەی بەپاشەڕۆژی گەلی كوردەوە، «(خومەينی)»يان بەرزگاركەری نەك ئێمە سەرتاپا « چەوساوەكانی دنيا» دايە قەڵەم ، لەكوردستانی عێراقدا بۆ چەسپاندنی بۆچوونە سەرەوخوارەكەيان ئيستغلالی هەندێ كەلەبەر كراو تا ئێستا دەكرێ ، بەمەشەوە نەوەستان، دەستيان خستە كاروباری گەلی كوردی ئێران‌و ووتيان (داواكاری ماف لەم كاتەداو خەريك كردنی شۆڕشەكەی خومەينی زيانی لەپاشەڕۆژی سەرجەمی بزووتنەوەی گەلی كورد دەدات) •••• تا ئەو ڕادەيەی بزووتنەوەی نيشتمانی گەلی كورد لە ئێران بە ئاشكرا دەنگيان لێ‌بەرزبۆوەو ووتيان (دەست مەخەنە كاروبارمان ئێمە خوێنمان لە ڕوخاندنی شادارڕژاوەو دەزانين بۆچی ڕشتوومانە)(٢) ، يەكێ لەسيما چاكەكانی بزووتنەوەی كورد لە ئێران ئەوەيە (كلكايەتی) ڕەفز دەكات ، هەر بۆيەشە زياتر گەمارۆ دەدرێ‌و داخ لەوەدايە بە « بازرگانەكان بەناوی كوردی عێراقەوە(٥) » گەمارۆ دەدرێن ، كە ئێران شەڕی بە – عێراق فرۆشت ، گەلی كورد « وەك گەل » دەوری عێراقيەتی مەردانەی خۆی نواند ، چونكە هەستی بەو خەتەرە كرد كە ڕووبەڕووی وڵات دەبێت ، بەڵام هەندێ « بازرگان»، يان «بە ئاشكرا بەستراو بە بێگانەوە » ويستيان ئەو حەماسە دامركێننەوە ، بەهەمە جۆر بيانووی وا كە كار بكاتە سەر عاتيفەی خەڵكی ساكار وەك (شەڕی ئێمە نی‌يە ، شەڕی عەرەبە •••••و لەم بابەتە قسانەی كەلەبيری تەسك‌و نەفاميەوە دێتە دەرێ) ، لەكاتێكدا پەردەی «يساری» وايان‌داوە بە خۆياندا مەگەر هەر خوا بزانێ چۆن بريسكەی دێ • يەسارين لەباوەشی خومەينی سەلەفيدا ، نەء ، لەباوەشی ئەو مێزانەدا خۆيان ناوەتەوەو لەپشتی پەردەوە چاوەڕێ دەكەن ، بەكورتی ناوونيشانی هەموو كردەوەكانيان «بەناوی كوردەوەيە »و خۆشيان بەر لە ئاغاكانيان دەزانن هيچ ئەنجامێكی باشی دوايی بۆ هەر لايەك بێ هەر بۆ كورد نابێ ، كەوانە هەر خەڵكە بەرفراوانەكەی گەلی كورد لە عێراق‌و خەڵكی كورد لەئێران ڕاستيان كرد ، ، ئەوان كە بە « خومەينی‌و هاندانی دارودەستەكەی نەخەڵەتان‌و ڕێگای خەباتيان هەڵبژارد » ئەمانيش كە مەردانە شان‌بەشانی گەلی عەرەب وەستان بۆ بەرگريی لە سەربەستی‌و سەربەرزی عێراق‌و دەستكەوتەكانی‌و يەكێتی گەل‌و خاكەكەی ، ئەمەيە ڕێگای ڕاست‌و سەرنجی كوردانە لەبارێ ئێستاو پێچەوانەی خزمەتی خواستەكانی دەرەوەی سنوور دەكات خۆی لەژێر هەردروشمێكدا بشارێتەوە •

١ – هەموو هێزە نيشتمانيەكان كە بە شداريان كرد لە ڕاپەڕينی گەلانی ئێرا ندا ئيستا ، بە ڕێكخراوو هێزی قەدەغەو دژ بە خومەينی‌و خومەينيەتن •

٢و٣– لێدوانێكی ڕۆژ نامەنووسی ((ايە الله كيانوری !!!)) سەرەكی حزبی ((تودە))ی ئێران لەگەڵ ڕۆژنامەنووسيكی بيروتيدا مانگی آداری ١٩٨٠ •

٤ – لێدوانێكی ڕۆژنامەنووسی دكتور قاسملو لەگەڵ ڕۆژنامەی ((لێبراسيون))ی فەرەنسی •

٥ – دكتور عبدالرحمن قاسملو سكرتيری گشتی حزبی ديموكراتی كوردستانی ئێران لەڕۆژنامەی تايمزی لەندنی ڕاگەياند كە كورەكانی ((بارزانی)) پێش سوپای خومەينی دەكەون لە لێدانی گەلی كوردی ئێراندا•

بە مونا سەبەی ڕۆژی پاسدارانەوە

خومەينی‌و مونتەزيری پاسداران بەرەو دەدەنە گيانی ژنی كوژراوەكان

كمال علی

نزيكەی مانگێك‌لەمەوپێش خومەينی پەيامێكی بەپاسدارەكان ڕاگەياند وەلێيانی‌داواكرد كەژنی كوژراوانی نەبەرد مارەكەن پاسداران قۆڵيان‌لێ‌هەڵماڵيو ماڵەوماڵ گەڕان وەلەژنی سەربازو ئەفسەرەكانو ژنی‌پاسدارە كوژراوەكانيان‌داواكرد كەشويان‌پێ‌بكەن بەڵام بێوەژنەكانی لەشكەر واتە ئەوانەی كەمێردەكانيان سەربازو ئەفسەربون بەتوندی ڕۆيشتن‌بەگژياناو سوپاسی‌خومەينی‌يان‌كرد بۆئەم‌پاداشە جوانەو بۆئەم‌ڕێزەی كەلێی‌گرتون ، وڕۆژنامەكانو ڕاديۆوتەلەفزيونەكانی جيهانيش سەبارەت‌بەم‌كارە زۆريان نوسيو زۆری‌لەسەرچون ، لەم‌دوسێ‌ڕۆژەدا كەخەريك‌بو شتەكە لەبيری هەواڵ‌نوسان ئەچويەوە لەكوتوپڕێكا دوبارە ئايەتوللامونتەزيری فەرمانێكی‌تازەی‌دەركرد وەفەرمانی‌دا بەپاسدارەكانی‌خومەينی كەحەتمەن ئەبێ‌بڕۆن وەژنی پاسدارە كوژراوەكان مارەكەن ئيتر ئەمجارە نەيان وێرا ناوی ژنی عەسكەری‌يەكان‌بەرن وە دەركردنی ئەم فەرمانەش بەبۆنەی ڕۆژی پاسدارەوەبو كەئەكەوێتە ڕۆژی سێ‌هەمی مانگی شەعبان ، وەبڕياروايە لەم ڕۆژەدا لەئاهەنگێكی تايبەتا لەتارانو لەهەموی شارەكانی تری ئێرانا هەزاران ژنی‌پاسداری كوژراو مارەبكرێن بۆپاسداری‌تر وە بەسەلامەتی سەری خومەينی ئەوشەوە هەمويان بگوێزرێنەوە ، وەزەماوەن‌بكەن ئەمە ڕواڵەتێكی مەبەستەكەبو بەڵام جەوهەروناوەڕۆكی مەبەست شتێكی زۆرگرنگی‌ترە ، هەم خومەينی وەهەم مونتەزيری لەپەيامو فەرمانەكەيانا تەوجيهی كارەكەی خۆيان بەوەكرد كەبۆبەرگريە لەفەساد وەلەمە سائلی جنسی وەهەروەها بۆ ئەوەتە كەئەو خێزانانە بێ‌سەرپەرست نەبن ، جائەمەتە ئەڵێ عوزری لەقەباعەت بەدتر ، ئاخوندەكان • بەشی عاطفی‌و مرۆڤايەتيو دەرونی‌يان هەربە هيچ داناوە وەقياسيان لەخۆيان كردوە داخۆچەبن كەس لەوژنە سەر بازوئەفسەرانە بەئەوينێكی خاوێنەوە لەكۆلێژو دانشگەكانا يان لە خوێندنگەدا يان لەگوندولادێكانا لەناوكشتگەو مەزرادا لەسەركانيو لەناوسەوزەڵانا لەداوێنی خاوێنی چياكانا لەكەناری دەرياجوانەكانی باكوری ئێرانا لەتەنشت باغی پرتە پرتەقاڵوچاڵی شيمالا لەداوێنی جەنگە لەچڕوپڕەكانا پەيمانی ئەوينو دەزگيرانيو ژنومێردی‌يان بەستبێت هی‌وايان هەيە وەكو ئەڵێن هێمان كفنی مێردەكەی زەردنەبوە هێمان بزەی سەرليوی مێردەكەی لە پێش چاويەتی ئێستە خێرا چۆن شوئەكات بەوپاسدارە ناوچادرژەی كە خوێن لەناوچاوانی ئەبارێ كەدەستی بەخوێنی هەزار لاوی ئێرانی ڕەنگ‌كردوە كەهەزار ڕۆڵەی موجاهيدی موسوڵمانی ناوەتەوە بوگوللە كە هەر پارچەيێك لە شتومەكی ناو ماڵەكەی لەتاڵانی ماڵێكی ئێرانی پێكەوەناوە كەبۆنی باروتو خوێنی لێ‌دێت كە لە ناودەرونيا بەقەدر باڵێ مێشێ بەزەيو هەستی مرۆڤايەتی نەماوە

بڕوانە ل : ٧

ڕژێمی گومڕای أسد و سيلاوی گۆلان

قادر حسن

★ لە پاش دەنگدانی كۆمەڵەی گشتی‌ی نەتەوە يەكگرتووەكان ، لە سەر بڕيارێ تاوانباركردنی زايۆنيزمی دوژمن ، لە ئەنجامی دەسدرێژی‌و داگير كردنی گردی گۆلانەوە ، يەكێ لە ئەندامانی نوێنەری زايۆنی بە تەوسەوە ، بە پەيامنێرێكی ڕاگەياند كە : « ئەوان لە نەتەوە يەكگرتووەكاندا سەرئەكەون ، ئێمە لەسەر خاك .. گۆلان بەشێكە لە ئيسرائيل‌و بۆئەم بڕيارە نوێيەش پيرۆزبايی لە سوريا ئەكەين ..! »

بەڵێ : هەر دوای ئەوەی ڕاپەڕينە بە جەرگەكەی شاری (حەما) دەستی پێكرد ، يەكسەر كۆشكی سپی ئەمەريكی ، بەياننامەيەكی دەركردو تيايا نارەزايی خۆی بەرامبەر بە ڕژێمی حافز ئەسەد دەربڕی .. بەم « گەمە » يەش ، ئەو ڕژێمە نالەبارە سوودێكی زۆری وەرگرت ، كە گوايە : مادامەكی ئەمەريكا دژی ڕژێمەو لەگەڵ شۆڕشگێڕانی (حەما)يە ، ئەبێ ئەو ڕژێمە پەرێزی پاك بێت‌و شۆڕشگێڕانيش دەستەودايەرەی ئەمەريكابن ..!؟

★ سەيری « گەمە » كە بكەن .. لە لايەك گۆلان ئەفرۆشرێ‌و لە لايەك ئەمەريكا لە دژی ديمەشق ئەوەستێت ..! لە لايەك ئەو ئەندامە زايۆنی‌يە (گاڵتە) بە بڕياری كۆمەڵەی گشتی ئەكات ، لە هەمان كاتا وەزيری دەرەوەی ڕژێمەكە عبدالحليمی (نۆكەر !) لەگەڵ پياوانی ڕژێم پيرۆزبايی‌و ماچ‌ومووچ ئاڵوگۆڕ ئەكات ، بۆ ئەو بڕيارە (مەزنە !)و پێشوازييش لە شاسواری (سيا) لە (فيليب حبيب) ئەكات‌و .. كەچی پشتی لە خەباتی بێ‌وچانی دانيشتوانی گۆلان ئەكات ، بەرامبەر بە ناڵەو فريادیان خۆی كەڕوكاس ئەكات .. لە هەمان كاتيشا ڕوو ئەكاتە لوبنان‌و جۆرەها گێرەشێوێنی لە سەر خاكيا بەرپا ئەكات ، لە لايەكی ترەوەيش دەست لە شۆڕشگێڕانی بە جەرگی سورياو بەتايبەتی شاری (حەما) ئەوەشێنێ .. و جارجارەش باوەشی گەرم بۆ دەڵاڵەكانی ئەمەريكا ئەكاتەوە ..! سەيرە ..!!

★ لە ڕاستيدا : ناسنامەو هەڵوێستی گومان لێكراوی ڕژێمی ديمەشق ، ڕۆژ دوای ڕۆژ، بۆ كۆمەڵانی خەڵكی سورياو سەرتاسەری عەرەبەكان ڕوون ئەبێتەوەو دێوجامەكانی هەڵاهەڵا ئەبێت‌و لە ڕووی ڕەشی دائەماڵرێ – هەربۆيەشە ئەبێ هێزە نيشتمانيەكانی عەرەب‌و هەموو نەتەوەی عەرەبيشی لەگەڵ‌دابێ ، لە دژی فڕوفێڵی ئەم ڕژێمە گومان لێ‌كراوە بوەستن ، بەرلەوەی مەسەلەی (گۆلان)يش ، فەرامۆش بكرێت‌و بە يەكجاری ئيسرائيلی دوژمن قووتی بدات ...

★ ئەمڕۆ دانيشتوانی بە جەرگی گۆلان ، دەنگی هارێكاری كردن بەرز ئەكەنەوەو داوای يارمەتی لە هەموو هێزە نەبەزەكانی نەتەوەی عەرەب‌و گشت نەتەوەيەكی تێكۆشەری سەرزەمين ئەكەن .. بەردەوامبوونی ڕاپەڕينە دلێرانەكەی « گۆلان » خۆی لە خۆی‌دا ، دوو ڕژێمی بۆگەن ئەپێكێ : ڕژێمی زايۆنی‌و ڕژێمی ڕەگەز پەرستی عەجەم تێكەڵ كردوەو وايش ئەزانی بەمە ئەتوانێ مەسەلەی (گۆلان) بشارێتەوە ..! بەڵام بێگومان ئەمە دوا ڕێگەی لە ناوچوونی ئەو ڕژێمەيەو دوا لنگە قرتێتی ..!

ئەو "ئايەتوڵڵا" يانە!! ...

وەرزێرێك

پرسيارێك هەميشە دێتە گۆڕێ ، دەوروخولی مێشكی هەمو كەسێكی خاوەن بيروڕاو بۆچوونێكی ڕاست‌و خاوەن ويژدانێ دەداو بەدوای وەڵامەكەيدا وێڵە •

بەڵام وردبوونەوەيەك لە ڕوداوەكانی دەوروبەر وناوخۆی ئێران خۆی ، هەڵس‌وكەوتی دەستەو دايەرەكەی خومەينی ورەفتاريان بەرامبەر هێزە سياسی‌يەكانی ناو ئێران‌و گەلانی ئێرانی‌و بگرە بەرامبەر خۆشيان بەباشی وەڵامێكی ڕاست‌و دروستمان دەداتێ •

پرسيارەكەش ئەوەيە : ئايا دوای ئەم هەمو نەهامەتی‌و وێرانكاريەی بەسەر گەلانی ئێرانياندا هێناوە ، لەگەڵ هەمو داواو نەرمی‌يەكی عێراق ، بۆ ئەم شەڕە ناوەستێنن ؟؟

دەيان وەفد دێ‌و دەڕوات ، قسە ئاڵ‌وگۆڕ دەكرێ‌و بنەما خۆش دەكرێ تا شەڕەكە كۆتايی پێ‌بێ‌و بەتەواوی دان‌بنرێ بە مافی ڕەوای گەلی عێراقدا لەخاك‌و ئاوی‌دا ، هۆی ماڵ‌وێرانی‌و كاول‌كردن ڕابماڵرێ‌و پەيوەندی‌يەكی نوێ ببەسترێ لەسەر بناغەی دۆستايەتی‌و برايەتی‌و ڕێزگرتن لەمافی دەرو دراوسێ‌و وازهێنان لە دەست وەردان لە كاری ناوخۆی گەلان‌و دەوڵەتانی دراوسێ •

ئەگەر بگەڕێينەوە بۆ سەرەتای دەستپێ‌كردنی كێشەكەو هەڵگيرسانی ئەم شەڕە لەلايەن ڕژێمی ئايەتوڵڵاكانی قوم‌و تارانەوە زۆر بەباشی ئەوە سەرەنجام دەهێنين كە تەنيا شەڕفرۆشتن‌و قينەبەرايەتی‌كردن لەگەڵ عێراقداو دواجار هێرشی هێنانەسەری هەروا كارێكی لەخۆڕاو خۆكردە نەبوو ، گەلێ لايەن‌و دەوڵەتی‌دی جگە لەئێران دەستيان لەم‌كارەدا هەبوو ئەو ڕژێمە هەرزەكارەی ئێرانی دوای شايان هەڵنا بۆ ئەم كارە ناڕەوايەی‌و دواجار بووە دارەدەستێكی سوك‌و سەليم بۆ ئەو بەرانە تا ڕێگا بەو تەوژمە پێشكەوتنە بگرن كە لەعێراقدا هاتبووەدی‌و نەهێڵن چی‌دی عێراق ببێتە مەڵبەندی ئازاديخوازانی ناوچەكەو پشت‌و پەنا بۆ هەمو گەلێكی لێ‌قەوماوو بەشخوراو •

ڕاستە ئايەتوڵڵاكان بەپێی بيرو بۆچونی تەسكی خۆيان‌و هەڵكەوتنی ئەو بارە نائاسايی‌يەی كە تيا هاتنە كايەوە هەربە شێوەيەكی سروشتی مەسەلەی پێشكەوتن‌و مافی نەتەوەكان‌و بەئاشتی پێكەوەژيان‌و دەرگاكردنەوە بەڕوی شارستانيەتدا ، ... ئەمانەو گەلێ دياردەو هەنگاوی هاوچەرخانەی تريان بەرامبەر گەلی عێراقی دراوسێ نەدەچوو بە مێشكاو ئاسۆی تەسكی بيری ئەوان ئەم‌جۆرە شتانەی تيا جێگا نەدەبۆوە .

هەر ئەم دوو دياردەيە ، دەستی بێگانەو ئيمپرياليەت ، مێشكی ڕزيو‌و تەسكی دواكەوتويان ، ديسانەوە بوونە هۆی ئەوەی كە تێلا بەرامبەر دۆست‌و يارەكانی دوێنێ‌ی خۆيان هەڵگرن‌و دەستكەنە ڕاوو – دونانی حيزب‌و بەرە سياسێكانی ناوەوەی ئێران كە تادوێنێ‌بوو پشتيان پێ‌دەبەستن لە ڕوخانی ڕژێمی حەمەڕەزاشاداو هاتنە پێشەوەی ئەو ئايەتوڵڵايانەی كە بەنامەردانە نمەك مەرامی خۆيان پيشانداو دۆست‌و يارانی دوێنێ‌يان كردە دوژمنی كاڵسەلەپێ‌ی ئەمڕۆی خۆيان‌و هەرچی نەشێ‌و نەكرێ‌و قاموسی مرۆڤايەتی نەيگرێتە خۆی ئەوان بەرامبەر ئەو هێزو بەرە سياسيانە كردويانەو دەيكەن .

ڕەخساندنی ئەم بارە ئاڵۆزەی ناوەوە كە سەدان گرێ كوێرەی بۆ دروستكردون‌و پەلەقاژەی تاقم‌و پياوانی ساواكی زەمانی شاو ناچاربوونيان كە بچنەوە باوەشی ڕژێمی دوای شا ، هەموی كەوتن‌و لەناوچونی ئايەتوڵڵاكانی كردە شتێكی حەتمی‌و ڕون‌و ئاشكرا .

بۆ ڕووەرگێڕانی گەلانی ئێرانی لە كارەساتەكانی ناوخۆو جەنجاڵ‌كردنيان بە كێشەيەكی لابەلايی‌يەوەو درێژەدان بە مانەوەی خۆيان ، لەوە باشتريان بۆ نەدۆزرايەوە كە بێنن زۆر بەنەزانين‌و داخ لەدڵی‌يەوە دانيان گيركرد لە گرێيەك كە دەيانتوانی بەئاسانی‌و بەئاشتی‌ی بەدەست بيكەنەوە .

ئايەتوڵڵاكان زۆر بەشێوەيەكی نەشارەزايی‌يانە ئاگری شەڕێكی خوێناويان لەگەڵ عێراقدا هەڵگيرساندو بۆ ئەمەش چاكترين ڕۆڵەی گەلانی ئێرانيان كردە سوتەمەنی ئەو ئاگرەو دەيان شارو گونديان بەكاول كردن داو هەزارەها خێزانيان بەئاوارەيی‌داو ، چارەنوسی ئەو وڵاتەيان بەمەرەيەك گەياند كە ئەمڕۆ هەموان دەيبينين‌و ڕوداوەكان بەتيژی بەبەرچاومانەوە تێ‌دەپەڕێ .

بڕوانە ل : ٧

Institut kurde de Paris

ئافرەت و جەنگ

خەریکە دوو ساڵ تێدەپەڕێت ، بەسەر جەنگی ڕەوامانددا دژی ڕژێمی ئێرانی ڕەگەزپەرست هەموو کۆمەڵانی خەڵك بەو پەڕی ئازایەتی خەباتگێڕیەوە ، بەشداریان لەو جەنگە پیرۆزە کردووە ٠٠٠

لە کوردستانی خۆشماندا ، ئافرەتی کورد هەر لە یەکەم ڕۆژی جەنگەوە دەرکی بەو پاڵەوانیەتییە کردووەو بەشداری ڕاستەوخۆی لەو جەنگە کردووە ٠٠٠ عیراق هەمیشە دەستپێشخەری کردووە بۆ پەیداکردنی ئاشتی‌و ئاسایش لە ناوچەکەدا ، بەڵام هەموو جارێك ، وەڵامی ڕژێمی ئێرانی هەر وەڵامدانەوەیەکی شەڕخوازانە بوو ٠٠٠

بۆیە ئێمە لەوە دڵنیایـن کە هیچ پڕۆپاگەندەیەکی ئیمپریالیزم‌و نۆکەران کار لە گەلی کوردمان ناکات کە واز لە عیراقیەتی خۆی بهێنێ‌و سەر دابنەوێنێ بۆ ڕژێمی ئێرانی‌و دارودەستەکەی ٠٠ چونکە گەلی کوردمان لە کوردستانی عیراقدا خاوەنی ئۆتۆنۆمی‌یە لە سایەی حزبی بەعسی عەرەبی سوشیالیستی ، بۆیە هەمیشە قوربانی‌داوەو قوربانی دەدات بۆ پارێزگاری کردن لەو خاکە پیرۆزەی عیراق ٠٠٠

ئێمە وەك سەرەکی فەرماندە هەڤاڵی تێکۆشەر صدام حسین وتێ (هیچ کاتێك شەڕخواز نین بەڵکو خاوەن مافین ٠٠٠

پەیمان خالص رشید
لێپرسراوی نووسینگەی ئافرەتانی ناوچەی کوردستان

بەڕێز صابر بارزانی :

بێگومانین کە دەستی گومان لێکراو لە دەرەوە هەن هانی بەردەوامی شەڕ دەدەن .

ڕۆڵەکانی گەل ، لە هەموو شوێنێکی وڵاتدا ، لە ناوچەی کوردستانەوە ، تا خوارووی فاو ، یەکڕیز ، لە پشت سەرکردایەتی وڵاتەوەن بۆ بەرگری لە سەربەستی‌و سەربەرزی ئەم وڵاتەو گەلەکەی دژی ئەو شەڕە نارەوایەی نەفامەکانی ئێران بە سەر وڵاتەکەمانیاندا فەرز کرد .

لە گفتوگۆیەکدا ، لەگەڵ بەڕێز کاك صابر بەرزانی بەم جۆرە بۆ «هاوکاری» دوا ، هەروەها وتی :

دەبوایە بێنە دەست‌و بچین بەگژ دوژمن خەونە چەپەڵەکانیا ، بەڵام بەپێی بیروباوەڕو هەڵویستی مرۆڤایەتی دوای دوور خستنەوەی ترس لە سەربەستی‌و سەربەرزی وڵاتەکەمان، لە زمانی سەرەکی فەرماندە صدام حسینەوە هەڵویستی ئاشتی خوازانەمان پیشاندا ، بەڵام دوژمن لە هەڵویستی چاوبرسیەتی‌و شەڕخوازی خۆی نەکەوت .

● **هەروەها بەڕێز کاك صابر بەرزانی وتی :**

بێگومانین کە دەستی گومان لێکراوو ، دەرەوە هەن کە هانی بەردەوامی شەڕ دەدەن‌و خەونە چەپەڵەکانی ڕژێمی ئێران گەورە دەکەن وەك کاربەدەستە بەکرێ گیراوەکانی ڕژێمی سوریاو لیبیا ، ئەوەی ڕژێمی ئەو دوو وڵاتە بەرامبەر عیراق دەیکەن نیشانەی بێ‌ڕەوشتیانە .

● **دەربارەی دەوری گەلی کورد لەم جەنگەداو هاتنە دەستی مەردانەی بۆ بەرگری لە سەربەستی‌و سەربەرزی‌و یەکێتی نیشتمانی عیراق وتی:**

گەلی کورد هەمیشە بە وەفا بووە لە سەر ئەم ڕێبازەی ، چونکە دڵسۆزی عیراق‌و یەکێتی نیشتمانی عیراقەو دیسان چونکە دەیەوێ ئەو دەستکەوتانە بپارێزێ کە شۆڕشی ١٧ـ٣٠ تەموز بە سەرکردایەتی ڕۆڵەی گەل صدام حسین بۆی بەدی‌هیناوە بیپارێزی .

هەروەها وتی :

ـ ئێمە دەزانین گەلی کورد لە ئێران‌و سوریا چۆن دەچەوسێنەوە ، بەڵام ئێمە خاوەن مافی خۆمانین لەبەر ئەوە دوژمن دەیەوێ ئەو دەستکەوتانەمان لەکیس بدات .

دەربارەی جموجوڵی هەندێ گومان بێکراو بە ناوی گەلی کوردو مافی گەلی کوردەو ، بەڕێز کاك صابر بەرزانی وتی :

ئێمە لەو باوەڕەداین کە یەکێتی نیشتمانیمان لەوە بە هیز ترە ئێتر بەکرێ گیراوان بتوانن بازرگانی بە مەسەلەی کوردەو ، بکەن، هەموو جوڵانەوەیەکی گومان لێکراو بە هاندانی بێگانە ئەنجامی روو ڕەشیە بۆ ئەوانەی خۆیان کردوە بە داردەستی بێگانە یەکێتی نیشتمانی عیراق‌و برایەتی کوردو عەرەب بە هەوڵ‌و تەقەللای عیراقیەکان‌و بەرابەری سەرکردایەتیە مێژووییەکەی بە سەرەکایەتی سەرەك صدام حسین پتەوتر دەبێت .

لە بنیاتنانەوەو کردنی زیاتری گیانی سەرکەوتندا

● لە بارەگای یەکێتی پیشەسازی‌یەکانی عیراق لە هەولێر چاومان بە دوو هاووڵاتی خەڵکی هەولێر کەوت ، کە لە هەستێکی نیشتمانپەروەرانەوە چوون بەدەنگی سەرکردایەتی سیاسی‌یەوەو پارەیەکی باشیان پێشکەش کردوە بۆ سەرختنی توانای گەلەکەمان لە بەرەنگاری بوونەوەی هێرشی ناڕەوای ڕژێمی ئێران‌و هاوپەیمانە بەکرێ گیراوەکانی بۆ سەر عیراقی سەربڵندمان .

● **کاك عمر خضر دزەیی ووتی :**

پشتگیرکردنی سوپای دلێرمان‌و بەدەنگەوە چوونی بانگەوازی نیشتمان پێویستی سەرشانی هەموو هاووڵاتیەکی بە شەرەفە ، لەم ڕوانگەیەوە بە پێی توانا بەشداری خۆمم لەم بارەیەوە پیشان داوە .

● **کاك جمشیر یاسین اسعدی ووتی :**

کە کاتێ وڵات پێویستی بە هاوڵاتیان بێ پێویستە بەگیان‌و ماڵ درێغی نەکەین‌و ، من کە کاتێ بڕیارمدا شتێ پێشکەش شۆڕش بکەم‌و پشتگیری توانای سەرکردایەتی وڵات بکەم بە پێویستی سەرشانی خۆم هەستاوم‌و شانازی پێوە دەکەم .

● **ئەوی شایانی باسە بێ کاك عمر خضر دزەیی پازدە هەزار دیناری پێشکەش کردووەو کاك جمشیر یاسین اسعدی دە هەزاری پێشکەش کردووەو هەموو مانگێکیش هەزار دینار تا تەواو بوونی جەنگ .**

نووسینگەی هەولێر

مامۆستا شیخ اسماعیل عبدالکریم بەرزنجی :

گەلی کورد شوورەی پۆڵاینی عیراقی شۆڕشە

لە چاوپێکەوتنێکدا لەگەڵ‌مامۆستا شیخ اسماعیل عبدالکریم بەرزنجی ـ ئەندامی ئەنجومەنی نیشتمانی دەربارەی ئەرکی سەرشانی گەلی کوردمان لەم باروزروفەدا کە تێکڕای گەلی عیراقمان‌پیا دەڕوا قسەی کردو ووتی :

ـ ئاشکرایە کە بەرەی‌ئیمپریالیزم‌و زایونیزم ماوەیەکە دەست‌وپیوەندەکانیان لە ئێران‌و سوریا خستۆتە کار بۆ لێدانی شۆڕشی ١٧ـ٣٠ی تەموزی پێشکەوتنخوازو ، بۆ ڕاگرتنی کاروانی پێشکەوتن‌و شارستانیەت کە لە عیراقدا سەری هەڵداوە ، هەروەها بۆ لە باربردنی دەسکەوتە شۆڕشگێڕیەکانی گەلی عیراقمان‌و بەتایبەتی گەلی کوردمان ، لوتکەی پیلانی دوژمنان هێرشە ناڕەواکەی ئێران بوو بۆ سەر وڵاتمان‌و درێژە پێدانی‌شەڕ سەرەڕای داوکردنی عیراق بۆ ڕاگرتنی ، کە لە کاتێکدا لە مەیدانی جەنگدا زاڵ‌و سەرکەوتوە ، وە بۆ ئەوەی زیاتر تەنگ بە وڵاتەکەمان هەڵبچنن ئەمجارەیان حافظ نا ئەسەدیش کەوتە ، خۆو سنووری لێ داخستین ، من دڵنیام لەوەی کە گەلی عیراقمان بە کوردوعەرەبیەوە تینێکی ئەوتۆی تیایە کە بەرەنگاری هەموو پیلانێکی دوژمنان ببێتەوەو ، بە نیسبەت گەلی کوردیشمانەوە داوای لێکراوە زیاتر لە دەوری‌سەرکردایەتی سەرەکی فەرماندە صدام حسین کۆبینەوەو هەمیشە خەڵکی کوردستان شوورەی پۆڵاین‌بوون بۆ پاراستنی عیراقی خۆشەویست‌و سەربڵندیمان ، پێویستە لەم کاتانەدا پشتی سەرکردایەتی سیاسیمان لە هەموو وەختێ چاکتر بگرین‌و ، ئۆتۆنۆمی کوردستان‌و دەسکەوتەکانمان بپارێزین‌و پتەوتری بکەین .

مامۆستا جمیل عبداللطیف :

پێویستە لەسەر هەموو عیراقیەك بەرگیان بەرگری لە شەرەفی ئەم خاکە بکات

لە چوارچێوەی ئەو پەیوەندیانەی کە ڕۆژنامەکەمان لەگەڵ هاووڵاتیانی کورددادەیکا ، چاومان بە مامۆستا جمیل عبداللطیفی بەڕێوەبەری گشتی دەزگای چاندن‌و پاککردنی تووتن کەوت‌و لێمان پرسی :

ـ چۆن داواکردنی عیراق بۆ ڕاگرتنی شەڕ ، لە کاتێکدا کە سەرکەوتووزاڵە ، هەڵدەسەنگێنن ؟

● هەموو شارەزایانی جەنگ‌و پۆلوتیکا بۆیان ساغ بووەتەوە کە عیراق بێ هێز نیەو ، هەمیشە سەرکەوتوو بوە ، بۆیە داواکردنی عیراق بۆ ڕاگرتنی شەڕ لەبەر ناچاری‌و بێ دەستەڵاتی نیە ، هەمیشە سەرکەوتوو بوە ، بۆیە داواکردنی عیراق بۆ ڕاگرتنی شەڕ لەبەر ناچاری‌و بێ دەستەڵاتی نیە ، بەڵکو لە هەست‌و بیرێکی مرۆڤایەتیانەوە هەڵدەقوڵێ ٠٠٠ چونکە وڵاتەکەمان دەزانێ کە درێژەپێدانی شەڕ دەبێتە هۆی زیانێکی زۆرو حوکمڕانانی ئێران کە دەیانەوێ درێژە بە شەڕ بدەن بەم جۆرە بیر ناکەنەوەو ، لایان گرنگ نیە ئەگەر ئێرانیش وێران دەبوو .

وە هەروەکو چەندین جار سەرکردایەتی عیراق ڕای‌گەیاندوە ، وڵاتەکەمان چاوی نەبڕیوەتە خاك‌و ئاوی ئێران بەڵکو تەنها ویستویەتی مافی خۆی وەدەست‌کەوێ‌و عیراق‌و ئێران وەکو دۆست بژین‌و کەس دەست نەخاتە کاروباری ئەوی ترەوە .

هەروەها مامۆستا جمیل عبداللطیف ووتی :

● هەرچەندە کە عیراق دەیەوێ شەڕ بوەستێت ، مانای ئەوە نیە کە دەست بەرداری مافەکانیەتی ، نەخێر، ئالی خۆی دەرێژێ بۆ ئەم عیراقە ئازیزە ٠٠٠ قسەو بالۆرەی ئیمپریالیزم‌و بەکرێ ـ گیراوان تۆزقاڵێك کار ناکاتە سەر هەست‌و بیری گەلی کورد لە کوردستاندا٠٠٠ هەمیشە سەربازی بەوەفای ئەم ڕێبازە پیرۆزەن ٠٠٠

نووسینگەی هەولێر

شەڕخوازو دڕندەکان پەیمان نادۆڕن

عبدالخالق احمد حسن

شەڕی عیراق‌و ئێران ، وا خۆی دەخاتە قۆناغی دووەمین ساڵی‌یەوە ٠٠ بەبێ هیچ لە خۆبایی‌بوونێکەوە ، سەربازانی عیراق ڕۆژ لە دوای سەرکەوتن وەدەست دەهێنن ، لەم ڕوانگەیەوەو لەو پەڕی ئازایەتی‌و سەرکەوتن‌دا سەرەکی فەرماندە بانگەوازی هێمنی‌و ئاسایشی ڕاهێشت، بەڵام ڕژێمی بەکرێ‌گیراوی ئێرانی نەهی لەو ئاشتی‌یە کردووە ، چونکە ئەوان خۆیان بە ئاگری شەڕەوە وەستاون ٠٠

لەگەڵ ئاشتی‌دا دەروخێن .

چینی کرێکاران لە مەڵبەندی ئۆتۆنۆمی کوردستانی عیراق، هەمیشە لە پێشەوەی ئەو خۆبەختکەرانەوە بووە ، کە بەشداریەکی بێ‌ڕانەوەی کردووە لە ڕیزەکانی سوپای میللی‌و شەونخونی چێشتن لەسەر ئامێرەکان بۆ زیادکردنی بەرهەم‌و بەردەوامی ئیش‌وکار ٠٠٠

جارگەلی کورد لە کوردستانی عیراقدا نامۆ نیە تێکۆشاندا بۆ پاراستنی خاکی عیراق لە شۆڕشی بیستەوە هەتا ئەمڕۆ خوێنی

بڕوانە ل : ٧

خۆپاراستن پێش چارەکردن

أ ـ لە بواری ئاگاداری دایك‌و ساوایەتی دایەکە ئاگاداری دایکە لە ماوەی زگبونی ـ فترە الحمل ـ و دوای منداڵبوونی کە گەلێ جار پزیشك چاوی پێ ئەکەوێ‌و سەیری تەندروستی ئەکات‌و چی پێویست بێ لە پاراستنی‌و چارەسەرکردنی ئەو نەخوشیانەی لەو ماوەیەدا تووشی ئەبێ بۆی ئامادە ئەکات‌و ڕێی پیشان ئەدات، دژی نەخۆشی‌یەکانی لەوانەیە تووشی بێ یەیکوتی ـتلقیحـ هەروەها تیپی تایبەت هەیە کە بۆهەمان مەبەست چاوی بە ناوماڵ‌و خێزان ئەکەوێ ، جگە لەوە ئەم تیپانە سەر لە داینگاو باغچەکانی منداڵان ئەدەن بە مەبەستی سەرپەرشتی کردنی تەندروستی تایبەت بە قوتابی‌و ناو قوتابخانەکان لە هەموو پلەکانیدا هەروەها قوتابخانە میللیەکان‌و مەڵبەندەکانی نەهێشتنی نەخوێندەواری‌و خانوبەرەکانیان ئەپشکنێ‌و ئامۆژگاری تدروستیان ئەکات بۆ چاکردنی ، لە لایەکی ترەوە دژی نەخوشیە بڵاوبووەکان ئەیانکوتن وسەیری تەندروستیان بە شیوەیەکی گشتی‌و تایبەتی ئەکات‌و بایەخ بە چاکی دەم‌ودان دەدات .

ج ـ تەندروستی پارێزگا .

ئەم کارە پەیوەندی بە شوێنە گشتی‌یەکانەوە هەیە کە خزمەت‌گوزاری بۆ هاوولاتیان بە تێکڕا وەك نانەواخانەو چێشتخانەو چایخانەو میوانخانەو یانەو جێی مەلەو ئەو شوێنانەی خواردەمەنی ئەفرۆشن چەند تیپێکی تایبەت بەم چاودێری‌و کەشف کردنە هەڵئەستی کە شوێنەکان‌و کارگێڕەکانی چ کرێکار چ فەرمانبەر بێ فەحصی ئەکرێن‌و دەفتەری تەندروستیان پێ ئەدرێ ، هەروەها ئەو خواردەمەنیانەی کە دەستی نادەن بۆ خواردن ـ ئەفەوتێنرێن .

جگە لەمانە بەشێکی تایبەت هەیە کە ئیشوکاری ئەوەیە مشك‌و ماری ناوماڵ‌و کارگەو شوێنە گشتی‌یەکان نەهێڵن .

د ـ تدروستی چاو .

ئەم بەشە ئیشی تایبەتی ئەوەیە : نەهێشتنی نەخۆشی چاو بە هەموو جۆرەکانی لە ناو چینەکانی کۆمەڵ چ لە قوتابخانە چ لە ئۆردوگا نیشتەجێکان چ لە دێهاتە هاوچەرخەکان‌و مەڵبەندی دایك‌و ساوایەتی بۆ دڵنیایی لە ساغی‌و پاکی چاو هەروەها لەم بەشەچاویلکەی تایبەتی بە خۆڕایی بۆ نەخۆشەکان دروست ئەکرێ بەتایبەتی قوتابیەکان .

و ـ لە بواری نەخۆشیە نیشتەجێکان .

کاری ئەم بەشە بریتی‌یە لە نەهیشتنی ئەو نەخوشیە بەردەوامانەی کە تووشی هاوولاتیان ئەبێ لە ئەنجامی ئاوو خواردەمەنی پیسەوەو ریخۆڵەکان‌و میزەڵان‌و هەندێ جێی کە ئەگرێتەوە کە بە

بڕوانە ل : ٧

(بەڕێوەبەرایەتی مەڵبەندی پاراستن لە هەولێر یەکێکە لەو بەشە گرنگانەی کە سەر بە ئەمینداریتی گشتی کاروباری کۆمەلایەتی‌یەو سەرنجی زۆر کەس ڕائەکێش‌و ئەم پرسیارە ڕووبەڕووی ئەکاتەوە ، هاوکاری پرسیارەکەی گەیاندە لێپرسراوی بەڕێوەبەرایەتی ـ یەکەو دکتور عدنان یاسین الاسعدی وەلامەکانی دانەوە ئیمەش هەندێ بە کورتی بڵاوی ئەکەینەوە)

پ ـ لە چ بوارێکدا خزمەتگوزاریتان زۆربەی کۆمەڵ ئەگرێتەوەو لە کوێ‌وچ سوودێك ئەبەخشێ ؟! .

و ـ ئەو خزمەت‌گوزاریانەی (بەڕێوەبەرایەتی مەڵبەندی پاراستن) لە هەولێر پێشکەش هاوولاتیانی ئەکات لەم بوارانەی خوارەوەدایە .

چاران وێستای مەڵبەندی لاوانی سلێمانی

مەڵبەندی لاوانی سلێمانی‌لە ساڵی ١٩٧٠دا لەگەڵ بەڕێوەبەرێتی لاوان‌داکراوەتەوە کە ئەوکاتە تەنها بریتی بووە لە تەنها ژوورێك‌وچالاکی‌یەکانی خۆی لە ناو پارێزگاکەمان‌دا سازکردوە . ئیستاشوێن‌و جێیەکی وای بۆ ئامادەکراوەکە

هەموو پێداویستی‌یەکانی تیادا ڕەخسێنراوە بۆ سازکردنی بوارەکانی چالاکی وەرزشی‌و هونەری‌و ڕۆشنبیری‌و زانستی دەشێ .

سەبارە بە جێ‌بەجێ‌کردنی چالاکی‌یەکانیان بە پێی نەخشەو بەرنامەیەکی دانراوی ساڵانە کە ڕەچاوی پادو جەژنە نیشتمانی‌یەکانی تیا کراوە دەروات بەڕێوە ٠٠ لە لایەکی تریشەوە سەبارەت بە جەنگی ڕەوامان بەرنامەیەکی

تایبەتیان ڕاپەڕاندوە کە بریتی بووە لە چالاکی هونەری‌و زانستی‌و ڕۆشنبیری لە پارێزگەکەماندا کە هەموو ڕێکخراوەکان‌و تیپە گەلی‌یەکان هاوبەشیان تیادا کردوەو لە زۆربەی زۆریشیانا لێپرسراوان بەتایبەتی پارێزگاری سلێمانی‌و لێپرسراوی حزب ئامادە بوون‌و چاودێریان کردوەو ئێستاش لە هەندێکی کەیاندا بەردەوامن .

● **سەبارەت بە دەوری**

ئەم مەڵبەندە بۆ گەشەکردنی بواری وەرزشی لە پارێزگاکەمان‌دا کاك یاسین مصطفی کریم مامۆستای مەڵبەند ووتی :

مەڵبەندەکەمان لە ڕۆژی دروست‌بونی‌یەوە هەتا ئێستا هەوڵی پێگەیاندون‌و پێشکەوتنی لاوانی شارەکەمانی داوەو دەستی یارمەتیشی بۆ هەموو وەرزشەوانێك درێژ کردوە . ٠٠ ئەمەش ئەوە دەسەلمێنی کە ئەو ئەندامانەی تەمەنیان لە قۆناغی لاوێتی تێدەپەڕێت دەچنە ناو ڕیزی هەڵبژاردەی تیپە وەرزشی‌یەکانەوە . بێگومان ئەمەش لە ئەنجامی چەند کارێکەوە پەیدا بووە

وەك تەرخان‌کردنی هۆڵی وەرزشی بۆ هەموو لاوان بۆ ئەوەی جموجۆڵی وەرزشی تیا بکەن لەگەڵ دابەش کردنی کەل‌وپەلی وەرزشی بەسەر ئەندامانی مەڵبەندەکەمان‌دا ٠٠

ئەمەو تەرخان کردنی خەڵاتی تایبەتی بۆ ئەو تیپانەی کە پلەی سەرکەوتوو بە دەست دەهێنن ٠٠٠ لەم ڕووەوە مەڵبەندەکەمان تا ئێستا ئەم ئەنجامانەی وەدەست هێناوە :

١ ـ پلەی یەکەمی پاڵەوانێتی تۆپی سەبەتە کە لەسەر کاسی بەڕێز وەزیری لاوان کرا .

٢ ـ پلەی یەکەمی پاڵەوانێتی ساحەو مەیدان کە هەموو مەڵبەندەکانی ناوچەی ئۆتۆنۆمی کوردستان

بڕوانە ل : ٧

بیروڕای ڕۆشنبیران

مامۆستا حسین ڕەشوانی

مامۆستا حسین ڕەشوانی بۆ پەیامنێری « هاوكاری » قسەی كردو وتی :

ئیمامی عەلی - دروودی خوای لە سەربێ- فەرمویەتی: (لاتتمنوا لقاء الشر ، واذا ابتليتم به فأثبتوا) واتە : ئاواتەخوازی بەرەنگاری شەڕ مەبن ، بەڵام ئەگەر شەڕ بەرۆكی گرتن ئازابن پشت مەدەن .

جا لەم جەنگە نارەوایە خوێناوییە كە ئێرانی ڕەگەز پەرست بە سەر ئێمەیدا سەپاند ، بە هاندانی ئیمپریالیزمو چاوبرسێتیو تەماعكاری خۆی بۆ ئەوەی دەستی چاكنیان بگاتە بەروبۆی وڵاتە پڕ پیتو پێزەكەمان كە بە ئامانجی بۆگەنیان بگەنو بتوانن سەربەستیو سەربەخۆییو خاكو ئاومان بخەنە ژێر دەستەڵاتی خۆیانو ، پەیتا - پەیتا پەرە بدەن بە دەست درێژ كاریەكانیان بەرەو وڵاتە پڕ سامانەكانیو خلیجیو هەڵیلووشن ، تا بتوانن ئیمپراتوریەتی كۆربەگۆڕی ڕەگەز پەرستی فارس زیندوو بكەنەوە .

بەڵام خەیاڵیان خاوە چونكە ئێمەی دانیشتوانی عیراق بە كوردو عەرەبەوە كە زادەی خاكی ئەم نیشتمانەینو لە ژێر خێوەتی نیشتمانی پڕ ئارامو خۆشی حەساینەوە، هەر دوژمنێ پەلامار بباتە سەر ئەم خێوەتە هەموو لاییكمان بە تێكڕاییو بە هەموو توانا هێرش دەبەینە سەریو تێكی دەشكێنین ، وەكو شێرێكی چۆن ئەجەنگێ دژی پەلاماری سەر لانەكەی، چونكە پاراستنی وڵات ئەركی هەرە پیرۆزو پێویستە لەسەرشانی هەموو رۆڵەیەكی ئەم نیشتمانە .

ئەنجامی ئەم جەنگەش بێگومان كۆتایی دێ بۆ بەرژەوەندی گەلی عیراقی دلێر بە سەركەوتنێكی گەلێ پیرۆزو پڕسوود چونكە سەركردایەتی گەلی عیراق بە فەرماندەیی سەرۆكی تێكۆشەر كاك صدام حسین هەر سەركەوتوو بوە لە هەموو مەیدانێكی بەرەوپێش خستنی گەلی عیراقو وڵاتەكەی لەم مەیدانەش هەر سەر ئەكەوێ ئیتر بۆ پێشەوە

سەركەوتن بۆ عێراق لووتكە

هەروەكو چۆن هەڵۆ بەرەو لوتكەكان دەفڕێ ئاواش عیراقی سەردەمی نەبەزینو ڕاپەرین ، ڕێگای لوتكەی سەربەرزیی گرتۆتە بەرو ، بۆ خومەینیو ڕژێمە نەگریسەكەشی نەنها زەلكاو وژێرپێی خەڵكی بەشەرەفی عیراقو ئێران ماوەتەوە ... جەنگی عیراق لەگەڵ ڕژێمی خومەینیدا جەنگی نێوان شارستانیەتو دواكەوتنە ، جەنگی نێوان ڕووناكیو تاریكیە ، عیراق نەك نەنها سنووری خۆی دەپارێزێو داوای مافی ڕەوای خۆی دەكا ، بەڵكو لەبری هەموو ئازادیخوازانو پێشكەوتنخوازانی ئەمجیهانەدا دەجەنگێ .. سەرباری ئەوەی كە وڵاتەكەمان زاڵو سەركەوتووە لە هەموو بەرەیەكدا لەشكری خومەینی بەزاندوەو بۆ پووچەڵ كردنەوەی ئەو پیلانە گەورەیەی دژی گەلانی ناوچەكە هونراوەتەوە ، چەندین جار داوای ڕاگرتنی جەنگەكەی كردوەو ، پێشوازی لەهەموو پێشنیاریەكی ئاشتیانە كردوە ، بەڵام دیارەكە ڕژێمی خومەینیو ڕژێمی گومانلێكراوی سوریا بە تەواوی شوولیان لێ هەڵماڵیوەو هەموو چەكێكی ناپەسەندی ژێردەستی خۆیان بۆ بەردەوام بوونی جەنگ خستۆتە كار ، كە ئەمە پێش هەموو شتێ زیان بە گەلانی ئێرانو سوریاو ئەمنو ئاسایشی سەراپای ناوچەكە دەگەیەنێ .

بڕوانە ل : ٧

ووتەیەك

باوەڕ هێنان بە ڕێبازی ئاشتی خوازانە ، بیرۆكەی هەموو مرۆڤێكی ئازادیخوازو خاوەن هەڵوێستە ، ڕژێمی ئێرانی كۆنەپەرست ، ڕۆژ لە دوای ڕۆژ سوورە لە سەر ئەوەی كە شەڕ بەردەوام بێت ، چونكە بەردەوامی شەڕ یانی مانەوەی ئەوان . گەلانی ئێرانیش گەیشتوونەتە ئەو قەناعەتە كە ئەم ڕژێمە بە تەواوەتی گیانی ڕوخانی پێوە دیارە ... نەهێشتنی ئاشتی لەگەڵ عیراقی خۆشەویستمان هەمیشە گیانی پتەوی پیرۆزو خۆبەختدان دروست دەكات لەناو دەروونی هەموو عیراقیەك ... جا با هەموومان دەست لەناو دەستبین بۆ پاراستنی ئەم نیشتمانە كە بە خوێنی ئاڵی هەزاران شەهید پارێزكاری لێكراوەو پارێزگاری لێدەكرێ ..

چونكە مادام ئەم ڕژێمە لەم ڕوانگە تەسكەوە بیر بكاتەوە كە چاوی لە خاكی وڵاتمان بێ .. دەبێ ئێمە هەمیشە كە چەك لە ڕوویدا هەڵگرینو پارێزگاری لە شەرەفو كەرامەتمان بكەینو لەهەمان كاتیشدا بۆ جیهانی بسەلمێنین ئێمە قوتابی شەڕینن بەڵكو خاوەن مافو ئاشتیخوازین .

ڕۆژنامە نووس
ناظم دلبەند

هەڵبژاردە لە ئەدەبی میللی گەلان

فیلێك ...

چیرۆكێكی ئۆكرانییە
وەرگێڕانی : دوكتۆر عیزەدین مستەفا ڕەسووڵ

هەبوو ، نەبوو ، لە زەمانی زوودا ، ئاغایەكی دەوڵەمەندی لە خۆ بایی هەبوو . ئاغا نە دۆستو نە هاوڕێی نەبوو فەللاحە هەژارەكانیشی بە ئادەمیزاد نەدەزانی .

ڕۆژێك فەللاحەكان كۆبووبوونەوەو باسی ئاغایان دەكرد . یەكێكیان ووتی :

- من ئاغام لە نزیكەوە دی ... دوێنێ لە وەردەكەدا ڕووبەڕوو بەرەنگاری بووم .

ئەویتریان ووتی :

- من دوێنێ لەو دیو شوورەكەوە تێمڕوانی ، چاوم لێیبوو قاوەی دەخواردەوە .

جوتیارێكی زۆر هەژار لەولاوە هات ، گوێ قوڵاغ بووو دەستی كرد بە پێكەنین .

- ئای كە ئەمەتان لا گەورەیە !

من ئەگەر بمەوێ ، لەودیو شوورەوە سەیری ناكەم ، بەڵكو دەتوانم فراوینیشی (١) لەگەڵ بخوم

فەللاحەكان هاواریان كرد :

- من قەت درۆم نەكردووە .

- باشە ، ئەگەر توانیت فراوینی لەگەڵ بخوێت ئەوا سێ فەردە گەنمو جووتێ كات دەدەینێ ، ئەگەر نەشتتوانی ، ئەوا چیت پێدەڵێین دەبێ بیكەیت .

(١) ووشەی (فراوین) لە هەندێك ناوچەی كوردستاندا بە مانای نانی بەیانی یا بەرچاییو لە هەندێك ناوچەدا بە مانای نانی نیوەڕۆو قاوەڵتی جووتیارە هەژارەكە چووە ناو گوندو لای دیوەخانی ئاغا ، كە دەستو پێوەند لە دوورەوە دیبیان ، بە هەڵەداوان بەرەو ڕووی هاتنو خەریكبوو دەری بكەن . جووتیار پێیووتن :

- لە سەرخۆ ، لە سەرخۆ ! هەواڵێكی خۆشم پێیە ، بە ئاغا نەبێت بە كەسی ناڵێم .

دەستو پێوەند هەواڵی هاتنی ئەم جووتیارەیان دا بە ئاغا ، ئاغا بە پەرۆشەوە بیستی ، بیری كردەوەو لە دڵی خۆیدا ووتی ، دیارە لە خۆیەوەو بێمەبەس نەهاتووە ، دیارە هەواڵێكی خۆشی پێیەو ئەو هەواڵەش بێسوود نییە ...

ئاغا چووە دەرەوە بۆ لای جووتیاری هەژارو - لێیپرسی :

- هەواڵی چیت پێیە ؟

جووتیاری هەژار سەیری نۆكەرەكانی كردو ووتی :

- ئاغا ، خۆزگە بە تەنیا قسەم لەگەڵ دەكردیت .

كە هەردووكیان بە تەنیا مانەوە ، جووتیار بە دەنگێكی نزم ووتی :

- ئاغام ، سەرووەرم ، پێم بڵێ ، پارچەیەك زێڕ ، هێندەی سەری ئەسپێك بێت چەند دەكات ؟

هەردوو چاوی ئاغا گەشانەوە ، دەستی كەوتە لەرزین ، بیری كردەوەو لە دڵیخۆیدا ووتی ، دیارە ئەم جووتیارە بە گاڵتەوە پرسیاری وا ناكات ، دەبێ گەنجینەیەكی دۆزیبێتەوە ...

- ئاغا تەواو كەوتە بیر كردنەوە بایەخدان : ووتی

- ئەی جووتیار ، تۆ هەژاریت ، پێم بڵێ ، بۆ ئەم پرسیارە دەكەیت ؟ .

جووتیار هەناسەیەكی درێژی هەڵكێشاو ووتی :

- باشە ، ئەگەر ناتەوێ وەڵامی پرسیارەكەم بدەیتەوە ، ئەوە ئارەزووی خۆتە ، هەرچی منم ، كاتم بە دەستەوە نەماوە ، دەبێ بچم بۆ نانخواردن .

ئاغا فیزو لووتبەرزیی لە بیر چۆوە ، بۆ ناوێكیش بێت ، دەستی لە چاوچنۆكی هەڵگرتو بە جووتیاری ووت :

- بۆ وا زوو دەچیتەوەماڵەوە ، مادام برسیتە دەوەرە پێكەوە نانبخوێن !

نووكەرەكانی بانگ كرد :

- كورە وەرن نانمان بۆ بێنن .

ئاغا چی خواردنی خۆش خوا دابووی ، دەرخواردی جووتیاری هەژاری دا جووتیاریش دەستی كرد بە خواردنو خواردنەوەو ئاغاش هەر خۆراكی تری پێشكەش دەكرد . كە تەواو تێر بوو گەشایەوە ، ئاغا لێیپرسی :

- دەی ، ئێستا بڕۆ ئەو پارچە زێڕەم بۆبێنە ، كە هێندەی سەری ئەسپێكە ! كەڵكی تۆ نادات ، من دەزانم چیی لێبكەم ، بڕۆ بیهێنە ، پاداشێكی باشت دەدەمێ .

- نەخێر ئاغا ، زێڕت بۆ ناهێنم ، چونكە زێڕم نییە ، هەر حەزم دەكرد بزانم ، لە بەرئەوە پرسیم .

ئاغا توورەبوو ، شین هەڵگەڕا ، پێی دا بە زەویدا هاواری كرد :

- بڕۆ ، شێتی پیس ، لە بەرچاوم مەمێنە

جووتیاری هەژار وەڵامی دایەوە :

- من ئەو شێتە نیم كەتۆ دەیزانی ، هەی ئاغا ! پێت پێكەنیمو سێ فەردە گەنمو جووتێ گام بردەوە . وا بزانم شتی وا بەبیری شێتدا نایەت .

"وەلی دیوانەو شەم" وچەند سەرنجێك

محمود خاكی سلێمانی

لەم چەندانەدا دەزگای ڕۆشنبیریو بڵاو كردنەوەی كوردی ، زنجیرەی پێنجەمی شانۆگەری كتێبی وەلی دێوانەو شەمی خستە نامەخانەی كوردییەوە كتێبەكە كاك محمد عەبدولرەحمان زەنگەنە نووسیویێتی . لە قەبارەیەكی مامناوەندیدایەو (١١٧) لاپەرەیەو (٢٦) پەردەی گرتۆتە خۆی . كتێبەكە جێگای سوپاسو ڕێزە بۆ نووسەرەكەی كە وەك مرۆڤێكی خەمخۆر توانیوێتی ئەو كارە بە ئەنجام بگەیەنێ ، هەروا دڵسۆزی لە نووسەرەكەی ئەبینرێ . من لەلای خۆمەوە پیرۆزبایی لە نووسەری ناوبراو ئەكەمو بە هیوام وێنەی ئەو جۆرە كەسانەمان زۆربێ بۆ خزمەت كردنیو پێشخستنی وێژەو كەلەپووری نەتەوایەتیمان .

پاش چاو پێدا خشاندنو خوێندنەوەی شانۆگەری وەلی دێوانەو شەم ، ئەم باری سەرنجو تێبینییانەم تیایدا ڕەچاو كردو بە ئەركی سەرشانم زانی لە ڕێی ڕۆژنامەی « هاوكاری » ئازیزەوە سەرنجەكانم بخەمە پێش چاوی كاكی نووسەرو خوێنەرانی بەرێز بەو هیوایەی خزمەتێكی گچكەو بە كەڵكم كردبێ .

١ - مامۆستا زەنگەنە ، باوكی وەلی دێوانەی بە كوێخا لە قەڵەم داوە . ئێمە لە وەڵامدا دەڵێین باوكی وەلی دێوانە جوتیارێكی هەژار بووە، لە دێی (بەكراوا) كە چەند كیلۆمەترێك لە ڕۆژ ئاوای شاری هەڵەبجەوە دوورە ، وەلیش شوان بووە بەپێی ئەو بەڵگەیەی كە بەدەستم هێناوە لە پێشەكی دیوانی وەلی دێوانەكەی خاكیدا .

٢ - مامۆستای ناوبراو لە لاپەرە (١٤)ی شانۆگەرییەكەدا ئەڵێ حەمە سوور - ئەمەوێ بڕۆم بۆ سلێمانی ... مەلایەكیان بۆ بێنم ئەم دوو كوڕەم فێری خوێندن بن .

لە وەڵامی ئەو ووتەیەدا ئەڵێم ئەو كاتەی كە وەلی ژیاوە ساڵی ١١٥١ی كۆچی بووە ، ئەو دەمە سلێمانی زۆر بچوك بووە چەند ماڵێكی كەمی لێبووە یاخود بڵێین گوندێكی لێبووە بە ناوی مەڵكەندیو ئێستا گەرەكێكە لە جەرگەی سلێمانیدا ، ئەمە لە لایەكو لە لایەكی ترەوە نووسەر لەو بۆچوونەیدا دەربارەی وەلی دێوانەو شەمو باوكی وەلیو باوكی شەم دەربڕیوە هەر زۆر لە ڕاستییەوە دوورە . نەوەلی خراوەتە بەر خوێندنو نە باوكی دێوانە وەلی ئەوەندە دەست ڕۆیشتوو بووە تا بتوانێ مەلای بۆ بێنێ كە پێی بخوێنێ ، وەك وترا باوكی دێوانە وەلی جوتیارێكی زەبوونو كەم دەرامەت بووە لە ژیانا ، مامۆستا زەنگەنە هاتووە كوتومت پێشەكییەكەی مامۆستا عوسمان هەورامی هەڵگێراوەتەوە بە شێوەی شانۆگەری. پێشەكی دیوانی وەلی دێوانەكەی خاكی بەڵگەی ڕاستی ئەم قسەیەمان پێش چاو ئەخاو ئەنووسێ . لە دەوروبەری ساڵی (١١٦٠)ی كۆچی هاتۆتە دنیاوە : بەڵام شەم كچی سەرەك خێڵ بووە لە دێی بەكراوادا . دیسان مامۆستا لە لاپەرە (٢٦)دا ئەڵێ گوایا باوكی شەم ، شەمی داوە بە وەلی ، هەرگیز ئەمە ڕووی نەداوە وە نەیداوەتێ ئەگەر لە شەرتێكیشدا داوای لێكردبێ چونكە لەو زەمانەدا كچی سەرەك خێڵ نەدراوە بە كوڕە جوتیارێك بە شەرتێك ئەو كوڕە جوتیارە كوری جوتیارێكی دێیەكەی خۆیان بێت . زۆر سەیرە مامۆستا لە لاپەرە (٥١)دا باسی كەلی پەیكولی دەكات كە وەلی لە كەلی پەیكولی مردووە ولاشەیان هێناوەتەوە بۆ بەكرئاوا : وەلی دێوانەی شاعیر لە ساڵی ١٢١٣ی كۆچی لە سید صادق كۆچی دوایی كردووەو هەر لەوێش نێژراوە . لە یەكەمین چاپكراوی دیوانی وەلی دێوانەو لە لاپەڕە ١٦دا نووسراوە : باوكی شەمو باوكی وەلی لە كەلی پەیكولی شەڕیان بووە ، كوڕێكی باوكی وەلی واتە برای وەلی ، و دوو كوڕی باوكی شەم لە ئەنجامی شەڕو هەراكەی نێوانیاندا كوژراون .. لەمەوپێش وتمان باوكی وەلی جوتیارێكی ڕەشو ڕووتو هەژار بووە ئیتر چۆن توانیوێتی بچێ بەگژ سەرەك خێڵێكدا : - مامۆستا زەنگەنە هەر بەوەشەوە نەوەستاوە ، لە لاپەرە (٦٦)دا ئەڵێ : كە ، كەیخوسرەو ویستویەتی هەر یەكەیان بنێرێ بۆ ناو تیرەیەكی جاف بۆ ئەوەی جارێكیتر شەڕو ناخۆشییان بۆ دروست نەبێتەوە . بە كورتیو بە كوردی ئەڵێم ئەگەر باوكی وەلی دێوانە سەرەك خێڵ بوایە وەلی بەم هەڵبەستە لە كەیخوسرەو بەگ نەئەپاڕایەوە كە بچێ بۆ لای باوكی شەم بەڵكو شەمی بۆ بخوازێ .

لێرەدا وای بە چاك ئەزانم تەواوی ئەو پارچە شیعرەی كە وەلی بۆ كەیخوسرەو بەگی نوسیوە جارێكیتر بڵاو بكەمەوە بۆ ئەوەی خوێندەوارانی خۆشەویست زیدەتر باری سەرنجی منیان بۆ ئاشكرا بێ .

ئەمەش شیعرەكەیە كە لە دیوانی (وەلی دێوانەكەی خاكی)دا بڵاو كراوەتەوە .

خەسرەو خەیاڵێ ، . . . .
ئاخ پەی خان خاسێ ، خەسرەو خەیاڵێ
ساحب سپاو سان ، دارا ئیقباڵێ
موهەبیا نەگەنج خەزێنەو ماڵێ
بەخشندەی بێباك ، كۆی كەرەم بیا
ساحب شەوقو زەوق دڵ بێخەم بیا
با ماوە شكار سەر دیاراندا
وە ماوای مەجنوون ڕۆزگاراندا
بدیاوە جەستەی خەم پێ وەرامدا
وەكۆ مای دیوان وەحش سارامدا
وەسەیل ئەسرین دیدەی تارمدا
وە دەرد دەروون ئەندووە بارمدا
وە عوریان تەن نەنیای تاكمدا
وە سەنگ باڵین خەفتەی خاكمدا
وە سەر گەردانیی سارای چۆڵمدا
وە عاساو كەشكۆڵ پۆست كۆڵمدا
وە ئاهو ناڵەی شەوان تا ڕۆمدا
وە زایەڵەی سەخت شین بێشۆمدا
وە نامورادیی سیا بەختمدا
وە زام بێشۆ ، شین سەختمدا
وەزام پەشێوی بەخت شووم چارەمدا
وە زوخاو زام ، چەرگ پارەمدا
وە بڵێسەی بەرز گرتێ بەستەمدا
وە جەستەی خاتر خار خەستەمدا
بەزەییش ناما وەجەستەو حاڵم
بزاناش كوشتەی كامین نەوهاڵم
جە كێوەن خاتر خەستەم گرتەن خەم
سفتەو سۆزانم چون (پەروانە)ی (شەم)
سەرمایەی عەقڵم كێ كەردەن غارەت
كام دڵبەر بەردەن وەیەك ئیشارەت
وەلی ئەو خەیاڵ (تۆفڵ) نەدڵ بەرد
نەكەردا ئەو ویر ناوەردا ئەو دڵ
نەشیا نەسەودای خەیاڵ باتڵ
یا وەگەنجو ماڵ ، یاوە زۆر وتیش
شاد گەردا خاتر (پەروانە)ی دڵڕێتیش
بكەردا هیممەت چون خان حاتەم
(شەم) واسڵ وە من ، من واسڵ وە (شەم) ،..
هەرچەن مەگێڵۆ. نەی ڕۆزگاران
كەس نییەن دڵسۆز سیا ستاران
مەرهەم خوداوەند گوشایندەی بەخت
بكەرۆ ڕەحمێ ودمنی سەر سەخت
جا با خوێنەرە بەرێزەكان خۆیان ماف بدەنە

بڕوانە ل : ٧

بیرهاتنێكا

زفستانێت بەرێ نەوەكی زفستانێت ڤێگاڤێ بون ، هینگی گەلەك باران دهاتن.. چەند ڕۆژا بەفرێ عەرد بەرنەددا .. تەرشو تەوالێ گەلەك ڕۆژا دامینتە دگوڤاڤە.. سڕو سەقەم داكەفتە دخانیاڤە .. لویلاق (گلیزە) بسیڤاندافە داشوڕبن .

تێتە بیرا من رۆژێت زفستانا هەكو بەفرو بارانێ نێكرا دهاڤێتو ئێڤاریا شڤانی بەرێ پەزی دوا گوندی ، ئەم هەمی داپێشڤە چینە بەراهیێو داكەینە دگوڤاڤە . بەری رۆژئاڤا داچولی دناڤ داردینكا دانینو پەزدا لهەردو ڕەخا بسەردا جرێیت .. هافرێت دەوارا دانەژی كەین ژ ڕیسیاو ژكایێ . پشتی مەكەواڵێ خو بسەروبەر دكر دادەست بشیڤ خارنێ كەین ، پاشی ئاگرێ كرچكی داخوشكەینو لدورا كوم بین . گەلەك جارا مروڤی ئێكو دو نەددیت ژبەر دویكێلێ ، چاڤ لمە دگدگدین وروندك سووی سویلی ئێدا ئێنەخار .

داخو گرین هەنا نێزیكی (عەیشا) هەكە هندەك هابانە نك مە ب گوندیڤەروینین سوحبەتا خو كەین وشە فبێریا خو رابورینین ، ئەما هەكە كەس نەهاتبا ئەم داڕابین قەستا مالەكێ كەین - ئەو مالێت كو دیوان لێ دهاتنە گرتن .. داڕوینین گوهێ خو دەینە بەیتەكێ ئان سەر هاتیەكێ ئانژی چیروكەكێ، لناڤبەینەكێ دابینین سێنیكەك دو ببێت مویژا ئان هژیران دانانە بەر دیوانێ ، هوسا دامینین شەڤبێریا خو كەین هەتا درەنگی شەڤو هەر ئێك دا قەستا مالاخو كەت .

سپێدێ زوی داڕابین ژبن جهێت خو ئێینە دەر .. چاڤێت خوشوینو لدورێت لەگەنا نیسكا گەرم زڤرین .. دوركا ژسەر سێلێ ڕاكەبنو پێخوین . دا دەركەڤینە بەر دەریو بەرێ خودەینە دنیایێ ، هەكە نختەو تەحلیو تەنگاڤیەكا زێدەبا - دا پەزی هێلینە دگوڤاڤەو ئالفی دەینێ ، مەبەر نەددا .. بەلێ هەكە خوشیبا، شڤاندا پەزێ خو دەر ئێخیتو بەرێ وی دەتە كوزێو گاڤان دا گاڕانا خو كوم كەتو ژگوندی دەر ئێخیت .

زەلامێت گوندی دادەوارێت خوئینن كورتانو سەرجلا لێكەن .. تەنگو بەرالێ شدینن .. داسو بفرا دبەر ڕاكەن .. ستەڤلەو وەریسێت خو هاڤێنە سەر پشتێو قەستا ئاقاری كەن.. دەوارێت خودا باركەن ژچولی ئان ترکا ئانژی ژدارا ، هندەك ژی داقەستا بازێڕی كەن بو خو هەڤرانێ خو هێنو هندەك تشت و مشتا بو مالا خو كرن .

ئەم بچویك داتەژی بەرویكێت خو مێویژوهژیر و كەین ولدورێت گوندی گەڕین یاریا كەین ، گولو مچكێت بەفرێ دئێكو دو وەركەین هەتا بەربەركێ نیڤرو ، پاشیدا قەستا مال كەین ، تێر نانو ژاژی بدوشاڤێ خوین .

هوسا بو ژینا مە دوی دەمیدا لگوندی .

هندەك جارا دبێژم سەد خوزیلێت وی وەختی - هندە جارا ژی دبێژم ئەو ڕۆژ بچیتو نەئێتەڤە .

● عمر احمد محمد ●

Institut Kurde de Paris

لە چالاکی یەکانی دەزگای ڕۆشنبیری و بلاوکردنەوەی کوردی

کۆڕێکی ڕۆشنبیری

ناوو ... نازناوی کوردی ..

لەسەر ڕێبازی ، پشتگیری کردنی ڕەوتی ڕۆشنبیرانەی کوردو هاریکاری کردنی ڕۆشنبیرو ئەدیبانی کوردو هەلسەنگاندنی ئەرکو

داهێنانی تایبەتی یان ، لە پێناوی بنیادنانی بناغەی ووشەی پیرۆزی کوردی لە لە عیراقی برایەنیو شۆڕشا ، دەزگاکەمان ، دەزگای ڕۆشنبیری و بلاو کردنەوەی کوردی ، کۆڕێکی قەشەنگو ڕازاوەی بۆ برای ئەدیبو ڕۆژنامەنووس کاك (محمود زامدار) سازاند ، ئەمیش لە هۆلی کۆمەلەی ڕۆشنبیری ی کوردی و سەر لە ئێوارەی ١٨ـ٥ـ١٩٨٢و لە ژێر ناوی (ناوو نازناوو ناوناتۆرە لە زمانی ئێمەدا) ٠

لە پێشدا کاك زامدار ، بە پێشەکی یەکی کورت دەس نیشانی ئەوەی کرد کە: بایەخ دان بە دیاردە مێژوویی و ڕۆژشنبیری و زمانەوانی و کۆمەلایەتیەکانی هەر نەتەوەیەك ، ئەبێتە مایەی ناسینی خودو خەون و ئاوات و کەسایەتی ئەو نەتەوەیە ، هەر بۆیەشە گەلێ لە زاناو مێژوو نووسە لێهاتوەکان و فۆلکلۆریست و کۆمەلناسەکان بایەخێکی مەزن و گرینگ بەو دیاردانە ئەدەن و ژوانی بۆ ئەگرت ... ئینجا هاتە سەر ئەو ڕاستی یەی کە : دیاردەی ناوو ناولێنان و ناوو ناتۆرە لە لای گەلی کوردستاندا گەلێ

جۆرو چەشنی هەیەو بەپێی هۆزو ناوچەو کات و شوێن و بەرەباب و ڕەگەز ئەگۆڕێت و جێ گۆڕکێ ئەکات ، بەلام بە مۆرکێکی کوردانەو بە چێژێکی کوردانەوە ..

هەروا کاکی کۆرگێڕ ئەوەیشی دوپاتکردەوە کە : ئاینە کۆنەکان و هەروا ئاینی ئیسلامەتی دەورێکی دیاری لەم بوارەدا گێڕاوە ، سەرباری بارە شارستانی و کۆمەلایەتیەکانی کوردەواری خۆیشی .. ئینجا باسەکەی خۆی کرد بە سەر دووبەشدا بەشکرد (تایبەتی و گشتی) ئەم دوانەیشی کردە چەندین بەش و بابەت ، بەتایبەتی ئەم دیاردەیە لە شارستان و لە نێو دێهات و شاخ و بناری چیاو چڕە دارستان و ڕۆخی گۆل و ڕووبارەکاندا .. لە پاشا ئەوەیشی دوپات کرد کە : کۆمەلی کوردستانیش بە قۆناغی (تۆتەمیزم) و هەروا بە قۆناغی (دایکایەتی) تێپەڕیوەو پاشەڕۆکەکانیشی تا ئەمڕۆ لە نێو ئەم دیاردەیەدا هەر ماوەتەوەو بەردەوامە ... !

ئەمەو ئەوەی شایانی

خایاندو خەلکێکی زۆری تێدا کۆبوونەوە ، بەتایبەتی ئەوانەی کە بایەخ بە جوولانەوەی ئەدەبی و ڕۆشنبیری کوردی ئەدەن و کۆششی بەردەوامیان لەم باسیش بێت : کۆڕەکە نزیکەی دووسەعاتی

بوارەدا دیارە .. هەروا کۆڕگێڕو باسەکەی لە لایەن گەلێ لە مامۆستاو شارەزا ـ یانەوە موناقەشە کرا بەتایبەتی لە لایەن مامۆستایان (عبدالستار طاهر شریف و دوکتۆر عزالدین مستەفاو

محمد امین هەورامانی)و کەسانی ترەوە ٠

بەمەیش ئەم کۆڕە ، بووبە یەکێ لەو کۆڕە سەرکەوتووانەی کە دەزگاکەمان ، چ لە بەغداو چ لە شارەکانی کوردستاندا ، ماوەبەکە ئەیگێڕێت ...

چاوی کامێرا لای ئەم دوو کچۆلەیە هەموو شتێکی جوان دەبینێ

ناظم دلبەند
نووسینگەی هەولێر

هەموو جارێك کە ڕێگام دەکەوێتە بەشی وێنەگرتن لە یەکێتی ئافرەتانی هەولێر، (بشری و سهام) هەرخەریکی ئەوەن ، فلیم و چاپکردن و شووشتنەوەیەکالادەکەنەوە. زۆر جارانیش وەك وێنەگر یارمەتی ئەم ڕۆژنامەیە دەدەن و لەگەلما دێنە شوێنی ئیش کردنم ، بەتایبەتی ئەو بابەتانەی کە پەیوەندی بە ئافرەتانەوە هەبێ ...

● بەرای ئێوە تا چ ڕادەیەك دەتوانن ، مامەلە لەگەل ڕۆژگاری خۆتانا بکەن، مەبەستم ئافرەتە لە چاوی کامێراوە ... ؟

بشری .. بۆ ئەم جیاکردنەوە، ئێمە لە ڕۆژگارێکی تردا دەژین، من کە دەمەوێ بابەتێك هەلبژێرم قەت بیر لەوە ناکەمەوە کە ئەمە ئافرەتە یان پیاوێکی بەرهەمەندە ، یان دیمەنێکی ڕەنگینی کوردستانە ..

سهام ـ ئەگەر هەر بیر لە سەربردەو ڕۆژگاری ئافرەت بکەینەوە بۆ بابەتەکانمان ، کۆتایی بەبەرهەمەکەمان دێت ، بەلام کامێرا هەموو شتێکی جوان لە باوەش دەگرێ ...

● ڕایەکانتان زۆر ڕاستن، باشە یادگارەکانتان چۆن دەگێڕنەوە لەگەل وێنەگرتن و دەرنەچوونی فلیم یان سوتانی ٠

بشری ـ ئەمەیان هەرمەلێ

... زۆر جار بەقەناعەتی خۆمان چەند دیمەنێکمان وێنەگرتووە یان ئاهەنگێکمان وێنەگرتووە ، مەبەستم بەرهەمەکانی ئەم ئاهەنگەیە ، بەدل خۆشیەوە ، هاتووینەتەوە تاکو بەروویی بیشوێنەوەو ببینین .. کەچی دەبینین هیچی دەرنەچووە ، زۆرجار لەم کاتانەدا گریاوین ، بۆماندوو بوون و کارەکەمان ... ئەمەش یادگارەو بەلام هەرچۆنێك بێت دەبێت بەردەوام بین ..

سهام ـ من دەلێم پەندێکی کوردی هەیە کە دەلێ (سوار تا نەگلێ نابێ بەسوار) کەواتە ئێمەش وەك سەرەتایەك لەم کارە دەبێ ڕەچاوی هەموو شتێك بکەین ، بەمەرجێك هەر کارێك کە سلبی دەبێت دووبارە نەبێتەوە لە ڕۆژانەی ئیش کردنمانا ...

جیهانی ڕەنگاوڕەنگ

مەلەکردن ڕۆن لە لەشدا کەم دەکاتەوەو دەبێتە هۆی کارکردنەسەر هۆرمۆنەکانی بێتێن کردن و پەیدابوونی هێلکۆکە ڕادەوەستێنی ٠

دکتۆر کۆلم لەو باسەیدا کە گۆڤارەکە چەند پارچەیەکی لێوە بلاوکردبووەوە باسی باری چەند ئافرەتێك دەکا کە وەرزش دەکەن و نەزۆکن و توانیویەتی پاش ئەوەی وەرزشی لێ قەدەغەکردوون و ئامۆژگاری ئەوەی لێکردوون کە ماوەیەك پشووبدەن هۆرمۆنی بێتێن بوون و هێلکۆکە دروستکردنیان بۆ

بگەڕێنێتەوەو هیوای سك پڕبوون و منال بوونیان پێ ببەخشێتەوە ٠

خانم .. ئەم هەوالە بۆ تۆیە

گۆڤاری « دایك ومنال»ی فەرەنسایی بلاوی کردەوە کە پزیشکێکی بەریتانیایی توانیویەتی بۆ یەکەم جار لە مێژووی مرۆڤایەتیدا بە هۆی دەرزی ئازنەوە ئافرەتێك لە کاتی منال بووندا بێهۆش بکا ٠ بەم جۆرە خانو لیلیان هێرلبات توانی لە یەکەم سك بوونیا دوانەیەکی ببێ ٠

لیلیان باسی ئەم جۆرە منال بوونەی کردو وتی بە ڕاستی شێوەیەکی نایابەو هیچ هەستم بە ئازار نەکردو وەك بێهۆشی تەواوم لێ هاتبوو هاواری منالەکە نەبوایە بێدار نەدەبوومەوە ٠

وەستای بووکەشووشە

جوان جۆنسن سمیث ئافرەتێکی چل سالی یەو دە سالە حەزیکی دروست کردنی بووکەشووشەیە ٠ لە سەرەتادا لە مەقەستو

دەرزی و وردەپەڕۆ و قوتووی بۆش زیاتر هیچی بەکار نەدەهێنا ٠ وردە وردە ئیشەکەی زۆربوو و وای لێهات بووکەشووشەکانی بە دیاری پێشکەشی ناسیاو دراوسێکانی دەکرد ٠ پاشان ئەوە ژوورێکی خانووەکەی بۆ ئیشەکانی تەرخان کردو ئەنجایش وای لێهات بەرهەمەکانی لە بازاڕدا دەفرۆشی و مالەکەی بوو بە کارگەیەکی بچووکی بووکەشووشە دروستکردن٠ ئێستا دەیەوێ واز لەم ئیشەی بێنی چونکە لای وایە ئیشەکەی کارێکی زۆر دەکاتە سەر کاروباری مالەکەی ٠

وەرزشی سەخت و نەزۆکی

یەکێ لە گۆڤارە پزیشکی یەکان وتی ئەو ئافرەتانەی بە شێوەیەکی ڕێك و پێك وەرزشی ڕاکردن دەکەن مەترسی نەزۆکی یان لێدەکرێ ٠

گۆڤارەکە لەمەدا پشتی بە ڕای دکتۆر کۆلم ئۆهێرتی بەستوە کە دەلێ وەرزشی سەختی وەك ڕاکردن و

کۆمەلەی هونەرە جوانەکان لە صلاح الدین

لەم دوایی یەدا کاربەدەستان ڕێگەی کردنەوەی بەشێکی کۆمەلەی هونەرە جوانەکانی کوردیان داوە لە هاوینە هەواری صلاح الدین ، ئەم بەشە لەڕووی دارایی و بەڕێوە بردنەوە دەبەسترێتە لقی کۆمەلەوە لەهەولێر ٠

ئەوی شایانی باسیشە پێ ئەمینداریتی گشتی ڕۆشنبیری و لاوان (٤٠٠٠) چوار هەزار دیناری پێشکەش بە لقی کۆمەلە لەهەولێر کردوە ، بۆجێ بەجێ کردنی چالاکی یە هونەری یەکانی ئەمسالی ٠

چاپکراوی نوێ

دەربارەی جەنگی ڕەوامان دژی ئێرانیە ڕەگەزپەرستەکان و چەندان باسی ڕۆشنبیری گشتی تێدایە ٠

ژمارەی تایبەتی « بەیان »

گۆڤاری «بەیان» کە لە دەزگاکەمانەوە دەردەچێت ، ژمارەیەکی تایبەتی بە شانۆی بلاوکردەوە ، لەم ژمارەیەدا چەندان باس و بابەتی ئەدەبی و ڕۆشنبیری دەربارەی شانۆو بەرهەمی چەند بەرهەمێکی شانویی تیا بلاوکراوەتەوە ، ئەم ژمارەیەی «بەیان ژمارەیەکی نموونەییە ٠

ژمارەی ئاسایی

هەروەها ژمارەیەکی تری «بەیان» لەچوارچێوەی ژمارە ئاساییەکانیدا دەرچوو کە ژمارە (٧٨)ی لەم ژمارەیەدا چەندان باس و بابەتی ئەدەبی و بەرهەمی بەکەلك بلاوکراوەتەوە ٠

ژمارەی نوێی ڕۆشنبیری نوێ

ژمارەی ٩١ی گۆڤاری ڕۆشنبیری نوێ کە دیسان لە دەزگاکەی ئێمەوە دەردەچێت لەم دوایەدا کەوتە بازاڕەوە ، لەم ژمارەیەدا چەندان باس و لێکۆلینەوەی

کریتکارو چیرۆکی کوردی

لەنووسینی چیرۆك نووس کاك رووف حسن لێکۆلینەوەیەکی تیرو تەسەلی ئەدەبی دەربارەی کریتکارو چیرۆکی کوردی بلاوکرایەوە، ئەم لێکۆلینەوەیە کە بەرهەمێکی بەسوودە لە ڕێبازی ئەدەبی ئەمڕۆدا بە یارمەتی ئەمانەتی ڕۆشنبیری و لاوان لە چاپدراوەو لە ٨٨ لاپەڕەی قەوارە گەورەدایە ٠

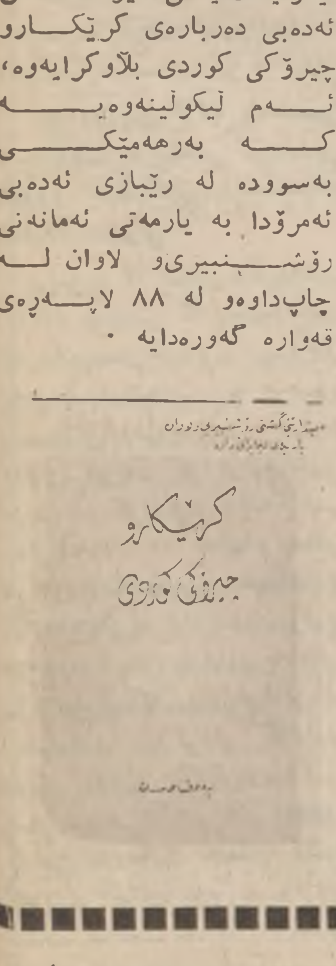

جیهانی منالان ..

ژیانی پاك

محمود زامدار

لەو سەرلەبەیانی یە خۆشەی هەینی دا (ئاوازو ئازا) دەستیان لەناو دەستی یەکدی کردبوو .. ڕوویان کردە باخچە گەورەکەی نزیك مالیان .. خۆر بەڕوویان پێکەنی ، ئەوانیش بەڕووی خۆرەکە پێکەنین و چاویان پڕ بوو لەئاوی ڕووناکی ..

لەژێر درەختێکی گەورەدا وەستان ، ئاواز ووتی :

ـ سەیرکە ئازا ، چۆن ئەم دارەپیرۆزە ، بەسوزەوە ئەم هەموو شلکە نەمام و دارانەی گرتۆتە باوەش .. کە ئازا سەیرێکی درەختەکەی کرد ، دوو پەپۆسلێمانکە دەرپەڕین و هەلفڕین ، دلی ئازا تەزوویەکی گەرمی پێدا هات ..

بەدووان و لەپاش ئەختێ لەسەر دوو جۆگەدا وەستان کە لەیەکیان ئەدا ، ئازا ووتی :

ـ سەیرکە ئاواز ، ئەم ئاوە چۆن تێکەلی ئەو ئاوە ئەبێت و ئەو دەنگە چۆن دائەکشێتە ناو ئەو دەنگەو ئەبن بەیەك جۆگەو یەك خوڕەخوڕ ..

ئاواز بەوردی تێی ڕاماو ئینجا نەویەوەو یەك دوو مشت ئاوی لە جۆگەکە خواردەوەو هەستی بەبووژانەوەیەکی دلڕفێن کرد ..

لەپڕێکا دوو پەپوولەی لەشییر سپی تر ، لەسەر سەریان پەیابوون و کەوتنە باڵەشنەو یاری و هەلفڕین .. لەنزیکیانەوەیش دوو گولالەی جوان سەریان لەیەك گییر کردبوو ..

ئاواز ووتی :

ـ سەیر ، سەیری ئەم

دوو پەپوولە جوانە ئازایش خێرا ووتی :

ـ تۆ بەوردی سەیری ئەم دوو گولە لەیەك ئالاوە بکە .. لەپڕێکا چریکەی چۆلەکەیەك. کە خەریکی بێچوەکانی بوو ، وەلامی دانەوە .. سەیری یەکترییان کردو زەردەخەنەیەکی زێڕین گرتنی ..

لەڕێگادا پۆلە حاجی لەقلەق و پەڕەسێلکەیەکی زۆریان دی ، کە لەدلی ئاسمانا لەشەقەی بالیان ئەداو شەپۆلیان ئەکردو ئەو ناوەیان ڕازاندبووەوە .. لە

بڕوانە ل : ٧

ئەستێرە

جەزا عەلی ئەمین

شیعر بۆ منالان

ئەستێرە بووکی شەوە
پێلووی سووکەو بێ خەوە
شەوانە چاو هەلبێنێ
تاریکی دەڕەوێنێ !

● × ●

بە شەو هاوڕێ ڕێبوارە
دۆستی شاخ و نزارە
لە جریوە جریویان دەگرێ
نەکا خەو بیان گرێ
مەگەر هەورو هەلا بێ
دەنا ئەستێرە دیارە
وەکو چل چرای شارە
دەلێی (گلۆپ)ی دێیە
کوێ تاریك بێ لە وێیە

ئەستێرە تیشکی زۆرە
هەر شەوانە دەبینێ
ڕۆژانە لەبەر خۆرە
چاوەکانی نانوێنێ

● × ●

منالینە هەمیشە
ئەستێرەیەکی وابن
ڕۆژیش بەدەرەوەبن
تاریکی بڕەتێنن
ڕەگی لەبن دەرێنن

١ ـ نانوێنێ : دەرناکەوێ

● × ●

هاوڕێیانی گۆشە

جەنگە دۆست ـ برادۆست «محمد عبدالکریم» ـ نەورۆس حەمە صالح

رۆژگای رۆشنبیری و بلاوکردنەوەی کوردی
بەڕێوەبەری گشتی و سەرنووسەر
مصلح مصطفی

شەقامی الخلفاء
مەیدانی الخلانی
ت ٨٨٧٥٧٩٥ / ٥ ضرت
سالی ١٩٧٠ دامەزراوە

هاوکاری
التضامن

رۆژنامەیەکی هەفتانەیە
٨ لاپەڕە
٥٠ فلسە

بڕیاری مێژووییماندا بۆ گێڕانەوەی دەستەڵاتیی تەواومان لەسەر خاکو ناوەکمانو بە توانا و لێهاتنەوە دژی هەرکەسێ دەوەستین بەربەستی ئەم بڕیارە مێژووییە ڕەوا بەکات .
سەرەکی فەرمانده
صدام حسین

● پێنج شەممە ١٩٨٢/٦/٣ ژمارە ٦٤٠ ●
● الخمیس ١٩٨٢/٦/٣ العدد ٦٤٠ ●

لە هەر کونێیەک بمانەوێ و لە گشت کاتێکدا توانامان هەیە دەستی بەهێز لە دوژمن بوەشێنین

هێزە جەنگاوەرەکانی سوپای عیراقی ئازا ، بەردەوامن لە بەرگری کردن لە سەربەستیو سەربەرزی گەلو وڵاتی عیراقو بە دەستی پۆڵاین لێدانی توند ئاراستەی هێزە چاوچنۆکەکانی ڕژێمی ئێرانی ڕەگەز پەرست دەکەن :

لە هەفتەی ڕابووردوودا هێزەکانمان ، بە تایبەتی فرۆکەکانی هێزی ئاسمانی ئارامان زیانێکی زۆری سەر و ماڵیان بە دوژمنی ڕەگەز پەرستی گەیاند .

دوژمن نامەردانە ، هەفتەی رابووردو چەند جارێك بنکە مەدەنیەکانی شاری بەسرەی ئاگرباران کردبوو ، بەرامبەر بەم کارە نابەسەندە ترسنۆکانەیە هێزەکانمان دەستی توندیان لە دامەزراوە مەدەنیەکانی دوژمن وەشاند لە دوورگەی خەرجو شاری تەورێزو شاری گەیلان غەرب .

بە پێی بەیاننامەکانی سەرکردایەتی گشتی هێزە چەکدارەکان زیانی دوژمن لەم هەفتەیەدا بەم جۆرە بووە :

● **بەیاننامەی ٧٢٣ :**
٢٥٨ کوژراوو سێ دەبابەو دوو سەربازبەری مودەرەعە ، دوو تۆپو شەش لۆریو سێ بنکەی تەقەمەنی .

● **بەیاننامەی ٧٢٤ :**
٥٥ کوژراوو چەند گیراوێكو دوو دەبابەو چوار لۆریو دوو بنکەی تەقەمەنی .

● **بەیاننامەی ژمارە ٧٢٦ :**
١٤ کوژراوو یەك بنکەی تەقەمەنی .

● **بەیاننامەی ژمار ٧٢٧ :**
٢٠ کوژراوو چوار دەبابەو حەوت لۆریو بنکەیەکی ساروخو یەك شەفلو بنکەیەکی تەقەمەنی .

● **بەیاننامەی ژمارە ٧٢٨ :**
١٣ کوژراوو یەك دەبابەو سێ لۆریو یەك تۆپو یەك شەفل .

● **بەیاننامەی ژمارە ٧٢٩ :**
زیانەکانی دوژمن (١٧) کوژراوو تێك شکاندنی (٦) تانكو ئۆتۆمبێلێکی سەربازیو دوو شەفلو (٤) بنکەی کەلوپەل .

موهیب روکن صدام حسین بەردەوامە لە چاوپێکەوتنیا لەگەڵ فەرماندەو لێپرسراوە عەسکەرییەکاندا

بەڕێز سەرەکی فەرماندە مهیب روکن صدام حسین سەرکردەی گشتی هێزی چەکدار لە چاوپێکەوتنو کۆبوونەوە کردن لەگەڵ سەرکردەو فەرماندەروو لێپرسراوانی سووپاییو حزبی سووپاییەکان بەردەوامە .

لەم بەیەك گەیشتنو کۆبوونەوانەدا بەڕێز عزة ابراهیم جێگری سەرەکی ئەنجوومەنی سەرکردایەتی شۆڕشو فەریق روکنی یەنمەن خیراللە جێگری سەرکردەی گشتی هێزی چەکدار وەزیری بەرگری ئامادەبوون پاش ئەوەی نزیکەی مانگێکیان لەکەرتی خواروو لەمەیدانەکانی جەنگدا بەسەربرد .

دکتۆر سعدون حمادی لەگەڵ وەزیری دەرەوەی کوبا کۆدەبێتەوە

هاڤانا - ١ - ئا.د.ع . بەڕێز دوکتور سعدون حمادی لەگەڵ وەزیری دەرەوەی کۆبا سیدور مالمیرکا لە هاڤانا کۆبووەوە .

لە کۆبوونەوەکەدا باسی کاروباری نووسینگەی ڕێکخستنی وڵاتانی بێلایەن لە هەموو روویەکی سیاسیو ڕێکخراوییەوە کراوەو دەربارەی ئەو خۆ ئامادە کردنەش دووان کە پەیوەندی بە بەستنی کۆنگرەی باڵای حەوتەمی سەرەکی دەوڵەتو حکومەتانی وڵاتانی بێلایەنەوە هەیە کە لە بەغدا ئەبەسترێ .

هەروەها دەربارەی ئەنجامەکانی لێژنەی نیەتباشی دووان کە لە بزوتنەوەی بێلایەن پێکهاتووەو ئەیەوێ ناکۆکی نێوان عیراقو ئێران چارەسەربکات .

بەڕێز دوکتور سعدون حمادی لەگەڵ وەفدێکی ڕەسمیدا سەر لەبەیانی یەکی ئەم مانگە گەیشتە هاڤانا بۆ بەشداری کردن لەو کۆبوونەوەیەدا .

لە یادی دە ساڵەی خۆماڵی کردنی سامانی نەوتدا

بڕیاری پشت بەستوو بەگەلو سەرکەوتنی بەردەوام

سێ رۆژ لەمەوبەر ، گەلی عیراقی مەزن ، بە کوردو عەرەبو کەمایەتیە براکانیەوە ، یادی ، ئەو بڕیارە شۆڕشگێڕەیان کردەوە کە سەرکردایەتی حزبو شۆڕش لە ١ی حوزەیرانی ١٩٧٢دا دەری کردو بەو پێیە کومپانیای مۆنۆپولی نەوتی عیراق خۆماڵی کراو ئەم بڕیارەی سەرکردایەتی حزبو شۆڕش کە پشت بەستوو بوو بە گەلو دەستەڵاتی لە بن نەهاتووی کارێکی گەورەی کردە سەر بەرەو پێشەوە چوونی کاروانی شۆڕشی مەزنمانو بڕیاری ١ی حوزیرانو سەرکەوتنی تەواوەتی ئەو بڕیارە لە ١ی ئاداری ١٩٧٣دا تەنیا بڕیاریکی ئابووری ئاسایی نەبوو شۆڕش لە بەر خاتری چاکردنی باری ئابوریو دارایی وڵات دابێتی ، بەڵکو بڕیارێکی سیاسیو ئابوری گەورەی شۆڕشگێرانە بوو بۆ تەواوکردنی سەربەخۆییو سەربەستی عیراق لە هەموو کۆتو بەندێكو بە پێوەوەستانی مەردانەی گەلی عیراق لەسەر خاکی وڵاتەکەییو سوود وەرگرتن لەو تواناو سامانەی هەیەتی بۆ سوودی سەربەستیو سەربەرزی خۆی دوور لە هەموو دەستەڵاتێکی بێگانە کەچەندان ساڵی دوورو درێژی رابوردوو بوو ئەم وڵاتو گەلەیان دەرەتانەوە .

بڕیاری خۆماڵی کردنی نەوتو سەرکەوتنیو کۆبوونەوەی بێ وێنەی گەلی عیراق بە کوردو عەرەبەوە لە پشت سەرکردایەتی حزبو شۆڕشەوە بەڵگەی ئەو راستیەیە کە عیراقی شۆڕشی ١٧ - ٣٠ تەموز بۆیە هەستاوەتەوە تا هەمیشە بەرەو پێشەوەو بەرەو سەرکەوتن بڕوات ، ئەمەش ، بە کردەوەو بە ئەنجام لە کاروانی شۆڕشدا رۆژ لە دوای رۆژ زیاتر دەسەلمێ ، کاروانی عیراق بەرابەری حزبی بەعسی

بڕوانە ل : ٧

زایۆنی دوژمن داوا لە ئەمەریکا دەکا چەك نەداتە ئوردن

وەزیری جەنگی دوژمن اریل شارون داوای لە وڵاتە یەکگرتووەکان کردووە چەکی پێشکەوتوو بە ئوردن نەفرۆشێت . ئەمەشی لەوتەیەکیدا کە ئێستگەی دوژمن بلاوی کردەوە وتی دانانی تۆپی مەودا درێژو ساروخی نوێی دژەفرۆکە بە ئوردن دەبێتەهۆی سەرهەڵداتی شەڕی نوێ . هەروەها وتی بوونی ئەو جۆرە ساروخانە جا چ دەستکردی وڵاتە یەکگرتووەکان یان هەر سەرچاوەیەکی تر بێت ئەوا هەڕەشەی ڕاستەوخۆ لە بنکەکانی ئاسمانی زایۆنی دوژمن دەکات .

ئاگرێکی وێرانکەر لە کینیادا

نایرۆبی : هەندێ سەرچاوەی ڕەسمی پێری لە نایرۆبیدا بلاویان کردەوە کە ئاگرێکی ئێجگار گەورە پانتاییەکی فراوانی لە دوورگەی (لامو)دا وێران کرد کە دەکەوێتە ڕۆخی کینیاوە .

سەرەکی کینیایش دانیال ئەراب مۆی بلاوی کردەوەو وتی ئەو ئاگرانەی کە لە شارەکەدا بەربوونەوە زیاتر لە (٤٠٠) خانووی دوورگەکەیان وێران کردوو زیاتر لە دووهەزارکەسیان بێ جێوڕێ کرد .

لە هیندستان ٢٠ ملیون کەس بەهۆی بێ بارانییەوە بێدەرەتان بوون ..

دیلهی تازە : سەرچاوە ڕەسمییەکان لە دیلهی تازەدا بلاویان کردەوە ئەو بێبارانییەی ویلایەتی ڕاجستانی لە ڕۆژهەلاتی هیندا گرتوەتەوە زیانی بە (٢٠) ملیۆن کەس گەیاندوە .

دانیشتوانی ٢٣٢٤٦ دێ لە نێوان کۆمەڵی ٢٣٣٠٥ دێدا بە دەست برسیەتییەوە دەناڵێننو وشکیو بێبارانی ئیمساڵ لە سەدا پەنجای بەرهەمی کشتوکاڵی لە ویلایەتەکەدا لەناو بردوەو ئەم زیانە بە تایبەتی دانەوێلەو قامیشی شەکرو فوولی سوودانیو لۆکەو توتنی گرتوەتەوەو لە هەندێ ناوچەیشدا لە سەدا نەوەدی بەرهەمی لەناو بردوە .

هەروەها هەزار دێ زۆر بە توندی بەدەست کەمی ئاوی خواردنەوەوە دەناڵێن .

دووتەقینەوەی گەورە لە خەتی شەمەندەفەری قومو وەزارەتی دادپەروەری ئێراندا

ناکۆکییەکی توندوتیژ لە نێوان خامنەئیو ڕەفسنجانیدا

شەڕی چەکدارانە لە نێوان بەرهەڵستکارەکانو پاسەوانەکانی خومەینی لە شەقامەکانی تاراندا ...

خومەینی جادووگەر بۆ شەرمانە پەلاماری وڵاتە بێلایەنەکان دەدات

تاران : ئاژانسەکان : سەرچاوەکانی بەرهەڵستیکەرە ئێرانییەکان پێری لە پاریسدا بلاویان کردەوە کە تەقینەوەیەکی گەورە ڕۆژی یەکشەمەووی ڕابووردوو لە خەتی شەمەندەفەری شاری قومدا ڕوویدا .

ئەم ڕووداوە کە لە ئەنجامی تەقینەوەی بۆمبایەکدا کە لە خەتی شەمەندەفێردا دانرابوو بوو بە هۆی گەیاندنی زیان بە هەندێ خانووبەرەو برینداربوونی هەندێ کەس .

هەروەها هەر لەم بابەتەوە بۆمبایەکیش لە بارەگای وەزارەتی دادپەروەریی ئێران لەتاراندا ڕوویداو بوو بە هۆی برینداربوونی هەندێ کەس ، بەڵام ڕۆژنامەی «کۆماری ئیسلامی» کە هەواڵەکەی بلاوکردبووەوە نە باسی زیانی تەقینەوەکە نە هیچ درێژەیەکی تری هەواڵەکەی نەنووسیبوو .

ڕۆژنامەی « الانباء » کە لە کوەیت دەردەچێ وتی ئەو هەواڵانەی گەیشتوونەتە هەندێ پایتەخت لە ئەورووپادا وا دەگەیەنن کە ناکۆکییەکی توند لە نێوان سەرەك کۆماری ئێران خامنەئیو سەرەکی ئەنجومەنی ڕاوێژکەران ڕەفسەنجانیدا هەیە .

ڕۆژنامەی « الانباء » وتی ئەم هەواڵانە لە ڕێگای باڵیۆزخانەکانی وڵاتە ئەوروپاییەکانەوە هاتوون کە لە تاراندانو هۆی ئەم ناکۆکییەیش دەگەڕێتەوە بۆ ئەو قسانەی ڕەفسەنجانی کردبوونیو وتبووی تیایانا دیپلوماسیەت ناتوانێ ئێران لە سنووەرە نێودەولەتیەکانیا ڕاوەستێنێو ئەمەیش بوو بە هۆی ئەوەی نیازە دەستدرێژییەکانی ڕژێمی ئێرانو تەماعەکانی بەرامبەر عیراقو وڵاتانی کەنداوی عەرەب دەرخا .

هەروەها ڕۆژنامەکە وتی خامنەئی لای وایە ڕەفسەنجانی بەم قسانە لە سنوورو مافی ڕەسمی خۆی دەرچوە .. لەبەر ئەمە پەنای بردە بەر خومەینی بەڵام چونکە هیچ شتێکی بەرامبەر ڕەفسەنجانی نەکرد خامنەئی گەیشتە ئەو قەناعەتەی کە خومەینی پشتی قسەکانی ڕەفسەنجانی دەگرێ .

هێزەکانی بەرهەڵستیش لە ئێراندا بەردەوامن لە پەرەپێدانی چالاکییان دژی ڕژێمی خوێناوی خومەینیو ئەو کارە ستەمکارانەی کە دژی گەلانی ئێران دەیکا . لەم بارەیەوە ڕادیۆی تاران بەسر پێرێ دانی بەوەدا نا کە هەفتەی رابووردوو لە شەقامەکانی تاراندا شەڕی چەکدارانە لە نێوان هەندێ لە ڕەگەزەکانی ڕێکخراوی موجاهیدینی خەڵقو پاسەوانەکانی خومەینیدا ڕوویداوە ، بەڵام ڕادیۆکە وای بلاکردەوە کە پێنج لە ئەندامانی ڕێکخراوەکە کوژراوونو بیستوهەشتی تریش لەم بەگژاچوونانەدا گیراون .

هەر لەم بابەتەوە پێری سێ شەڕی چەکدارانە لەنێوان دەستەیەك لە ئەندامانی ڕێکخراوی موجاهیدینی خەڵقو پاسەوانانی خومەینیی جادووگەردا لە شەقامەکانی تاراندا ڕوویانداو ژمارەیەکی زۆر لە پاسەوانەکانی جادووگەرەکە کوژرانو ڕێکخراوەکەیش پێنج ئەندامی لەکیس چوو .

ڕادیۆی تاران ئەمەی گێڕایەوەو وتی پاسەوانەکانی جادووگەرەکە لەگەڵ هەندێ دەستەی بەرهەڵستیدا کەوتنە شەڕەوە لە کاتی هێرش بردنەسەر دوو بنکەی نهێنی بەرهەڵستیدا لە پایتەختدا .

لە ئەنجامی ئەو دۆڕاندنە ئابڕووبەرەی کە خوومەینی جادووگەر لەو هەوڵە بێسوودەی کە لەگەڵ گەلێك وڵاتو حکوومەتی بزوتنەوەی بێلایەن بە ئەنجامی گەیاند بۆ ئەوەی بەشداری لە کۆنگرەی بەرزی حەوتەم نەکەن ، وە لە ئەنجامی ئەوەی کە زۆربەی ئەو وڵاتانەی داخوازی سەرەکی فەرماندە صدام حسین یان پێگەیشتووە بۆ ئەوەی

بڕوانە ل : ٧

لەم ژمارەیەدا

● سێ چوکلەی تاوان - ل٢
● کرێکارانی سلێمانیو بەردەوامی بەخشش ل٢
● ڕوانینو شیعرو چیرۆك ل٣
● جوتیارانی هەولێرو پشتیوانی بێسنووری جەنگی ڕەوامان ل٥ .
● لە ئەدەبی میللی گەلانەوە ل٦

کورتە هەواڵ

● **ئا.د.ع : - کوبا بڕیارنامەیەکی پێشکەشی نووسینگای ڕێکخستنی وولاتانی بزووتنەوەی بێ لایەنی کردو تیایدا داوای ئەوەی کردووە کە پشتگیریی ئەرجەنتین بکرێو دژی بەریتانیا ڕاوەستن لەو ناکۆکییەی کە ئێستاکە لە نێوانی هەردوو وولاتدا هەیە لەسەر دورگەکانی فۆکلاند .**

هەروەها بڕیار نامەکەی کوبا داوا لە وولاتە یەکگرتووەکانی ئەمریکاو وولاتانی ئەوروپای ڕۆژئاوا دەکات کە چیتر یارمەتی سەربازیو ئابووری بەریتانیا نەدەن .

● مناحیم بیگنی سەرەك وەزیرانی دوژمن لەگەڵ بالویزی ئەمەریکا کۆبۆنەوەو لەم کۆبوونەوەیەدا بەشێوەیەکی سەرەکی باسی کاروباری ئەو گەشتەی کرد کە بڕیار وایە مناحیم بیگن لە پاش ناوەڕاستی ئەم مانگەدا بیکات بۆ واشنتۆن .

● **مالیزیا :- مالیزیا نیازی وایە کە ٨٨ فڕوکەی جەنگی لە جۆری - ساکای هولث- لە ئەمەریکا بکرێت بە نزیکەی ٣٤٥ میلۆن دۆلار . فەریق - محمد طیب - سەرکردەی هێزی ئاسمانی ووتی کە کاروو باری ئەم کڕینە ئیمزا کراوەو ئێستاکەیش دەستکراوەتە مەشق- پێکردنی دەستەیەك فڕۆکەوان لە ئەمەریکا .**

● **ئاژانسی دەنگوباسی عێراق لە ڕۆما رایگەیاند کە خۆپیشاندانێکی گەورە لە پێنجی حوزەیراندا ڕێك دەخرێ بۆ مەبەستی ناڕەزایی دەربڕین بەرامبەر بڕیاری ئیتالیا لە بلاوکردنەوەی ساروخی (کروز) لە زەویو زارەکانیدا .**

Institut Kurde de Paris

لە بروسکەیەکدا بۆ سەرۆکی فەرماندە صدام حسین

ئەندامانی ئەنجومەنی یاسادانانی ئۆتۆنۆمی ناوچەی کوردستان بەڵێنی نوێ دەکەنەوە کە هەمیشە سەربازی بەوەفای خاکی نیشتمان بن

ئەندامانی ئەنجومەنی یاسادانانی ئۆتۆنۆمی ناوچەی کوردستان بەڵێنی ئەوەیان بۆ سەرەکی فەرماندە صدام حسین تازەکردەوە کە هەمیشە سەربازی بەوەفابن بۆ بەرگری کردن لە خاکی نیشتمانو پاراستنی دەستکەوتەکانی شۆڕشە مەزنەکەمان .

ئەمە لەو بروسکەیەدا هات کە لە کۆتایی خولی یەکەمی ئاسایی ئەمسالی ئەنجومەندا ئەندامەکانی بۆ بۆ سەرەکی فەرماندە بەرزیان کردەوە .. و ئەمەیش دەقەکەیەتی :

بەڕێز سەرەکی پێشەوا موهیب روکن صدام حسینی سەرەکی کۆمارو پێشەوای گشتی هێزە چەکدارەکان .

بەبۆنەی کۆتایی پێدانی خولی ئاسایی یەکەمی ئاسایی ١٩٨٢ ی ئەنجومەنی یاسادانانی ناوچەی ئۆتۆنۆمیی کوردستان بەناوی خۆمو ناوی ئەندامانی ئەنجومەنی یاسادانانو جەماوەری گەلی کوردمان گەورەترین نیشانەی شانازیو ڕێزتان پێشکەش دەکەینو پیرۆزبایی لەو سەرکەوتنە مەزنانە دەکەین کە هێزە ئازاکانمان بەسەر دوژمنی ئێرانی کەللەرەقدا وەدەستی هێناوە لەژێر پێشەوایەتی یە مێژوویی یە بێهاوتاکەتاندا .

ئەو وێنە پرشنگدارە کە گەلی کوردمان ئێستا لە چوارچێوەیا دەژیو ئەو بەرە خۆشەی ئۆتۆنۆمیو ئەو سەرکەوتنە نایابانەی گەلی عێراقمان دەستی کەوتوە لەژێر سێبەری یەکێتی نیشتمانی پتەوی نێوان هەموو ڕۆڵەکانیا بە عەرەبو کوردیەوەو کۆبوونەوەیان بە دەور پێشەوایەتی یە مێژوویی یەکەی حزبو شۆڕش ڕووبەڕووی ئەو وێنەی کلۆلیو بێبەشی یە دەوەستی کە گەلی کوردە لە ئێراندا تیا دەژیو کە هەموو داخوازی یە ڕەواکانی بە جەوروستەم وەڵام دەدرێتەوە .

ئێمە لەوکاتەدا کە شانازی بەو پشتگرتنە بێسنوورەوە دەکەین کە دەزگاکانی ئۆتۆنۆمی دەستی کەوتوە بەڵێنتان بۆ جەماوەری کوردمان تازە دەکەینەوە کە هەمیشە سەربازی بەوەفابین بۆ بەرگری کردن لە خاکی نیشتمانو پاراستنی دەستکە ـ وتەکانی شۆڕشە مەزنەکەمانو هەمیشە سەربازی بەوەفای پووچ کردنی هەموو پیلانو دەسیسەکانی ڕژێمی ڕەگەزپەرستی ئێرانو هاوسوێنەکانی دەبین لە بەزمان عەرەبەکان بۆ ئەوەی عێراقی خۆشەویستمان هەنامەنایە لەژێر پێشەوایەتی دووربینەکەتانا سەربەرزو خۆشەویست بێو خوا دەست بە باڵمانەوە بگرێ .

احمد عبدالقادر نەقشبەندی
سەرەکی ئەنجومەنی یاسادانانی ئۆتۆنۆمی ناوچەی کوردستان

ئەنجومەن لەو دانیشتنەدا کە بەڕێز احمد عبدالقادر نەقشبەندی سەرەکایەتی کرد گوێی لە وەڵامی هەندێ لە بەڕێزانی ڕابەرمیندارانی گشتی بەڕێوەبەرایەتی یەکانی ناوچەی کوردستان گرت بۆ ئەو پرسیارانەی کە بەڕێزان ئەندامانی ئەنجومەنی یاسادانان ئاراستەیان کردبوو پەیوەندی یان بە پێویستی ی هاوولاتیانی هەموو ناوچەکەوەو ئەو پرۆژەو خزمەتگوزاری یانەوە بوو کە ئامێرە تایبەتی یەکان لەبارەی خوێندنو زانیاریو تەندروستیو کشتوکاڵەوە جێبەجێی دەکەن .

بڕیاریش درا شەش لیژنە هەمیشەیی یەکانی سەر بە ئەنجومەن لە کاتی پشووی هاوینەی ئەنجومەندا گەشت بە پارێزگاکانی ناوچەکەدا بکەن بۆ ئەوەی ئاگاداری جێبەجێ کردنی کاروبارو ئەو پرۆژانە بن کە لە ناوچەکەدا دەکرێنو لەگەڵ هاوولاتیان کۆڕببەستنو کۆببنەوەو باسی هەموو لایەکی ئەو بارو دۆخە بکەن کە وڵاتە تێکۆشەرەکەمان پیا تێدەپەڕێو ئەو شەڕە کە دوژمنی ئێرانی دایسەپاندوە بەسەرماناو چۆن هێزە کۆنەپەرستەکانی عەرەبی زمان هەوڵی ئەوە ئەدەن کۆسپ بخەنە ڕێی ڕەوتە سەرکەوتوەکەمان کە پێشەوایەتی یەکەی بە دەست پاڵەوانی ئازادکردنی نەتەوایەتی سەرەك صدام حسین دەوەیە .

جەماوەری کرێکاران لە سلێمانی هەمیشە ئامادەی بەخششن

جەماوەری کرێکارانی پارێزگای سلێمانی پەیمانی خۆشەویستیو وەفاداری یان بۆ سەرەکی فەرماندە صدام حسێنو بەردەوام بوون لەسەر خەبات تا سەرکەوتنی کۆتایی بەسەر ئێرانی ڕەگەزپەرستدا ، نوێ کردەوە .

لەو بروسکانەی کە لە کۆتایی چوار کۆڕەوە بۆ سەرۆکی فەرماندە بەرزیان کردەوە دووپاتیان کردۆتەوە کە هەمیشە ئامادەیێ بۆ قوربانی دانو پتەوکردنی جەنگو ڕووبەڕووی هەموو دوژمنانی شۆڕش بوەستن . کۆڕەکانیش یەکێتی ناوخۆی نەقابەکانی کرێکاران لە پارێزگاکەدا بۆ کرێکارانی نەخۆشخانەی فێرکاریو بەڕێوەبەرایەتی ئیش کردنو مەلبەندەکانی بژارکردنو جگەرەو کرێکارانی کارگەی میکانیکی بەڕێوەبردنی ناوخۆو کرێکارانی شارەوانی سلێمانی ، ڕێکیخستبوون .

لەم کۆڕانەشدا کە سەرۆکو ئەندامانی مەکتەبی تەنفیذی یەکێتی ناوبراوو سەرۆکو ئەندامانی نەقابە تایبەتمەندەکانو لێپراوانی دایەرەو دامەزراوە ناوبراوەکان ، ئامادەبوون لایەنەکانی جەنگی پیرۆزمانو دڵڕەشی ئێرانی نەران بەرامبەر گەلو نیشتمانەکەمان ڕوون کرایەوە .

هەروەها باسی سروشتی ئێستای خەبات کراو دووپاتیان کردەوە کە وەرەیان هەر بەرزە بۆ خەباتو بەوپەڕی تواناوەش ئیش دەکەن بۆ زیادکردنیو باشکردنی بەرهەمو ئامرازو مەکینەکان دەپارێزن لە پێناوی جەنگی ڕەوامان دژی دوژمنان .

[illegible]

ئەوەندەی نەخایاند ، گشت پیلانو ئەو دوژمناکاریانەی کە فارسەکان بەرامبەر میللەتەکەمان هەڵیان دەبەستو وەیانویست عێراقی پێ تاوانبار بکەنو خۆیان بێ تاوان پیشان بدەن، ئەوەندەی نەخایاند هەموو شت ناسراو ڕوونبووەوە بەڵێ پەردە لە ڕووی کردەوە چەپەڵەکانیان هەڵماڵرا .. لە پێشدا عێراق ، هەوڵی ئەوەی دەدا کەوا مەسەلەکە لە ڕێگای چارەسەرێکی ئاشتی یانەو دیبلۆماسی یانەوە ببڕێنێتەوە لە هەمان کاتیشداو بە بەردەوامی ئاگاداری وڵاتانی عەرەبی دەکردەوە کە نیازی نارەوای فارسەکان چی یە بەرامبەر عێراقو وڵاتانی کەنداوی عەرەب ، بەڵام ئەوان لە بێ مێشکیو کەللەڕەقی خۆیان نەکەوتن ..

لە کاتێکدا عێراق ئەم هەڵوێستەی هەبوو ، هەندێ « لایەن » بە تایبەتی ئەو ڕژێمانەی کە دژ بە شۆڕشنو ڕابوردوویەکی پڕ لە خیانەتکاریان بەرامبەر بە جەماوەری عەرەب هەیە ، دەیانگوت عێراق شتەکە زل دەکاتو ئەم زل کردنەشی شتێکی لە خۆڕایە . . . دەشیانگوت فارسەکان هەڵوێستێکی چاکیان بەرامبەر بە مەسەلەی فەلەستین هەیە .. لەمەش زیاتر بەهانەی ئەوەیان هەبوو کە عێراق دژی «شۆڕشی ئیسلامی ئێرانە ! ! یاریدەدانی ئەم ڕژێمانەو دەستخستنە ناو دەستی تاقمەکەی ئێران لە ڕادەی نهێنی دەرچوو ، بگرە بێشەمانە خۆیان بە ئاشکرا هەڵوێستی خۆیان دەردەبڕیو لایەنگیری ئێرانییەکانیان دەکرد .. ئەوە لە کاتێکدا کە ئەوان واتە دەستەوتا ـ قمەکەی خومەینیو پێشینەکانیشیان چەندان ، ساڵە چاویان بڕیوەتە خاکی عەرەبو وڵاتە دراوسێکانیان .. ئەوەتا خومەینیو تاقمە نەخامەکەی چەندین جار ڕایانگەیاندووە (ئێمە تاکو بەغدا نەگرین ، شەڕ ناوەستێنین) ، یاخود وتوویانەو دەڵێن (کەربەلاو نەجەف) هینی خۆمانە لەوەش زیاترو گەورەتریشیان وتووە ..

تاکو ئێرە عێراق هەر ویستوویەتی بە ئاشتی مەسەلەکە ببڕێنێتەوە ، بەڵام ئەوان کاتێ دەستیان کردە جێبەجێ کردنی پیلانەکانیانو مەسەلەکە لە قسەکردنو ڕا دەربڕین چووە دەرێ ، ئەوە بوو دەستیان کردە بۆردوومانکردنی گەلێ شارو شارۆچکەکانی سەر سنووری ڕۆژهەڵات .. هەر لێرەوە عێراق نەیویست بێ دەنگ بێو لە پێناوی بەرگری کردن لە خاکو ئاوو مافە ڕەواکانی ناچاربوو وەڵامیان بداتەوە .. بەم جۆرە شەڕ هەڵگیرسا .. جەنگاوەرانی قادسیەی دووەم ئازایانە گەلێك سەرکەوتنی مەردانەیان بە دەست هێناو جڵەوی سەرکەوتنیان خستە چنگی خۆیانەوە .

● فؤاد حسین احمد ● بڕوانە ل : ٧

لە ئەنجامی بایەخدانی سەرکردایەتی حزب و شۆڕش دا بە ئاوەدانی ناوچەی کوردستان

چەندان پرۆژەی ئاوەدانی کە " ١٩٦ " ملیۆن دینارێان تێ دەچێت ...

لەئەنجامی بایەخدانی سەرکردایەتی حزبو شۆڕش لە سەرووی هەموانیشەوە سەرەکی فەرماندەو خەباتگێڕ صدام حسێن بە پەرەپێدانی ناوچەی کوردستانی ئۆتۆنۆمیو لەئەنجامی جێبەجێ کردنی پلانەکانی پەرەپێدانی نەتەوەیی لە وڵاتە خۆشەویستەکەماندا ناوچەکە ڕاپەڕینێکی پەرەسەندنو ئاوەدان کردنەوەیەکی فراوانی بەخۆیەوە دیوە ئەوەتا ژمارەی ئەو پرۆژانەی خەریکە تەواو دەبن گەیشتۆتە (٦٣) پرۆژەو زیاتر لە (١٩٦) ملیۆن دیناریشی تێدەچێت .

لە پارێزگاکانی سلێمانیو دهۆکدا ئاستی پەرەپێدانی خەریکی بەرزبوونەوەیە بۆ ئەوەی هێلێکی بەیانی دروست بکاتو دەستکەوتەکانی تیا بەرزکاتەوە ئەویش بە پشتگیری کردنی سەرکردایەتی حزبو شۆڕشەوە .

لە پارێزگای هەولێر مەڵبەندی ئۆتۆنۆمی ئێستا نەخۆشخانەی گشتی بەفراوانی (٤٠٠) قەرەوێڵەوە دروستدەکرێتو پرۆژەکەش لە قۆناغەکانی تەواوبووندایە ، سەرەڕای پرۆژەی هەردوو بینای ئەنجوومەنی ڕاپەڕاندنو یاسادانانی ئۆتۆنۆمیو نەخۆشخانەی منداڵانو منداڵبوون بەفراوانی (٢٦٠) قەرەوێڵەی قوتابخانەی کشتوکاڵیو خانوو بۆ پزیشکەکانی نەخۆشخانەی هەولێری نوێو قوتابخانەو سستەرانو قوتابخانەی بازرگانیو مەڵبەندی ڕاهێنانی پیشەیی . لە پارێزگای سلێمانیشدا ئێستا خەریکی جێبەجێ کردنی پرۆژەی ئامۆژگای پیشەی تەندروستی یەکانو قوتابخانەی سستەرانن . بەڵام لە پارێزگای دهۆك (١٣) پرۆژەی پەرەپێدانو خزمەتگوزاری تەواو دەکرێت

لەوانە نەخۆشخانەی گشتی بەفراوانی (٤٠٠) قەرەوێڵەو مەڵبەندی هۆیەکانی فێرکردنو نەخۆشخانەی گرانەتیو قوتابخانەی بازرگانیو قوتابخانەی سستەرانو ئامۆژگای پیشە تەندروستی یەکانو ئامادەیی کشتوکاڵ لە زاخۆو قوتابخانەی کشتوکاڵی لە سمێل سەرەڕای چەند پرۆژەیەکی ترەوە .

خەباتی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران

(مام وەسمان)

پێشێل کردنی مافەڕەواکانی گەلی کوردمان لە کوردستانی ئێران ، ئەوە دەسەلمێنێ کە درۆو دەلەسەکانی ڕژێمی بوگەنی خومەینی باوی نەماو خۆپەرستیەتی هەموو لایەکی گرتۆتەوەو لە هەموو سووچو کەلەبەرێکی ئێرانا ئازادیخوازان هەستاونەتە سەرپێ سوێند بە ئێرانێکی دیموکراتیانە دەخۆن ...

بۆ زیاتر لێكپچڕانو خۆ دوورخستنەوە لەو ڕژێمەو ژیانێکی سەربەستانە ، لە سایەی سێبەری تفەنگی جەنگاوەرە ئازاکانی کوردستانی ئێران بەر لە چەند ڕۆژێك دکتۆر عبدالرحمن قاسملو لە کۆنگرەیەکی ڕۆژنامەنووسیدا لە پاریس ئاشکرای کرد کە لە بەهاری ئەم ساڵدا ئەنجومەنی نیشتمانی ی کوردستاندا دەمەزرێ .

بڕوانە ل : ٧

سێ چۆکەی خومەینی و ئەسەدو قەزافی و ڕێگای تاران

هەردوو ڕژێمی ـ اسدو ـ قذافی ـ ، ڕۆژ دوای ڕۆژ ، لە هەڵسوکەوتو کردەوە ناپەسندو نابەجێیەکانیاندا ، ئەوە دووپات دەکەنەوە کەوا بەرامبەر بە گەلو نەتەوەی خۆیانو گەلی مەزنی عێراق تاوانبارنو ... دوژمنی هەرە گەورەی سەربەرزیو ئازادیو تێکڕا مرۆڤایەتینو ... دۆستی خۆشەویستی بەکرێگیراوو کۆنەپەرستو ئیمپریالیزمو زایۆنیو ڕەگەزپەرستانن ... بۆ بەرژەوەندی خۆیانو دەستوپێوەندیان، دوژمنایەتی گەلو نەتەوەو دۆستایەتی دوژمنانی ئازادیو سەربەستیو سەربەرزی دەکەن... هەڵبەتیشە ، سەرەنجام ، بە تاوانباریو سەرشۆڕیی سەردەنێنەوەو لەناو دەبرێنو ناویان لە لاپەڕەی ڕەشو چڵکنیو تاوانبارانی گەلو نەتەوەو مێژوو تۆمار دەکرێت .

هەڵوێستی دووقۆڵی ی قذافی ـ اسد ، بەرامبەر بە دەستدرێژیو دوژمندا ڕێتیی ڕژێمی تاران دژی عێراق ، هەر لە یەکەم ڕۆژی دەستوەشاندنی ئێراکەوە لە چواری ئەیلولی ١٩٨٠دا ، هەڵوێستێکی دوژمنانە بوو ... وە هەرچەند کە ئەوان لە نواندنی وەك ئەم جۆرە هەڵوێستانە بەدوور نین ، بەڵام بەهیچ جۆرێك بیر لەوە نەدەکرایەوە کەوا خۆفرۆشتنو بەکرێگیراویو بێمێشکییان بگاتە ڕادەی ئەو هەڵوێستەی کە بەرامبەر بە دەستدرێژیو دوژمندارێتیی ڕژێمی ئێرانی ڕەگەزپەرست بەسەر عێراقدا ، نواندیان ...

بەڵێ ... شتێکی ئاسایە کە هەردوو ڕژێم ئەم هەڵوێستە تاوانبارو نامرۆڤایەتیو نابەجێیە بگرنە بەر ... بەتایبەتی چونکە بینیان کە چۆن گەلو سوپای عێراق ، بەرەنگاری سوپایێك بوو کە پێنجەمین سوپا بوو لە جیهان لە ڕووی ژمارەو چەكو جوبەخانەو ، بەسەریشدا زاڵ بوو ..

چۆن ئەم هەڵوێستە نەنوێنن کە دەبینن چۆن جەماوەری عێراق ، یەك دڵو یەك دەست لە دەورووپشتی سەرکردایەتی پارتو شۆڕشو سەرکردەی گەل کۆبوونەتەوەو یەکیان گرتووەو وەك کێوێکی بەرز ڕووبەڕووی گشت بیلانێکی تاوانبارانو ڕووڕەشو بەکرێگیراوان دەوەستن .

● مولود ●

ڕوانینێک

شیعر چی‌یە ؟
زۆر جارانمان لەیەکتری پرسیوە : شیعر چی‌یە ؟
ئیتر بەجووتە بەدوای سەراب کەوتووین ، کەوتووین ، ڕۆیشتووین‌و نەیگەیونەتێ ‧‧ گەلێک جارانیش خۆمان دەسخەڵەت داوەو وامان زانیوە (ئیتر تەواو) تیرێژەی خۆرمان لە گۆلمانا خر کردۆتەوە ‧ ‧ ‧
بەڵام ئەفسوس سەراب هەر سەرابەو شیعریش هەر شیعرە ‧‧ ! ئینر شەش‌تەقەڵو مانگەشەو ، شەنگڵمان لەخۆ داوەو هەزارویەک قالبی ئامادەکراومان ، بێ روخسەت ، (ئیستیراد) کردووەو عوزرمان لە قەباحەتێ خەرابتر :
بە تۆبزی ،
بە زوێڵە چەرم ، دەقەبەری وڕێنەکانی کردووەو ئاکامیش سفر هیچ بەدەست ‧‧

● × ●

مرۆڤ چی‌یە ؟
دڵ ، سینە ، سەر ، چاو ، ریخۆڵەکوێرەو ریخۆڵە (چاوساغەکان) چین ؟
ئەوانەم بۆیە هێنایەوە چونکە هەموومان دەزانین چین ‧‧‧
بەڵام بنیادەم بەچی دەژی ؟
لە هەر کەس دەپرسی دەڵێ بە (رۆح)
ـ : باشە رۆح دەکەوێتە کوێی لەشی مرۆڤەوە ؟
یادی بەخێر (خەلیفە ئەفەندیەکمان) هەبوو ، لە پۆلی چوارەمی سەرەتایی‌دا دەرزی (زانیاری) پێ دەگووتین ‧‧
رۆژێکیان کە دەرزی ئەومان هەبوو ، منیش راستی‌ی ئەو رۆژە دەرزم رەوان نەکردبوو ، دیار بوو باسی کۆئەندامی هەرسی (جهاز هضم)ی دەکرد ، منیش لەترسی دارەکە هەمیشە دەستم لەگەڵ قوتابیان هەڵدەبڕی ، لەبیری خۆم وام دانابوو بەم شێوەیە دەسخەڵەتی دەدەم‌و من هەڵناستێنی ‧‧ بەڵام دادی نەداو کە ناوە ناوە هەڵی دەستاندم دەیگووت ئەی دوای (گەدە یا ریخولە باریکە یا قورگ ‧‧‧ یا ‧‧ یا) چی دێ ، دەمگووت مامۆستا (رۆح) ، گرژدەبووو بە توورەییەوە دەیگووت: دانیشە عەمرت نەمێنێ رۆحی چی ، چ رۆح رۆحتە ؟
بەهەر حاڵ دەرزەکە تەواو بوو ، منیش ئەوەندەی بیرم لێ دەکردەوە سەرسام ببووم ‧‧ (باشە ئەدی بنیادەم بەچی دەژی ؟) ، پێش زەنگ لێدان بە ماوەکی کورت ، چوار دارم خوارد ، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا لەمامۆستام هەر پرسی : باشە مامۆستا باسی رۆح نەکرا (بەو ئیعتیبارەی رۆح لەناو سکدایە) ئەی بنیادەم بەچی دەژی ؟
مامۆستای کەللەبۆزە چاوی لێ‌زەق کردمەوەو تەباشیرەکەی دەستی هاوێشتمێ‌و لەوکاتەدا زەنگ لێدراو قوتابیانی پولیش تیکرا دایانە قاقای پێکەنین بەڵام من تا نیوەڕۆ تەنانەت لە رێگای قوتابخانە بیرم لەوە دەکردەوە :ـ
کەواتە بنیادەم رۆحی نی‌یە ، کەچی هەیشیەتی ، سەیرە ئەدی چۆن دەژی ؟
ئەگەر شیعر (ئەو شنە فێنکەی ، لەچلەی هاوێنی‌دا تەزووێکی خۆشت بەگیانی‌دا دەگێرێ) ‧‧‧
جۆگەیەکی ئەو سەرچاوە ئەفسوناوی‌و لەترکزەیە نەبێ چی‌یە ؟
لە تۆ دەپرسم چی‌یە ؟
شیعر ئەو درەختە ریشاژۆیەیە ، جار هەیە دەیبری‌و وا دەزانی تا هەتایە شین نابێتەوە ، کەچی سەیر دەکەی لەپڕ رۆژێ ئاژار دەردەکاتەوە ‧‧
جاریش هەیە ، نە دەستی دەدەیێ‌و نەتۆزیشی لێ‌دادەکوتی‌و لەتوڕاوایە خزمەتت کردووە ، کەچی تەماشا دەکەی بەخۆری ئاداری وشک هەڵدێ ‧‧
داخۆ لەم نهێنێیە دەگەی؟
لەتۆدە پرسم ‧‧‧ ؟

● نەژاد ●

ژ گۆرانگەهێت ئێکەتیا نڤیسەڤانێت دهۆکێ

« ژ گۆرانگەهێت ئێکەتیا نڤێسەڤانێت دهوکێ »

ل ئێڤاریا دو شەمبی رێکەڤتا ١٩ /٤ ل بارەگایێ ئێکەتیا نڤیسەڤانێت کورد تایێ دهوکێ گۆرانگەهەک گرێدان سەیدا وەصفی ردینی پێدا جۆنەکو ڤەکولین دیوانا « تە چ ڤیا من ئانی یا شاعیرێ لاو « خەلیل محمد دهوکی » ئەڤە دەزگایا روشنبیری و بەلاڤکرنا چاپ کری ل پیشیێ سکرتیرێ روشنبیری ب خێر هاتنا هەمیا کر بناڤی ئێکەتی‌یە‧
ـ د دوبرا سەیدا وەصفی ردینی لسەر دیوانا دهوکی گۆت شاعیر یێ خودان هزرو بیرە پشتی هنگێ کاك وەصفی هاتە سەر هندێ کۆ دگۆت سەبدا خەلیل وەك هوزانانەکێ خودان بەردانەکا بەر فرەهـ هەولا دای کۆ پەیف وهزرێت خۆ نە هەر دەسنورکێدا بمینیت
سەیدا وەسفی دیڤدا گۆت پشتی مە روناهیەك بەردایە سەر لایێت قەنج دهزرو هوازانێت دهوکی‌دا حەزانی هەتا رادەیەکی یێ سەرکەفتی‌یە بۆ گەهاندنا هزرو بیرێت خۆ بۆ خویندەوارا ئەڤجا دێ هێتە سەر هندە کێماسیا ‧
بشتی سەیدا وەصفی پیدا چۆنا خۆ بدیماهیك هاتی دەرکەهێ گێنگەشی ڤەبو ‧ ل لێش یە سەیدا رەئۆف ئاگرەی ئاخفت ‧
ل دیماهیێ‌یە سەیدا « عبدالكريم فندى » ئاخڤت و گۆت کێماسیما پیدا چۆنا کاك وەصفی ئەڤەبۆ کۆ قوناغا شیعرێت خەلیلی قوناغا شیعرێت خەلیلی شیعرێت خەلیلی تێدا چۆین بەحسی نەکر جونکی ئەڤ شاعیر ژ حەفتێ وەرە شیعرێ دنڤێسیت کا پێش کەتی یە یان‌نە ‧

«« نڤێستگەها دهوکێ »»

کورتە چیرۆک

تەڵاق

تاقمی تەراشەکەت لای دەست شۆرەکە بوو ، بە لووعەکەت بەردابەوەو کەوتیتە خوساندنی ڕیشت ، ئەوەندە سابوونت لە ڕیشت سوو ، تۆخێکی ڕوومەتت چوو ‧‧

خۆتت لە ئاوێنەکەدا بە سەیردی ، بەو ڕیشە کەفاوی‌یەوە لە پیرێکی بە ساڵاچوو دەچوویت ‧‧ (مرۆڤ بەرامبەر ژیان بریتی‌یە لە پەیوەندی شتە جەوهەری‌یەکان لەگەڵ جیسمدا ، نەبوونی شتە جەوهەری‌یەکان لەگەڵ جیسمدا ، نەبوونی جیسم بێ‌وو جودی‌یەو هەرووەهاش جیسم بێ بیر وەك شتێکی بێ‌گیان وایە) ‧

نەخێر دیمەنەکە ، قسەو ناتۆرەی ، کۆڕە ئەدەبی‌یەکەی ئەو ساڵەی خستیتەوە یاد ، چۆن یارۆ بە ناهەق خەڵکەکەی لێ‌هاندەدایت‌و دەیووت :ـ

ـ ئا ‧‧‧ خۆیەتی ئەوتا !
بەدخەساڵە‌یە ؟! ‧
ـ چۆن ئەو
ـ بەڵێ !
ـ هەرگیز بڕوا ناکەم !
ـ بۆچی ؟!
ـ ئەوەندە لێ‌هاتوو بووبێت‌و خەڵکەکەی فاق دابێت !
ـ بڕوا بکە
ـ ئاخر چۆن بڕوا بکەم ‧‧ لەوسی بەوە ناچێت ‧ بەو قسانە قارس بوویت ، وێنەی گێژەندەی کەفاوی ناو دەست شۆرەکە دەخولایتەوە ، پاڵە پەستۆی پرسی‌و وەڵامدانەوەیەکی زۆر هێنایتی‌یە قسە : ـ
ـ بۆچی بەدفەساڵم ؟!
دوای تۆزێ بیرکردنەوە:ـ
ـ بۆ نابێ ئەوانەی بەو جۆرەن کارێکی جەوامێریان لێ‌بوەشێتەوە ؟! بۆ ئەوانیش مرۆڤ‌و هەست‌و بیریان نی‌یە ؟!

بەو خەیاڵەوە کەوتیتە تا شینی ڕیشت ، هێشتا لە تاشینەکە نەبووبوویتەوە ، لاجانگت هێنابە خوارەوە ‧‧ تا دەچوو خوێنەکە ئاوێتەی کەڤی ڕوومەتت دەبۆوە ‧‧

وەخت بوو خوێن بگرێ ، ڕووداوی لاوە لە خوێن گەوزاوەکەی هێنایتەوە بیر ، دوای کەمێ زامەکەت برژاندەوەو ڕوانیتە ئاوێنەکە : ـ

ـ ئێستا قۆزم !

بە پەلە چوویتە ژوورەکەت ، قاتە تازەکەت پۆشی ، وەك بووکت بۆ دابەزیبێت وا بوو ‧‧ لەبەر دەرگای ماڵەوەدا ڕوایت ، سواری تەکسی‌یەکی نوێ بوویت ‧‧ لەبەر سەرابادا دایبەزاندی ، بەرەو کتێبخانەکە چوویت ، خوێندنەوەی ڕۆژنامەکە گلی دایتەوە ، پاشان باڵا بەرزەکە ڕووی پێ وەرچەرخاندیت ، مژێکی بەلەزەتت لێ‌دا ‧‧ ئەویش نیگای خۆشەویستی بۆ دەهاویژتیت ، دیار بوو عاشقت بوو بوو ‧‧ (ئەی بۆ دەڵێن : بەدفەساڵی نەخێر ئەوە وا نی‌یەو هەموو شتەکان ، هەر لە جوانی ! وناشیرینی‌یەوە تا دەگاتەوە بە ژیری‌و دەبەنگی ، هەمووی نسبین‌و بەپێی چێژ وەرگرتنیان لە هەڵچوتێکی بە جۆش‌و داچوونێکی خامۆش دان ‧‧ »

خەیاڵت فڕی ، تاس بردیتی‌یەوە ، تا ئەوە بوو ، باڵا بەرزەکەت لێ بزر بوو ، چاوت گێرا نەتدۆزی‌یەوە ، ناچار بەو داڵغەیەوە بەرەو ماڵ بوویتەوە ‧‧

پێشی ئەوە بچیتەوە ماڵێ ، خۆتت کرد بە پێشنگاکەی ناو مۆزەخانەکەدا ‧‧ پێشنگاکە بۆ تابلۆی بیرەوەری‌یەلە ـ بیر چووەکات ڕازا بۆوە ، گەلێ هونەرمەندی شارەزا تیا بەشداریان کرد بوو ‧‧

کاتێ چوویتە هۆلەکەوە ، بینیت هەموو تەماشاکەران ، لە دەووری تابلۆ زەیتی‌یەکە ، گرد بوو بوونەوە ، تابلۆکە وێنەی ئافرەتێکی شۆخ بوو ، بە کراسێکی سپی ئاوداماناوە بەرامبەر ئاوێنەیەك چەقی بوو ‧‧ دەستێکی بۆ حەوا هەڵ بری بوو ، بە دەستەکەی تریشی زوڵفی لەسەر ڕووی لادەدا ‧‧ لە ژێر وێنەکەدا بە خەتێکی درشت ، شیعرێکی بروسکەیی (شەوێ لەیلا بە مەجنونی دەووت : بنوارە حاڵی خۆت) نووسرا بوو ‧‧ هەر یەکە بە جۆرێ بۆ مانای شیعرەکە دەچوون ‧‧ بۆ چەند جارێ شیعرەکەت خوێندەوە ، بێ‌ئەوەی لێی تێبگەیت ، چێژێکی زۆرت لێ‌وەرگرت ، (هەموو شتەکان نسبین ، بەپێی چێژ وەرگرتنیان لە کڵپەو دامرکانەوەدان) ‧

دواشت تەماشاکەرانت جاڕدا ، گوایە تۆ شیعرەکەیان بۆ لێك دەدەیتەوەو بە ئامانجیان دەگەیەنیت ‧

تۆش مەبەستت بۆ نەپێکیرا ، بەوە چوویتە ڕیزی گشت نەزانەکانەوە ‧‧ کوڕەکەی تەنیشتت ، خۆی خرهەڵدا ، ئەو شتێك بە شت بکات ، کەمێ بۆ مانای شیعرەکە چوو ‧‧ لە بەخیلی‌دا ئەوانەی دەووروپشتی ، چەواشەیان کرد ‧‧ ناچار تۆشی پێشنگاکەت چۆڵ کردو بەو خەمەوە ڕۆیشتیتەوە ‧‧

وەك شێتت لێ بەسەر هات بوو ، بە وێنە هەڵواسراوەکاندا دەگەڕایت ، کۆتایی بە وێنەکەی باپیرتەوە گیرسایتەوە وەك قەت نەتبینیبێت یان خۆت وێنەکەت لە چوار چێوەو هەڵنەواسیبێت ، قەدەرێکی زۆر باش تێی ڕامایت ‧‧

(زانا سەر ناسەکان ، وای بۆ دەچن ، ویراس ‧‧ ە پەیوەندی‌یەکی سەرو مڕی بە وەچەی داهاتووەوە هەبێت ، ئەوە نەك بۆ بلیمەتی مرۆڤ بگرە لە شێوەش‌دا ‧‧ دەڵێن:
ـ مرۆڤ سەرەتا مەیموون بووەو کۆتریش تا حەوت پشت دەداتەوە سەر باوانی ‧‧ دەفەرموو ئەمە باپیرم‌و خۆدایەو با بەش پیویست ناکات ، خۆزگە وێنەیەکی داپیرەش لێرەدا دەبوو ، تا بمزانیایە ئەو چۆن بووە؟!) ‧

تا دەهات بیرت ئاڵۆزتر دەبوو ، زیاتر بە ناخی ووتەکانتا شۆڕ دەبوویتەوە (نەء ‧‧ ئەشێ زانا سەرناسەکان ، تەنانەت لەو مەسەلەیەش‌دا ، هەموو شتەکانیان نسبی وەرگرتبێت‌و ئەوانیش بەپێی ئارەزوویان لەو ڕووەوە لە کەف‌و کوڵ‌و نیشتنەوە دابن) ‧‧

بەو خەیاڵەوەبوویت‌و لەو ساتە ناسکەدا دەژیایت ‧‧ کەچی بینیت وا بە پرتاو دایکت بە هاوارکردن‌و خۆڕتینەوەوە خۆی کرد بە ژووردا :ـ
ـ ها ‧‧‧ چی ڕوویداوە؟
ـ لەمە زیاتر چی ڕوو بدات ‧‧ وەرە بەلای لەیلای خوشکتەوە !!
ـ لەیلای خوشکم ؟
ـ ئا ‧‧‧ خوشکت ، بزانە ئەو خەرمانە بەم ناوەختە چۆن دەغەزارەکەی مێردی ‧
ـ دەغەزارەکەی مێردی چی ؟!
ـ تەڵاقی داوەو بە کۆشێ منداڵەوە کردوێتەوە سەرمان ‧ ئەوەندەی کە زامەکانت هاتنەوە سوێ ، ژان‌و ژێ‌یەکی بێ‌ئامان یەخە گیرت‌بوون ‧‧ لە مەراقی ئەودا ، خەمی خۆتت لە یاد چۆوە ‧‧ وەك مەستێ ، چۆن خوماری شەو دەبێت ، کەوتیتە بزرکاندن : ـ گشت شتەکان نسبین ، ئەم ڕووداوەش بەکێکە لە شتە نسبیەکان‌و مرۆڤ بەرامبەر ژیان ، بریتی‌یە لە پەیوەندی شتە جەوهەری‌یەکان لەگەڵ جیسمدا ، نەبوونی جیسم بێ‌وو جوودی‌یەو هەرووەهاش جیسم بێ بیر وەك شتێکی بێ گیان وایە ‧‧‧

● سۆران مەحوی ●

لە ئەدەبی جەنگ
سیمفۆنیای دڵنەوایی

شیعری : ئاز

١ ـ مزگێنی

مزگێنیت لێ‌بێ
مزگێنی بۆ ڕێگەی ڕاست بدە
بۆ دڵنەوایی بدە :
هەموو زەوی بوو بە سامانی من
هەموو گەردوون بوو بە سامانی من
باوەرەکانم کەوتنە گەڕ

٢ ـ دانبیانانی شاسوارەکە

ئەمە خوێنی منە
با دڵدارەکان سووتانەکەی ببینن ‧‧
من بووم پەردەی بەڵەمم ،
دا بەشەپۆلی شکۆدا ڕی فورات
من بووم هاوارم کرد :
ئەی زەریا بشێوێ‌و بکەوە گەرداو
هیچ ترسێ لەم خاکەدا نەماوە
هیچ مەرگێ لەسەر باڵندەکان ناژێتەوە
خاکەکەمان بە حیلەی بوراقەوە
بەرەو ئەستێرەکان ، بەرز بووەوە ‧‧‧

٣ ـ عیراق

مزگێنیت لێ بێ
مزگێنی بۆ یەکێتی بدە
مزگێنی بۆ گەردن ئازادی بدە
عیراق هەر عیراقە
نیشتمانی مزگێنی‌یەکی پڕ لە شکۆو میهرە
وڵاتی ئازیزو هەڤاڵانە

٤ ـ دەنگ دانەوە

ئەی گژوگیاکان بێدار بنەوە
عیراق هەر عیراقە
بۆنی هەڵاڵە هات‌و گوڵەکان بێدار بوونەوە
پرشەی وردە ئەستێرە ڕژاوەکان
لەسەر دەمو چاومانا ، پەرش بوون‌و
ژیان چرۆی‌دا ‧‧‧

٥ ـ فریشتە

مزگێنیت لێ بێ
مزگێنی بۆ ڕێگەی ڕاست بدە
مزگێنی بۆ ژیان بدە
وا خۆشەویستەکەم بەرەو ئاو ئەڕوات
ئا ئەمە فریشتەکەمە ، وا هات
با بەرەو ئاگر بکەوینە ڕێ
با گڕوکڵپەی بگرینە هەمێزو
عیشقەکەی لێ وەرگرین ‧‧‧

دکتور نافع ئاکرەیی و چەند پرسیارێك دەربارەی نەشتەرگەری

ئامانەکردنی
محمد صالح عبدالکریم

شتێکی سەیر نی‌یە، ئەدیبێکی کورد پیشەی «پزیشکیی» بێت یاخود «ئەندازیار» بێت، لە دێر زەمانەوە کەڵە ئەدیبی بەرز بەرز پیشەی سەرەکی‌یان پزیشکیی بووەو شانبەشانی کارەکەشیان چەندەها رۆمانو شانۆگەری‌و قەسیدەی بەرز بەرزیان نووسیوەو بە هۆی شاکارە ئەدەبیەکانیانەوە ناوبانگیان لە جیهاندا دەرکردووە، ئەوە چیخۆف ئەوە یوسف ادریس، کە خەڵکی بە هۆی بەرهەمە ئەدەبیەکانیانەوە ئەیانناس، دکتور نافع ئاکرەییش، پزیشکەو بڕوانامەی پارێزەریشی هەیەو ئەدیبیشە، لە مەیانی پزیشکایەتیدا لە ساڵی ١٩٦٨وە کە لە زانکۆی موسڵ کۆلیژی پزیشکی بەشی نەشتەرگەری تەواو کرد، شەوو رۆژ لە خزمەتدایەو لەو بڕوایەدام زۆربەی خەڵکی هەولێر دەیناسن‌و دەچنە خەستەخانە بۆ لای، نازانم ئاخۆ دەربارەی پارێزەریی بەو سیفەتەی کە لە ساڵی ١٩٦٧دا کۆلیژی یاساشی تەواو کردووە هیچی کردووە یان نا !؟

بەڵام دەربارەی ئەدەب، هەموومان دەزانین گەلێ نووسینی جۆراوجۆری لە رۆژنامەو گۆڤارە کوردییەکاندا بڵاوکردۆتەوەو زۆربەیشمان لە چەند کۆڕێکی ئەدەبیدا لە شارەکانی سلێمانی‌و هەولێرو دهۆکدا پێی گەیشتووین سەرەڕای ئەوەی سێ بەرهەمی چاپکراویشی هەیە کە ئەمانەن:

١ ـ چەند شاعیرێك لەهەرێمی بەهدینان‌دا •

٢ ـ شانۆنامەی شێخی سەنعان •

٣ ـ چەند یادداشتی پزیشکێك •

لەم رۆژانەدا لەسەردانێکیدا بۆ دەزگاکەمان بە هەلمان زانی چەند پرسیارێکی لێ بکەین بۆ لاپەڕەی ئاسۆی زانستی رۆژنامەکەمان •

پ:

تازەترین ئامێری نەشتەرگەری کە هاتبێتە ئاراوە چی‌یەو بۆ کام نەخۆشی بەکار دەهێنرێت؟..

نەشتەرگەری دوایین رێگای چارەسەرکردنی نەخۆشیەکانە ... هەموو لقەکانی تری پزیشکی هەوڵی ئەوە دەدەن کە ئەو نەخۆشیانەی توشی مرۆڤ دەبن بە رێگای دەرمان‌و ئامۆژگاری‌و شتی تر چارەسەر بکەن، بەڵام ئەگەر ئەو رێگایانە بێسوود بوون‌و هیچ رێگایەکی دی چارەسەر نەما، ئەوا ئەوکاتە نەخۆش دێنرێتە بەر دەست‌و چەقۆی نەشتەرگەر ... ئەمیش یان بۆ چارەسەر یان ژی بۆ تەشخیسی تەواوی نەخۆشیەکە، تا، ماوە بە لقەکانی تری پزیشکی بدرێت بۆ ئەوەی بە تەواوی چارەسەر بکرێت‌و داودەرمانی تەواوی پێ بدرێت، هەر لەم ئاستەدا لە هەموو جیهان هەوڵی ئەوە دەدرێت کە ئامێری تازەو چاك‌و بێزەرەر پەیدا بکرێن بۆ ئەوەی نەشتەرگەری بە وێنەیەکی چاك ئەنجام بدرێت •

هەروەها گەلی ئامێری تازەش هاتونەتە کایەوە وەکو
ـ و
ـ
ـ هەروەها
پرتەو (الاشعە)ی لایزەر، ئەم هەموو ئامێرو پرتەوانە هەمووی بۆ تەماشاکردنی ناوەوەی مرۆڤ‌و دیاری کردنی نەخۆشیەکەیەتی بەبێ کردنەوەی سنگ یاخود گەللە سەر •

پ:

تا چ رادەیەك دەوەستن لەسەر نەخۆش تاکو عەمەلیاتی دەکەن..؟ یانی لە پێشدا جوڵانەوەو ئامۆژگاریتان چی‌یە بۆی؟

و: هەر نەخۆشێك پێش بردنی بۆ هۆڵی نەشتەرگەری ئەبێ بە گەلەك ئەدواری ئایبەتی‌دا بڕوات تا بچێتە ژێر رەحمی چەقۆو نەشتەری نەشتەرگەر، چونکە نەشتەرگەر قەساب‌و خاوەن پیشەیەکی تر نی‌یە مامەلە لەگەڵ گیان‌لەبەر بکات... بەڵکو نەشتەرگەر پزیشکەو مامەلە لەگەڵ گیانی مرۆڤداو ژیانی مرۆڤدا دەکات، لەبەر ئەوە نەشتەرگەر نەخۆشەکەی نە ژێر چاودێری‌و فەحسی تەواو بە دیقەتی خۆیدا دەرباز دەکات تا دەگاتە ئەو رادەیەی چەقۆی بەکار بێنێ ... گەرچی لە هیندەك حاڵەتدا ئەگەر ژیانی نەخۆش لە مەترسیدا بێت، ئەوا ئەو شتانە وازلێ‌دێنێ‌و دەست بە کاری خۆی دەکات، هەروەها ئەو خاڵانەی کە لە پێش نەشتەرگەریەکەدا دەکرێ‌و پزیشك چاودێریان دەکات، ئەمانەن:

١ ـ تەشخیسی تەواو بە رێگای پەرتەوو موختەبەر•

٢ ـ ئامادەکردنی نەخۆش بۆ بەنج‌کردن •

بڕوانە ل : ٧

نوێ لە دنیای زانستدا

ساروخی ئاراستەکراو بۆ لەناوبردنی شێرپەنجە

هێشتا نەخۆشی شێرپەنجە گەورەترین دوژمنی سەرسەختی پزیشکی‌یە • هەوڵی زاناکانیش دژی ئەم نەخۆشی‌یە هەر بەردەوامەو دوا دۆزینەوە لەم بارەیەوە هێنانە بەرهەمی ((هیبریدۆم))ە کە بریتیە لە جۆرە شانەیەك لە توانایدایە جۆرە دژەتەنێکی وا دروست بکا بتوانێ شانە شێرپەنجەیی‌یەکان بدۆزێتەوەو هێرشیان بباتەسەرو لەناویان‌بەرێ یا کزیان‌بکا •

ئەوەی ئاشکرایە بە شێوەیەکی گشتی چارەکردنی شێرپەنجە یا بە ماددەی کیمیایی دەبێ یا بە تیشك بەڵام ئەوەی کەمەترسی لێ دەکرێ ئەوەیە ناتوانرێ ئەم ماددە یا تیشکە بە جۆرێکی وا ئاراستەی لەش بکرێ زیانی بۆ شانە ساغەکان نەبێ‌و هەر شانە نەخۆشەکان بگرێتەوە • لەبەر ئەوە دۆزینەوەی ئەم شێوە تازەیەی چارەکردن کە لە « سارووخی ئاراستەکراو » دەچێ هەنگاوێکی گەورەیە لە جیهانی زانست‌و پزشکدا •

ئەم شێوە تازەیە لەسەر ئەو دژەتەنانە بنیات‌نراوە کە لە خڕۆکە لەمفاوی‌یەکانی جۆری (بی) لە سپڵدا دروست دەکرێن کاتێ کە باکتیریا یا ڤایرۆس هێرش ببەنە سەریان یا جۆرە ماددەیەکی کیمیایی سەیریان بۆ پەمپ تێ‌بکرێ •

ئەم خڕۆکە لەمفاوی‌یانەی جۆری (بی) توانایەکی گەورەیان هەیە لە دروستکردنی‌چەشنەها دژەتەن بەپێی جۆری ئەو میکرۆب‌و نەخۆشی‌یانەی تووشی لەش دەبن •

علاج السرطان باشعة ماكس

بەڵام دروستکردن‌و بەرەڵلاکردنی ئەم دژەتەنانە لە شانەکاندا بەستراوە بە دەسنیشانکردنی جۆری میکرۆبەکەو نیازییەوە • ئەمەیش بەوە دەبێ شانەکانی لەش ئەو « ئەنتیجین » انە بناسن کە بە میکروبەکانەوەیەو بە پێناسیان دادەنرێ•

دەتوانین، بەم پێیە، بڵێین شانە شێرپەنجەیی‌یەکانیش جۆرە ئەنتیجینێکیان هەیە بەڵام بەتەواوی دەسنیشان نەکراون •

تا ئەم دوادواییە کۆسپی زۆر دەهاتە رێی کاری دژەتەنەکان • بۆ وێنە ئەگەر شانەی شێرپەنجەی سی‌ی ئادەمیزادمان بکردایەتە لەشی مشکەوە لەشی مشکەکە دژەتەنی وای دەردەدا هەندێکیان بۆ شانەی شێرپەنجە دەستبدەن‌و هەندێکی‌تر بۆ شانەی سی • جۆری سێهەمیش بۆ لەشی ئادەمیزاد • یانی کاری دژەتەنەکان دەبوە سێ بەشەوە • ئەمەیش مانای هەوڵ لەکیسدان‌و کەم سوودی‌یە •

لەنێوان هونەرو زانستدا

گۆڕینی لە عەرەبی‌یەوە عبدالکریم حسن

زانست‌و هونەر دوو شێوەی زانین‌و دوو شێوەی دەستگیرکردنی ڕاستیی واقعین، دوو شێوەن لە هۆشیاری کۆمەڵایەتی کە بۆ بوونی کۆمەڵی ئادەمیزاد بەتەواوی پێویستن •

هەروەها وەك جونە چەمکێك مەسەلەی بوونی لایەنی هاوبەش‌و جیاوازو کارلێکردنی نێوانیان لەگەڵ گرنگیان لە ژیانی کۆمەڵایەتی‌و بنیاتنانی کەسایەتی‌دا دەردەبڕن • مەسەلەی پەیوەندی نێوان زانست‌و هونەر لە سەدەی بیستەمدا گرنگی‌یەکی تایبەتی بەدەستهێناوە • زانست‌و هونەر بەو شێوە تایبەتی‌یەی کە ڕاستی پێ دەردەخەن، لەیەکتر جیادەکرێنەوە • جا هونەر ڕاستی بە جۆری هەست‌پێکراو دەردەخات بەڵام زانست بە چەمك‌و یاساو فۆرمیولای وەرگیراو دەری‌دەخات • هەروەها هونەر ڕاستی بە شێوەیەکی ڕووت (مطلق) دەرناخات بەڵکو دەیداتەپاڵ ئادەمیزاد کە ئەویش بیرکردنەوەی هەمیشە بە بارە کۆمەڵایەتی‌یەکانەوە بەندە• بەڵام زانست تایبەتمەندە بە لێکۆڵینەوەی لایەنێك لە ڕاستی • دیسان ڕێگەی هونەر لە وەرگرتنی زانست تەنها بە کرداری داهێنان نەبەستراوەتەوە، بەڵکو لەسەر پێشوازی کاری هونەریش دەوستێت، جا لەبەرئەوە زانست‌و هونەر دوو شێوەی پێویست‌و تەواوکاری یەکترین لە ژیانی کۆمەڵی پێشکەوتووی ئادەمیزاددا جێگای ئەویتریان ناگرێتەوە • ئەو دژایەتی‌یەی لە سەردەمی سەرمایەداری لە نێوان زانست‌و هونەر سەری‌هەڵدا لە سایەی ئیمپریالیزمەوە گەلێ توندوتیژتر بوو • دوژمنکاری سەرمایەداری بۆ هونەر بوو بەهۆی سەرهەڵدانەوەی بۆرژوای دواکەوتو کە ئەمانیش بریتین لە ڕێبازێك پێیان‌دەوترێت (هونەری نوێ) • ئەم هونەرەش بەجۆرێکە کە تاقمە کەسایێکی دیاریکراو نەبێت کەسی‌تر تێی ناگات‌و هوبەرێکیشە یاری بە ڕۆشنبیریی جەماوەری دەکات • لێرەشدا کاکڵە گرنگە کۆمەڵایەتی‌یەکەی هونەرو فرمانی هۆشیارکرنەوەو پەیوەندی‌یە ڕاستەقینەکەی بە گەلەوە، دزرا • لایەنە هاوبەشەکانی نێوان زانست‌و هونەر، لەسەر ئەو بنەڕەتەی کە هەریەکەیان شێوەیەکە لە شێوەکانی هۆشیاری کۆمەڵایەتی، ئەوە دەستنیشان دەکەن کە جیاوازی‌یەکانی نێوانیان ڕێژەدارەو کارلێکردنی ئالوگۆڕ لە نێوانیان‌دا هەیە • هەروەها لێکۆڵینەوەی زانستی بۆ هەندێ کاری هونەری پێویستە، وەکو چۆن تێڕوانینی زانستی بۆ جیهان مەرجێکی پێویستە بۆ داهێنانی هونەری پێشکەوتنخوازی مرۆڤانەی ئێستا • لە هەمان‌کاتیشدا زانست وێنەو شێوازی هونەری بەکاردێنێت‌و هونەریش داهێنانی زاناکان هان‌دەدات‌و ئەندێشەیان دەخرۆشێنێ• دیسان زانست‌و هونەر پێکەوە بۆ بنیاتنانی هۆشیاریی مرۆڤانەی پێشکەوتنخواز هەوڵ‌دەدەن • کارلێکردنی ڕاستەوخۆی نێوان زانست‌و هونەر لە کاتێکدا بەدەست‌دەهێنرێت کە لایەنە تاکەکانی داهێنانی هونەری ـ بێجگە لە هەل‌و مەرجی ناوەرۆکی هونەری بە پەیوەندی‌یەکانی کۆمەڵایەتی‌و ئایدیۆلۆژی‌یەوە ـ پشت بە ئاستی گەشەسەندنی هێزی بەرهەم‌هێنان

بڕوانە ل : ٧

مەزنترین سامانی ڕووی زەوی چۆن ئەپارێزرێ؟

وەرگێڕانی لە عەرەبی‌یەوە م.م.ك

گیروگرفتی ئەم چەرخە:

گیروگرفتی ئاو یەکێکە لە زەقترین گیروگرفتەکانی ئەمڕۆی ئادەمیزاد، ئەوەتە ڕێکخراوەی جیهانیی تەندروستی لای‌وایە ٨٠٪ی نەخۆشی لە جیهاندا بەهۆی ئاوی خراپ ـ جۆرەوەیە •

بەڕێکەوت نی‌یە کومەڵەی نەتەوە یەکگرتووەکان (کنی) ساڵانی هەشتای بە بڕگەی ئاو داناوە، ئەوەتە ئێستا ساڵی نزیکەی ٤٢٠ کیلۆمەتری شەش ڕوویی (موکەعەب) خڵتەو پاشماوەی پیشەسازی‌و زێرابەکانی شارەوانی ئەکرێتە ناو سەرچاوەکانی ئاوی شیرینەوە کە ڕووبارو دەریاچەکانن • ئەم ئەندازەیە هەر خۆی لە خۆیدا بەگجار زۆرە، چونکە ئەکاتە شەش‌یەکی هەموو ئەو ئاوەی لە ڕووی زەویدا بەکارئەهێنرێ • ئەوەشی کە بارەکە قورستر ئەکا ئەوەیە پیس‌بوونی ئەم سەرچاوانە ئەندازەی ئاوی بۆ بەکارهێنان نەشیاو زیاتر ئەکا • ئەنجامی ئەمەش ئەوەبوو لە زۆر شوێندا ئاوی ڕووبارو دەریاچەکان گۆڕاوەو وای لی‌هاتووە کەڵکی بەکارهێنانی پێوە نەمێنێ • ئەوەبوو پێش ماوەیەك کۆنگرەیەکی جیهانی گیرا بۆ لێکۆڵینەوەی گیروگرفتی چەپەڵ‌بوونی ئاوی ڕووباری (ڕاین)، کە بەجۆرێکی ئەوتۆی لێ‌هاتووە مەترسیی بەڵایەکی زلی لێ ئەکرێ، چونکە نزیکەی ٢٠ ملیۆن کەس ئاوی ئەم ڕووبارە ئەخۆنەوە کە لەئەنجامی لێك‌کردنەوەوە (تحلیل)دا دەرکەوتووە گەلێ جۆرە جیسمی نامۆی تیایەو بەتایبەتی خڵتەی مایە کانی‌یەکان (المواد المعدنیە)و فسفۆرو قوڕقوشم‌و نیکل‌و مەنگەنیزو نەوت‌و گەلێ شتی‌کەی تیایە •

وەنەبێ باری ئاوی زۆر لە ناوچەکانی کەی جیهانیش لەمە باشتر بێ • لە ئەمەریکادا لەمێژە پتر لە ٢٣ ملیۆن هاونیشتمان ئاوی‌وا ئەخۆنەوە مەرجەکانی ساغ‌ڕاگرتنی ئادەمیزادیان تیا نی‌یە، تەنانەت ٨ ملیۆن لەمانە ئاوی‌وا ئەخۆنەوە بە لێکدانەوەی پزیشکە پسپۆڕەکان زیانی بۆ لەش‌ساغی‌یان هەیە •

ئاو بۆ دەرەوە ناردن:

بەکورتی باری ئەمڕۆی جیهان لەبارەی ئاوەوە بەم‌جۆرەیە: لەگەڵ ئەوەشدا کە ئاوێکی زۆر بۆ تەنگانەو ڕۆژی ڕەش هەیە، ئەندازەی ئاوی خاوێنی شیرین ڕۆژبەڕۆژ ڕوو لە کزی‌یە • لەو شوێنانەدا کە پێشانیش ئەوەندەی پێویستیان بوو ئاویان نەبوو، چاری مەسەلەکەیان بە نەهێشتنی سوێریی ئاوی دەریا کردووە • ئەمڕۆ لە جیهاندا ٧٠٠ دەزگای نەهێشتنی سوێریی ئاوی دەریا هەیە کە ڕۆژانە نزیکەی ٥٠٠ ملیۆن لیتر ئاو ئەهێننە بەرهەم، بەڵام ئەرکی ئەم نەهێشتنی سوێریی ئاوە هێشتا زۆر قورسە • بۆیە بە دووری نازانن بەم‌زوانە دەست‌بکرێ بە بەکارهێنانی ئاوی سەهۆڵەکانی گرینلاندو ناوچەکانی قوتبی باشوور • ئەم خەیاڵی گوێزانەوەی چیا سەهۆڵانە یەکەم‌جار لە ساڵی ١٩٧٦دا کەوتە کەللەی هەندێکەوە• لەگەڵ ئەوەشدا کە لە سەرەتادا زانایان گومانێکی زۆریان لە توانای هێنانەدیی ئەم نیازە دەربڕی، کومپانیایەکی فەرەنسەیی بەڵێنی ئەوەی دا چیای سەهۆڵ بگوێزێتەوە بۆ قەراخ ئاوەکانی عەرەبستانی سوعوودی • بەڵێ ڕاستە هێشتا ئەم بەڵێنە نەهێنراوەتەدی، بەڵام خۆ پشت‌گوێ‌یش نەخراوە • ئێستا کومپانی‌یەك بە ناوی کومپانیی (ئایسبێرگ ترانسپۆرت ئەنتێر ناشیناڵ) پێکەوەنراوە ئەیەوێ چیابەکی سەهۆڵ کە ١٠٠ ملیۆن تۆن قورس بێ لە قەراخەکانی قوتبی باشوورەوە « ڕاکێشێ » بۆ قەراخ ئاوەکانی عەرەبستانی سوعوودی • شارەزایان لایان‌وایە ئەم « چیا گوێزانەوە »یە دە قات لە خەرجی شیرین کردنی ئاوی شۆری دەریا کەمتری تێ‌ئەچێ • ئەمەریکایی‌یەکانیش بەش‌بەحاڵی خۆیان لە مەسەلەی

بڕوانە ل : ٧

هەواڵی زانستی

دەستگای لوولەکێ لە ناوەڕاست بۆ سووتەمەنی‌و هەندێ پاتری‌و چەند یەکەیەکی بەرهەم هێنانی کسارەباو ئۆکسجین‌و ئازۆت ..

دژەتەنێك دروست‌بکەن بتوانرێ « ئاراستە » بکرێ•

هەوڵ‌و تەقەلای زانایان لە ساڵانی ١٩٧٥ەوە تا ١٩٨١ گەیشتە بەرهەم‌هێنانی جۆرە دژەتەنێکی خاوێن‌و پوختە بۆ ئەم مەبەستە •

ئەم هەواڵەش

باوەڕ دەکەیت، یان نە..؟ بە!

« تەمەن‌درێژیی »

لەپەیمانگای « کییف»ی یەکێتی سۆڤیەت پرۆگرامێکی زانستی بۆ ماوەی نێوان ساڵانی ١٩٧٨ ـ ١٩٩٠ دانراوەو ئەم بەرنامەبەشی، ناونراوە « تەمەن درێژیی »، شایانی باسکردنە کە چەندەها تاقیگاو شوێنی تایبەتیی لە زیاتر لە سەد پەیمانگای باس‌وخواسی زانستی‌و لێکۆڵینەوەی پزیشکی، بۆ جێ‌بەجێ‌کردنی ئەم پرۆگرامە تەرخان کراوە • پرۆگرامەکە بریتی‌یە لە پەی‌بردن بە میکانیزمی پیرێتی‌و داهێنانی هۆیەك بۆ مەبەستی هێنانەدی تەمەن‌درێژیی •

تێنەپەڕێ •

ئامرازەکەیش خۆی زۆر بچکۆلانەیەو زانراوەکانیشت هەر بە پەنجەپیانانێکا بە دوگمەکانا دەست‌ئەکەوێ •

• ئاسمانە گەراج •

کۆمپانیای (بوینگ) لە بواری ئێستگە ئاسمانی‌یەکان دەستی بە لێکۆڵینەوە کردووە، ئامانجیشی چاککردنەوەی ئەو پشێوی‌یانەیە کە لە پڕ تووشی مانگە دەستکردە بەکارهاتووەکان دەبێت لە ڕژێمی گەیاندن‌و گواستنەوەی زانیاریدا • ئەم پرۆژەیەش کە وێنەکەی پیشان دراوە بریتی‌یە لە مێکوکی ئاسمانی ئەمەریکایی (کۆلۆمبیا) کە لە بەرزایی (٣٥٠ ـ ٤٠٠)کم بە دەوری زەویدا دەسوڕێتەوە •

ئەگەر لە لای ڕاستەوە سەیری پرۆژەکە بکەین بریتی‌یە لە ئێستگەیەکی سەرەکی کە ئەویش پێك‌دێت لە دەستگایەکی گەرم‌کردن بە تیشکی خۆر لە سەرەوەو شوێنێکی هەشت لایی بۆ چاککردنی ئامێرو کەل‌وپەل‌و دوو

«کومبیوتر»

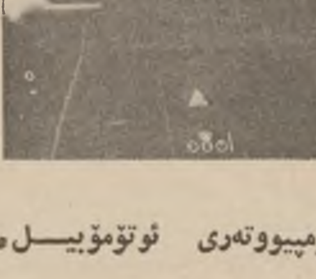

• کۆمپیووتەری ئوتۆمۆبیل •

دوای دروستکردنی کۆمپیووتەری بچووك خەریکە شوێن نەمێنێ نەکەوتبێتە ژێر دەسەڵاتی کۆمپیووتەرەوە • وا ئامرازێکی تاز دروستکراوە ئەوەت پێ‌ئەڵێ ئوتۆمۆبیلەکەت مانگی چەندە بەنزین کارئەکاو تێکڕا خێرایی‌یەکەی چەندەو چەندی بڕیوەو بەنزینی چەند تیاماوەو باتری‌یەکەی چۆنەو گەرمای مەکینەکەی لە چیایە • بەم جەشنە (٤١) جۆر زانراوت یەك‌لەدوای‌یەك لەسەر پەردەکەی پیشان‌ئەدا•

لەمەش زیاتر ئەتوانی پرۆگرامی بۆدانێ بۆ ئەوەی ئاگاداری خێرایی ئوتۆمۆبیلەکەت بێ‌و لەو ڕادەیەی کە ئەتەوێ

جووتیارانی کورد سەربازی رێگەی پاراستنی سنووری عێراقن لە پێناوی سەربلندی عێراقی کوردو عەرەبا گیان دەبەخشن

لە بارەگای یەکێتی کۆمەڵە هەرەوەزی‌یەکانی جوتیارانی هەولێردا، چاومان بە سەرۆکی یەکێتی‌و چەند برایەکی جوتیاری‌تر کەوت‌و، دەربارەی هەوڵی عیراق بۆ راگرتنی جەنگ‌و پاراستنی مافەکانی عیراق رووی پرسیارمان لە کاك مولود عبدالله حمدی سەرەکی لقی هەولێر کردو، ئەویش لە وەڵامدا وتی ·

— ولاتەکەمان کە داوای راگرتنی جەنگ دەکا، لە بێهێزی‌یەوە نیە، بەڵکو ئێستاو لە سایەی سەرکردایەتی رۆڵەی خۆشەویستی گەلەکەمان صدام حسین‌و ئازایەتی‌و دلێری سوپای قارەمانمانەوەو لە خۆبووردنی گەلە نەبەردەکەمان بە کوردو عەرەبیەوە، لە هەموو وەختێ بە هێزترین · عیراق بەپێشنیار کردنی ئاشتی دەیەوێ لە سەر مێزی گفتوگۆ کردن ئەم مەسەلەیە چارەسەر بکرێ‌و مافەکانمان پارێزراو بێ‌و، خوێن نەرژێ، بەڵام حوکمڕانە نەفامەکانی ئێران ئەم داوەکاری‌یەی عیراق بە بێ‌دەسەڵاتی‌و بێ‌هێزی ئێدەگەن، بۆیە درێژە بە شەر دەدەن، هەروەها بەم درێژەپێدانە دەیانەوێ خۆیان لە تورەیی سوپاو گەلانی ئێران بپارێزن‌و بەم شەڕەوەیان خەریک بکەن‌و، لەولاشەوە قەلاچۆی هەموو دەنگێکی ئازادیخوازانە بکەن لە ناو ئێرانداو، ئەوی لە کوردستانی ئێراندا روودەدا باشترین نموونەو بەڵگەیە بۆ ئەم قسەیەمان ·

● کۆمەڵەی جوتیاران چی‌کردوە بو پشتگیری کردنی جەنگاوەرانمان ؟

— جوتیارانی کورد هەمیشە سەربازی رێگەی پاراستنی سنووری عیراق‌و گیان‌و ماڵ لەپێناوی نیشتمانی ئازیزدا دەبەخشن، جوتیارانمان بە خوێن بەشداریان کردوە، رۆڵەکانیان ئێستا لە بەرەکانی شەڕدا دەجەنگن، هەروەها بڕیاریان داوە بەرهەمیان زیادکەن چونکە ئەمەش جۆرە پشتگیری کردنێکی ترە بۆ سوپای دلێرمان، هەروەها بە هەزاران جوتیاری کورد لە ریزەکانی سوپای میللی‌دا دەوری شەرەفمەندی خۆیان دەبینن‌و ژمارەیەکی زۆریان چوونە پێشێ‌و داوایان کرد کە بیاننێرنە ریزەکانی هەرەپێشەوەی جەنگ‌و، من لێرەدا سوپاسی هەموو ئەو برایانە دەکەم کە ئەمڕۆ لە باتی خەریکبوون بە چاندنی ئەرزەوە، خەریکن بە جۆرێکی تر خزمەت دەکەن‌و بە خوێنی گەشیان ئاوی دەدەن‌و، داوا لە هەموو برایانی جوتیاران دەکەم کە زیاتر لە دەوری ئاڵای شۆڕش‌و سەرکردایەتی هەڤاڵ صدام حسیندا کۆببنەوەو، نیشتمانی خۆشەویستمان لە دەستدرێژی دوژمنانی کوردو عەرەب بپارێزین ·

جوتیارانی شەقڵاوە :

هەروەها چاومان بە کاك بیامنصور گورگیسی سەرەکی لقی شەقڵاوە کەوت‌و رای خۆی دەربارەی ئەرکی سەرشانی هاووڵاتیان لەم بارو زروفەدا بەم شێوەیە دەربڕی :

— لەم باروزروفە ناسکەدا کە ولاتەکەمان پیا دەڕوا پێویستە گەلێ هۆشیاربین‌و چاوکراوەبین‌و رێگە بە پیلانی دوژمنان نەدەین، جوتیارانی شەقڵاوە شەرەفی بەشداربوونی جەنگی قادسیەی صدامی پیرۆزیان وەرگرتووە، سەربەرزن بەوەی کە بەرگری لە خاکی پیرۆزی نیشتمان دەکەن‌و، هەمیشە لە سەرپێن بۆ جێبەجێ کردنی هەموو فەرمانێکی حزب‌و شۆڕش ·

جوتیارانی چۆمان :

کاك حمد امین شیخە حمد، نوێنەری جوتیارانی چۆمان هەر لەو بارەیەوە وتی :

کە دوژمنانمان گوێ لە دەنگی ئاشتی نەگرن‌و سواری ملی شەیتان بن‌و، هەرەشە لە کەرامەتی نیشتمانەکەمان بکەن، پێویستە لەم کاتەدا بە هەموو توانایەکمانەوە لێیان بدەین، پێویستە لەسەر هەموو مرۆڤێکی بە شەرەفی ئەم خاکە لەگەڵ سەرکردایەتی‌و سوپا دلێرەکەیدا بێ، چونکە ئەوانە ئەمڕۆ پیاوانە شەرەف‌و کەرامەتی هەموو عیراقی‌یەك دەپارێزن چ کورد بن چ عەرەب · پاشەرۆژی کوردو عەرەب لەم ولاتەدا یەکەو بەستراوەبە یەکەوەو، پیلانەکە دژی هەردوو نەتەوەیە، تێکشکاندنی ئەو پیلانە تەنها بە یەکبوون‌و یەك ریز راوەستانە لە پشت سەرەکی تێکۆشەرمانەوە صدام حسین‌و درێغی نەکردن لە ماڵ‌و گیان ·

جوتیارانی کۆیە :

کاك حمد امین ابراهیم حمد امین نوێنەری جوتیارانی کۆیە دەربارەی بەشداربوونی جوتیارانی کورد لە جەنگی رەو اماندا دژی رژێمی ئێرانی وتی :

گەلی کوردمان لە عیراقدا خاوەنی گەلێ دەسکەوتی نەتەوەیی گرنگە، ئەم دەسکەوتانە تەنها بە پاراستنی رژێمی شۆڕشگێڕیمان دەپارێزرێ، هەموو هەرەشەیەك لە شۆڕشی عیراق بە سەرۆکایەتی هەڤاڵ صدام حسین- هەرەشەیە لە دەسکەوتەکانی گەلی کوردمان، رژێمی ئێرانی‌و سوریا دوژمنی خوێن‌خۆری کوردن‌و، هەرگیز دۆستی کورد نین‌و نابن‌و، تا ئێستاش تینووی خوێنی ئەم کوردەن، بۆیە پێویستە لەسەر هەموو جوتیاران‌و هەموو هاووڵاتیەکی عیراقی بە کوردو عەرەبەوە سەربازو جەنگاوەری رێگەی پاراستنی دەسکەوتەکان بن‌و سنووری ولات لە دەس‌درێژی دوژمنان بپارێزن ·

لەبەر رووناکی رووداوەکاندا

ئایا رژێمی خومەینی رژێمێکی ئیسلامیە یان عەوام خەڵەتێنە

أ. ن. دڵسۆز

هەمومان ئەزانین کەئایینی خاوێنی ئیسلام بەناوی کامیلترین ئایین وەئایینێکی ژیرپەسەند وەمەنطیقی لەناوزانیارانی جیهاندا ئەناسرێت، ئەم‌ئایینە بۆیە بوەتە دوائاینی‌ئاسمانی کەچارەی هەمودەردەکانی ژیانی کۆمەڵایەتیو مرۆڤایەتی بکات وەگەورەترین پایەی ئەم ئایینە پیرۆزە بەربەرە کانێ‌کردنە لەگەڵ زۆروستەمدا وەهەروەها لەگەڵ خەرافاتو دەس‌بڕینو خەڵك‌خەڵەتاندنا، جاسەرەڕای ئەمەش مێژو بۆمانی دەرئەخات کەهیشتا لەگەڵ ئەم هەموە قایم کاری‌یەدا زۆر جاری‌وا بوە کە کەسانێك، یان بڕێ رژێم بوون کەئەم رێگا راستە مەنطیقی‌یەیان وا وەرگێڕاوەتەوە کەبیکەنە هۆی خەڵك خەڵەتاندن، یان هی وابوە بەظاهیر خۆیان بەلاین‌گرو پەیڕەوی ئەم ئاینەداناوە وەلەناوەڕۆکا باوەڕیکیان بەونەبوە وەکردویانەتە بیانوێێك بۆدەس بڕین وەپاش خولەفای راشدین زۆرجار ئەم کەتنە بەموسوڵمانان‌کراوە، وەلەپاشان مێژو پیشانی‌داوە کەئەو فەرمان‌ڕەوایە، یان ئەورژێمە هیچی هی ئیسلام نەبوە وەهەموی هەر موسوڵمان هەڵخەڵەتاندن بوە، جائێمە لێرەدا بڕێ بەڵگە بۆدەس‌بڕیو هەڵخەڵەتێنەری ئەم رژێمە پیشان ئەدەین وەهەروەها داوا ئەکەین کەئێوەش خۆتان ئەم‌رژێمە تاقی‌کەنەوە تاخۆیشتان ئەم جۆرە دەس بڕینەناز باش بۆدەرکەوێت · خومەینی هێشتان لەپاریس نەگەڕابوبەوە کەلەتارانو شارو گوندەکانی ئێرانا خەرافاتو عەوام خەڵەتاندنی خستەپێشی خۆیەوە ئەڵێ لەگەرمەی راپەرینا تازەخومەینی گەیشتبوە پاریس، دەستەو بەستەی خومەینی دایان خست کەقورئانە کانتان بکەنەوە وەبەناویانا بگەڕێن هەرقورئانێك موێکی خومەینی تێدایە ئەم کارە بویە باوێك هەرنەیبینی ئەوەتا ئەزانین کەزورجار کتێب مۆی تێدەکەوێت ئەم دەنگوباسە عەوام خەڵەتێنە دنیای‌پڕکرد وەکەسیش نەیخستەدرۆوە، ماوەیێکی پێ نەچو بویە هەڵلا وەوتیان مانگ وێنەی خومەینی تیایە هەموشەوێك هەزاران‌کەس ئەچونە سەربانەکانو ئەگەڕان بۆوێنەی خومەینی وەهی وابو ئەیوت ئەوەتا ئەوەتا ئەمەش هەر بەم جۆرە درایە دەرخوری خەڵکی ساوێلکەی ئێران، « ئەبێ بڵێین کە شای رابوردویش هەربەم جورە پڕو پاگاندەیە کەڵکی لە بیروباوەڕی خەڵکی سادەوەر ئەگرت وەئەیوت دوجار ئیمامی زەمانم، واتە موحەممەدی مهدیم دیوە » چونکە ئەوان لایان وایە مهدی ئێستە زیندویەو هاتوە نەك لە ئایندەدا دێت ·

بەهەرحاڵ ئەم پێشەکی‌یانە ئامادە ئەکران بۆئەوەی کەبەتەواوی مێشکی خەڵکی ئامادەکەن بۆوەرگرتنی هەمو دەس بڕینێك لە ئایندەدا، جائێستەش لە رۆژانی جەنگا هەمیشە لەم جۆرە درۆو دەلەسانە لەدەمی لێپرسراوانو ئایەتوڵڵاکان وەلەدا مودەسگای رادیۆو تەلەفزیونی ئێران ئەبیسین کە مرۆڤی ژیر هەم‌دڵی بۆدینی ئیسلام ئاگری تێبەر ئەبێتو هەم بۆ ئەو خەڵکە بێچارەیە وەهەم سەری لەویجدانی لێپرسراوانی ئێران سوڕ ئەمێنێ، پار لەکاتی شاڵاو هانینا بۆقەسری شیرین لە رادیوو تەلەفزیۆنا بەدەمی دیلەکانەوە ئەیان گێڕایەوە کەگوایا دیلەکان وتو یانە ئێمە بۆیە خۆمان‌داوە بەدەستەوە کەسوارێك لە ناوی ئێوە دابو دوشێر لەهەردولایەوە بون کەپەلاماری ئێمەیان ئەدا وەگوایا ئەوسوارە ئیمامی زەمان بوە، هەروەها سێ سەربازیان لە ٢٠-١٢-١٩٨١دا هانبە تەلەفیزیونی تاران کەوتیان گوایا لە بەینی ئەهوازو موحەممەرەدا رێ یان لێ ون‌بوەو خەریك‌بوە لەتینوو برسی‌یەتیدا تیابچن کتوپڕ چادرێکی سپی‌یان کردوەتە چاو کەرویشتون سەیریەکەن ریشسپی یێکی لێیە بەکورتی بڵێین ریش‌سپی فوێێك وەهوێێك ئەکاتو سفرەی دائەخرێت پڕ لە خواردنی جۆراوجۆر وەئاوی پڕلەبەفر پاشان رێ‌یان پیشان ئەدانو رەوانەیان ئەکات جائەپرسن جەنابتان‌کێن ؟ ئەڵێ من نوێنەری ئیمام خومەینیم کە پێم سپێررابو لەماوەی چاونوقاندنێکا بگەمەئێرەو ئێوە رزگارکەم، ئەمە لەتەلەفیزیونی تارانا لەپێش چاوو گوێی نوینەرانی جیهانو باڵوێزخانەکانا هەرلەم چەشنە لەکاتی شەڕی خەفاجیەدا کەگوایا حەزرەتی زەینەب وەحەزرەتی حوسەین خۆیان دوسێ سەربازی سەرگەردانیان نەجات داوەو بەدەستی خۆیان شەربەتی ساردیان پێداون ئەمەش هەرلەرادیۆی تارانا بلاوکرایەوە وەچەندین جاریش دوبات‌کراوە، هەروەها پانزە رۆژ لەمەو پێشیش نوێنەری یەکەمی تەبرێز لەمەجلیسی شورای ئێرانا رویکردە هەموی نوێنەرانو رۆژنامەنوسانی ناوخۆو دەرەوە وەوتی سەربازە کانی ئێمە کاتێ کەبەچاوی خۆیان حەزرەتی حوسەین ئەبینن کەشەربەتو ئاووساردی‌یان بەسەرا دابەش ئەکات ئیتر چۆن شەڕناکەن ئەمە وتەی مەلاییکی نوێنەری مەجلیسە لەپێش چاوی نوێنەرانو هەواڵ نوسانا وەلە رادیۆشا بڵاو ئەکرێتەوە، جائێوە ئاوا ئیسلامێکتان لاچۆنە ؟

یەکێکی‌تر لەو خورافاتە سەرسوڕهێنەرانە کەهەموڕۆژێ لەلاینی لێپرسراوانی ئێرانەوەو لەرادیۆدا بڵاوئەکرێتەوەو رۆژنامەکانیان ئەینوسن ئەوەتە کەهەدەفی ئەوان لەم جەنگە وە لەپەلاماردانی عیراق وەلەدەس خستنە ناوکاروباری ناو خۆی عیراق ئەوەتە بگەنە کەربەلا ئایا لە ئیسلاما ئەکرێت کە ئەمە بکرێتە هەدەفو ئاواتو ئامانج وەخوێنی صەدان هەزار موسوڵمانی بۆبڕێژرێت ؟ لە کاتێکا کە

بروانە ل : ٧

شتە هیدایی — رێگای سەربەرزی نیشتمان

گۆڕە سوار ...

لە یەکێ لە سەنگەرە هەرە بەرزەکانی سەرپۆلی‌زەهاو یەکتریمان بینیەوە ٠٠ ماچم‌کرد، ئەویشی منی ماچ کرد ٠٠

دیمەنی لە جاران نەدەچوو، ئەوەی بیدیایە سامی لێ هەڵدەنشت، سینگێکی پان‌و بەرین دەتگوت شاخە، چاوە گەشەکانی بارانی زەردەخەنەی لێدەباری رووی لە گوڵێکی سووری تەڕو پاراو دەچوو ٠٠ لە وانی تر جیا دەبوینەوە لە پەنا سێبەرێك دادەنیشتن وەکو دوو دڵدار تەماشای یەکترمان دەکرد پێ‌دەکەینن ٠ ٠ تا خۆمان لە بیر دەکرد ٠٠٠ جار ناجارێك وێنەیەکی لە باخەڵی خۆی دەردەهێنا چاوێکی پیادەخشاند :

— هەر دەگەڕێمەوە هەر دەبێ پێك‌بگەین ٠٠٠

بەڵام کە منی دەدی، وێنەکەی دەشاردەوە، شەرمی لە خۆی دەکردەوە ٠٠ دەیخستەوە باخەڵی ٠٠ ئینجا قۆپچەکانیشی توند دادەخست ٠٠

پێی پێ‌دەکەینم ٠٠ تا ئەویشی لە گەڵما پێ‌دەکەنی، دەیزانی چی پێ دەڵێم دەیگوت : ئاخر بە دەست خۆم نی‌یە ٠٠ ئەوەش هەر ئەشقە، ئەشقی خاك‌و تفەنگ لەگەڵ ئەشقی دڵ تەواوکەری یەکترن ٠٠

— بیر کردنەوە ئازارت دەدات ٠٠

— نا ٠٠ ئەو جۆرە بیرکردنەوانە، هانم دەدەن وەکو کاتژمێر قورمشم دەکەنەوە ٠٠ بڕوا بکە، هەرچەند پەنجە بە پەلاپیتکەی تفەنگەکەمەوە دەنێم، ئەو لەبەر چاوم پێ‌دەکەنێ ٠٠ قسەکانیم بە بیردێتەوە کە دەیگوت :

(تا شەرتی سەرکەوتن تەواو نەکەی من بۆ تۆ نابم، تا بەسەر بەرزی نەگەڕێیتەوە نامگریتە ئامێز، چونکە ئێستا زمانم هەر بەوەندە درێژە کە دەزگیرانم شاخێکی بەرزە لە بەردەم دوژمن ٠٠٠ بڕیار بێ ٠٠ هەر کات بشکێی بۆ سەر سەنگەرێکی ئەنگوستیلەکەت فڕێ بدەم، کە سەریش کەوتی ببم بە بووکی هەمیشەییت تا هەموو رۆژێکی ژیانت هەر زاوایی بێ ٠ ٠

ئەگەر نەش گەڕایتەوە٠٠٠ بەرگێکی بەفرینی لەبەر بکەم، بەرگی ئەو رەنگە بێ‌گەردەی کە لە پێناویدا رۆیشتی ٠٠٠ بەرگی بوکینیم ٠٠ ٠ بەرگی سەرکەوتن ٠٠ بەرگی ئاشتی ٠٠ تا دەشمرم دەبێ هەر بەو بەرگە بوکینیە بمێنمەوە ٠٠٠

چونکە ئەو بەرگە خەونی تۆ بوو ٠٠٠)

دەهاتەوە سەر قسەکانی‌و دەیگووت : ئەو لە من بە جەرگ ترە ٠٠

ئەگەر بۆی کرابوایە لە مێژ بوو دەهات لە پاڵم دەجەنگا ٠٠

دەستێکم دەخستە سەر شانی :

— راست دەکەی مرۆڤ بە ئاواتەوە سەربنێتەوە خۆشترە نەك بە کلۆڵی مرۆڤی بێ‌ئاوات وەکو داری کلۆر وایە ٠٠

ئەو جارە بە کۆڵتر تێم راماو گووتی : من بۆیە یەکجار ئەوەندەی بۆ شێت بوومە، خاوەنی هەڵوێستی ئاواپیاوانەیە ·

لەگەڵ قسەکانمان تا دەهات کات تێ‌دەپەڕی‌و تیشك لەسەر هەموو شاخەکان گووم بوو، تا لە پەنای شاخێکا بە یەکجاری ئاوا بوو، ئەوانی تر هەندێکیان تاك تاك خەریکی حەسانەوەی خۆیان بوون، هەندێکی تریان چەکەکانیان پاك دەکردەوە ٠٠ ئەو هەر سەرگوزشتە بەلەزەتەکەی خۆی بۆ دەگێرامەوە ٠٠

ئەو شەوە، شەوێکی جیا تر بو لە شەوان، فرمانی هێرش بردنمان بۆ هاتبوو

دوژمن، دەمانزانی ئەو شەوە رووداوی تازەی زۆری تیایە، خۆمان پێچایەوە، کەل‌و پەلەکانمان

تێك نا، مەتارەکانمان پڕ ئاو کرد چەکەکانمان لە شان کرد، کلاوە ئاسنینەکانمان خستە سەرمان، بارگەمان لە پشتمان هەڵدا، خۆمان توندو تۆڵ کرد، نیو سەعاتی ئەفسەرە سەرکردەکەمان قسەی بۆ کردین ٠٠

— بەرێ‌کەوتین ٠٠

لە لێواری شاخە بڵندەکاندا یەك بەناو دۆڵەکاندا شۆڕ بوینەوە ٠٠ کەسێ ورتەی لە دوای یەك لە دەم دەرنەدەچوو، هەموو جوڵانەوەیەکمان بە ئیشارەت بوو، ساماڵە ٠٠ بە ئاسانی بەردەم خۆمان دەبینین ٠ ٠ سێ سەعات رێمان بڕی تا گەیشتینە نزیك ئەو شوێنەی کەمەرامانەو نەخشەمان بۆ داندرابوو ٠٠ هەموومان وەستاین ٠ ٠٠ دابەش‌کراین ٠٠ بە کوڕبوونەوەو راکردن هەر کەی جێگەی خۆمان گرت ٠٠٠٠ بەڵام بنکەی دوژمن لە قەڵایەکی بەرزبوو ٠٠ ٠٠

فرمان درا ٠٠٠ هێرش دەستی پێ‌کرد ٠٠ گوللە لە هەموو لایەك بەسەر دوژمن‌دا دەباری، ئەو ناوە بوو بە نیوە رۆژێکی رووناك، دوژمن چۆکی شکا ٠٠ ٠٠ لە گرمەی شەڕدا فارس‌م بینی، ئەو بە تاقی تەنیا زێدە لە ئەوانی تر کە راکشابوون‌و تەقەیان دەکرد، تفەنگەکەی فڕێ دابوو، رەشاشێکی گرتبووە دەست بە پێوە وەستا بوو شەڕی دەکرد٠٠

— فارس هەڵمەستە ٠٠ ٠٠ فارس هەڵمەستە

راکردن بەرەو قەڵا دەستی پێ‌کرد سەربازە پاڵەوانەکان وەکو کەوو سووسکە بەسەر شاخەکان‌دا هەڵگەڕان ٠٠٠٠

تا بن بڕیان کردن ٠٠

شوێنەکانیانمان گرت٠٠

لە هەموو لایێ گوللەی سەرکەوتن دەتەقی، ئینجا بە دووای فارس‌دا گەڕام ٠٠ بە هەموو سەربەستیەکی خۆمەوە پڕ بە گەروم هاوارم کرد :

— فارس ٠٠٠ فارس ٠٠٠ فارس، بۆ بیگرم تێری ماچ بکەم ·

فارسم نەدۆزیەوە ٠٠

فارس لە کوێیە ؟

دیار نەبوو ٠٠٠ دڵم خرپەی کرد ٠٠ لەوانم پرسی ٠٠ فارستان نەدیوە ؟

یەکێکیان گوتی : فارس ئەو کوڕە نەبوو کە بە پێوە شەڕی دەکرد ؟

— ئا ٠٠٠ ئا خۆیەتی چی لێ‌دەزانی ٠٠٠

(بەخەجاڵەتەوە) : بەخوا وابزانم لە خوارەوە بریندار بوو ٠٠

من‌و دووانی تر فرمانمان وەرگرت کە بگەڕێینەوە دواوە، بۆ ئەوەی بەسەری بکەینەوە ٠٠ لە نیوەی رێگا لە نێوان دوو تاشە بەردی گەورە پێم لە یەکێ هەڵتۆزا٠ سەریم کێل‌کردەوە ٠٠ ٠

(فارس‌بوو ٠٠٠!!)

چاوەکانی لێك نابوو ٠٠٠ دڵی لە لێدان کەوتبوو ٠٠ خۆیم بەسەردا کرد تێر تێرم لە ئامێز کرد ٠٠

حیدر عبدالرحمن — سەرپوڵی زەهاو

داوای لێبوردن

لەژمارەی رابووردودا لەگەڵ ئەو گفتوگۆیەی کە رۆژنامەکەمان لەگەڵ بەرێز مامۆستا اسماعیل بەرزنجی ئەندامی ئەنجومەنی نیشتمانی کردبووی بەهەڵە وێنەی برایەك لە دەستەی بەرێوەبەری جوتیارانی هەولێر لەگەڵ باسەکەیدا بڵاوکرابووەوە لەبەر روودانی ئەم هەڵەیە رۆژنامەنووسیە زۆر داوای لێبوردن لە مامۆستا اسماعیل‌و خوێنەران دەکەین ·

دکتۆر مصطفی نادر سالم :

● گەلەکەمان سەروماڵ دەبەخشێ لە پێناوی سەربەرزی عێراقدا
● گەلی عێراق بە کوردو عەرەبەوە شورەی پۆڵایینی نیشتمانن

لە بارەگای سەرۆکایەتی تەندروستی هەولێرو، دەربارەی هەوڵ‌و کۆششی عیراق بۆ راگرتنی شەڕ لە کاتێدا کە زاڵ‌و سەرکەوتوە، پرسیارێکمان لە دکتۆر مصطفی نادر العالم- سەرەکی تەندروستی هەولێر کردو ئەویش بەم جۆرە وەڵامی دایەوە :

بە سەرۆکایەتی سەرۆکی تێکۆشەر صدام حسین دەوری عیراق لە نێو دەوڵەتاندا گەلێ ئاشکراو دیار بووە لەبەر ئەوەی لە رابوردوودا ئەم ولاتەو ولاتانی دەوروبەری گەلێ رووداوی گرنگیان بە خۆیانەوە دیوە، لەبەر ئەوە بوو کە عیراق هەڵوێستێکی بە زەبری نواند بەرانبەر ئەو پیلانانەی کە ئیمپریالیست ئەیکێڕاو کە دەست درێژیەکەی ئێرانیشی هاتە سەر لە چواری ئەیلولی ١٩٨٠و بەرەنکار بوونەوەی توندو بەزەبرو جەبر ئەویست بو ئەوەی دەستدرێژی دوژمن ببڕێ‌و بەرگری لە وولات‌و خاکی عیراق بکرێ‌و دوژمن‌و هۆی دوژمنایەتیشی دوور بخریتەوەو بنەبڕ بکرێ·

لە یەکەم روژی جەنگەوە عیراق بلاوی کردەوە کە چاوی لە خاکی ئێران نی‌یەو گەلەکانی ئێران زەلیل بکات بەڵکو هەر ئەوەوە مەبەستی‌یەتی کە جەنگ‌و خراپەو زیان لە هاووڵاتیان دوور بخاتەوە، بۆیە سەرەکی تێکوشەر دوای شەش روژ بڕیاریدا کە جەنگ رابگری‌و لەو خاکانەی کە هێزەکانی سوپای عیراق داگیری کردوە بە نەبەزی‌و تواناو سەرکەوتنی خوی بو پاراستنی رولەی گەلی عیراق بڕیاریدا کە بکشێتەوە بەو مەرجەی ئێران دان بەمافە رەواکانی مێژووینی عیراقدا بێ ·

سەرەرای ئەوەی کە عیراق لەو پەری سەرکەوتنیایەتی بو ئەم مەسەلەیەش گەلێ ریکخراوی جیهانی کەوتە بەێنەوە وەك کومەڵەی وولاتە یەکگرتووەکان‌و مۆتەمەری ئیسلامی‌و وولاتە بێلایەنەکان کە هەولێکی رێزلێگیراویان داوە بو جەنگ وەستاندن، بەڵام ئێران ئەم هەوڵانەی هەموو خستە پشت گوێ‌و سووربوو لەسەر جەنگ ·

— لەم باروزروفەدا کە هێزەکانی ئیمپریالیزم‌و زایونیزم‌و کونە پەرستان هێرش دەبەنە سەر عیراق ٠٠ ئەرکی سەرشانی هاووڵاتیمان بە کوردو بە عەرەبەوە چیە ؟

— گەلی عیراق بە کوردو بەعەرەبەوەو بە کەمایەتیەکانی تری بڕیاری ئەوەی داوە دەست دریژی دوژمن بوەستێنی بە تەنەوع کردن لە بەشداری کردنی جەنگ بو سەربەرزی خوی‌و سەر نەواندنی دوژمن کەپێ بەمافە رەواکانی عیراق‌دا لە ئاوو خاکیدا بنی ·

بروانە ل : ٧

Institut Kurde de Paris

هەڵبژاردە لە ئەدەبی میللی گەلان

ئەو باوەشێنەی لاوێتی ئەگەڕێنەوە

لە دەورو سالانی دێرێندا ، جووتیارێکی لاو کە ناوی ـ ماساو ـ بوو ، حەزی لە کچی ماسی گرێک کردبوو ، کچەکە هەتا بڵێی جوانو نازدار بوو ، ناوی ، ئۆـتاکای ـ بوو · کچەکەش دڵی بە ماساودا چووبوو ، شەوو رۆژ بیریان لە یەکتری ئەکردەوە ·

رۆژێک ماساو دڵخوازەکەی دیو پێی ووت :

ـ سبەینێ خوازبێنیکەر بە دیارییەوە ئەنێرمە لای باوکت ·

ئۆـتاکای بە سەرو دڵێکی خۆشەوە گەرایەوە ماڵێ · بەڵام لەوێ بەدبەختی چاوەڕووانی ئەکرد · هەر گەیشتە ماڵەوە دی ، ئەو پیرە مێردە دووکاندارە بە میوانی هاتووەو لای باوکی دانیشتووەو ئەڵێ :

ـ بێگومان لە بیرتە دە (ری) م لە سەرتە

(پارەیەکی زێڕینی کۆنی یابانییەکانە)

ماسی گرەکە بۆ دووکاندارەکە نووشتایەوەو ووتی :

ـ کەس نییە قەرزی لە بیر بچێتەوە، ئەوەی لە بیری ئەچێتەوە لەوە ئەکات بیکاتە خواردەمەنی ماسییەکان ·

ـ کەواتە لە ماوەی شەوو رۆژێکدا قەرزەکەم بدەرەوە · خۆ ئەگەر نەشمدەیتەوە ، ئەوە بەندیخانە چاوەڕوانیت ئەکات ·

ماسیگری هەژاری قوربەسەر کەوتە پارانەوە :

ـ ئەمگەڕە ، هیچ نەبێ بەزەییت بە کچەکەمدا بێتەوە ·

ئەوسا دوکاندارەکە ووتی :

ـ باشە ، لێت ئەبوورم ، بەڵام بە مەرجێک لە ماوەی شەوو رۆژێکدا ئۆرتاکێی کچت ببێتە ژنم ·

دووکاندارەکە ئەمەی ووتو هەستاو لێیدا رۆشت·

سبەینێ کە خوازبێنی کەرەکانی ماساو بە دیارییەوە هاتنە لای باوکی ئۆـتاکێ ، ئەوەیان زانی کە سبەینێ کچەکە ئەبێتە ژنی دوکاندارە پیرەکە · خوازبێنی کەران گورج گەرانەوە لای ماساو ئەو خەبەرە ناخۆشەیان پێگەیاند ·

ماساو هەر ئەمەی بیست بە هەڵەداوان خۆی گەیاندە لای ماسیگرەکە ·

هەر ئەوەندە گەیشتە بەردەم باوکی دڵخوازە خۆشەویستەکەی بە دەمدا هاتو کەوتە پارانەوەو لاڵانەوە :

ـ من کچەکەی تۆم لە رۆژ زیاتر خۆش ئەوێت · رێگام بدە بیهێنم · بەبێ ئەو ئەدەمێ نەیەلم بە درێژایی ژیان یەک دڵۆپ فرمێسک لە چاوەکانی بێتە خوارێ ·

ماسیگرەکە هەناسەیەکی ساردی هەڵکێشاو ووتی:

ـ ئایا تۆ دە (ری) ت هەیە ؟ ئەتوانی قەرزەکەم بە دووکاندارەکە بدەیتەوە ؟ ئەتوانی نەهێڵی حەپسـم بکەن ؟ نەخێر هیچت لە دەست نایە · ئەبێ سبەینێ کچەکەم ماڵ ئاوایی لە ماڵە هەژارەکەی باوکی بکاتو بە جێی بهێڵێ ·

ماساو دەنگی بەرز کردەوەو ووتی :

ـ لام خۆشترە کوێربمو نەبینم ئۆرتاکێ ببێتە ژنی ئەو پیرە مێردە یەسکە قورسە رەزیلە ·

هەر ئەو رۆژە گوندەکەی خۆی بە جێهێشتو بەرەو ناوچەیەکیتر سەری خۆی هەڵگرت ·

ماوەیەکی درێژ ماسای رۆشت ، شەوی بەرسەردا هاتو ناچار بوو لە دارستانەکە بمێنێتەوە ، ماسای جووتیاری لاو کونی ناو درەختێکی هەڵبژارد ، بۆ ئەوەی شەوی تیا بەرێتە سەر ، جێگای خۆی تیا کردەوەو زۆری نەبرد پرخەی بەرز بۆوە · نیوەشەو دەنگەدەنگێکی بەهێز رای پەران ، لە شوێنەکەی خۆیەوە کەوتە چاوگێڕان ، لەپڕ جادووگەرێکی باڵداری بەدی کرد شەڵتەیەکی بە شانەوە بوو · جادووگەرەکە رووی کردە دار بەروویەکو سەری شەڵتەکەی کردەوەو پیرە مێردێکی ماقووڵی بەرێزی لێدەرهێنا · جادووگەرەکە بەتوورەییەوە ئەیپڕمانو هاواری ئەکردوو لە گەڵیشیا پیاوەکەی توند بە دار بەرووەکەوە بەستەوەو بە باوێشک دانیشەوە ووتی :

ـ خەو دایگرتوومو پێڵووەکانم بە یەکا ئەنووسێنێت ، هەررۆژ بووە هەڵئەستمو ئەتخۆم ·

جارێکیتر جادووگەرەکە باوێشکێکیداو دووایی شیرێکی لای خۆیەوە داناو پاڵ کەوتو زۆری نەبرد کەوتە پرخەپرخ · ماساو لە کونەکەی خۆیەوە چاوی لێبوو چۆن پیرە مێردەکە هەوڵ ئەدات خۆی بکاتەوەو گوریسەکان بپچڕێنێت ، بەڵام جادووگەرەکە وەها قایم شەتەکی دابوو ، هەوڵو تەقەللاکانی بێسوود بوونو بە فیرۆ ئەچوون ·

ئەوسا ماساو بەبێ دەنگی لە شوێنەکەی خۆی هاتە دەرێو بەبێ چرکە بەرەو شوێنی پیاوە پیرەکە خۆی خشانو خێرا دەستو قاچی کردەوە پیاوە پیرەکە هەر ئەوەندەی سەرفراز بوو ، خێرا بەرەو جادوو گەرەکە رۆشتو شیرەکەی هەڵگرتو کردی بە جادووگەرەکەدا · ئەوسا هەندا پێیکرا لە ئاست ماساودا نووشتایەوەو بەرێزەوە ووتی :

ـ هەی رزگارکەرەکەم ، تۆ منت لە مردن رزگار کرد ، ئەمەوێ چاکەی ئەمەت بدەمەوە ·

ئەمەی ووتو دەستی بردو لە پشتێی جادووگەرەکە باوەشێنێکی دەرهێنا ، یەک دووجار بەسەر روویا هێناو بردی · شتێکی سەیر روویدا · زۆری نەبوو پیرە مێردەکە گەنج بووە · هەر ئەوەندەی چاو بتروکێنی ، ماساو پیاوێکی بەهێزی لە بەردەمی خۆیدا بەدی کرد ·

ـ ئۆی ماسای ـ پیاوەکە ووتی ـ ئەم جادووگەرە ، ئەم باوەشێنەی لێدزیم ، ئەم باوەشێنەی لاوێتی ئەگەڕێنێتەوە · ئێستەش ئەمە وەک دیارییەک ئەدەم بە تۆ · هەر ئەوە بزانە کە هەر پیرە مێردێک پێنج جار ئەمە لەبەر روویا راوەشێنێ ، جارێکیتر لاوێتی بۆ ئەگەڕێتەوە ، واتە دێتەوە نیوەی تەمەنی ·

ئەمەی ووت خێرا لە بەرچاوی ماساوی حەپەساودا وون بوو جووتیارە لاوەکە روانییە باوەشێنە جادووییەکەو لە بەر خۆشییەوە ئەیووت : «لەهەموو ماڵێکی گوندەکەمانا پیرە مێردێکی بێدەسەڵات هەیە · دەیسا با ئەم باوەشێنە شادییان بۆ بهێنێ » · نیو رۆژی نەبرد خۆی گەیاندەوە گوندەکەی خۆی · لە بەردەمی ماڵی دو کاندارەکەدا خەڵکێکی زۆر کۆبووبۆوە، هەموویان خۆیان رازاندبۆوە ·

یەکێک لەولاوە ووتی : ـ ئەمرۆ شایی دوکاندارە پیرە مێردەکەیە ، ئەمرۆ ئۆتاکێی نازدار ئەگوێزنەوە · لە قەرزەکەی باوکی خۆش بوو وپێچ مرواریشی دایە · دەی ماساو وەرە لەگەڵمانا بچین بەشداری ئاهەنگەکە بکەین ·

کاتێک ماساو قاچی خستە ئەو دیو دەرگای ماڵی دوکاندارەکەوە ، خەڵکێکی زۆر دانیشتبوونو چاوەڕوانی بووکیان ئەکرد ماساو لە نزیک دواکاندارە پیرە مێردەکەوە دانیشتو ئەویش وەک خەڵکی چاوەڕوانی بووکی ئەکرد ·

هەر یەکە بۆ خۆی ئەدوواو ئەیان ووت : ئەمە جیازی بووکەکەیە · بەپێی نەریتی ئەو رۆژانە بووکە هاتو بەرامبەر زاوا دانیشتو خێرا چاوی بە ماساو کەوت · دوکاندارە پیرەکە هەستی کرد بووکێ چاو لە ماساو ناتروکێنێ توورەیی دایگرتو رووی کردە جوتیارە لاوەکەو ووتی :

ـ دەی هەستە برۆ ، من تۆم بانگ نەکردووە !

ماساو هەستاو ووتی :

ـ ئامادەم لە پێناوی خۆشیو شادی ئۆـتاکێدا هەموو شتێک بەخت بکەم · فەرموو ئەوە ئەم باوەشێنەت ئەدەمێ کە لاوێتی ئەگەڕێنێتەوە· پێنججار رای بوەشێنەو ئەگرێیتەوە نیوەی تەمەنت · دوکاندارەکە باوەشێنەکەی لە دەستی ماساوراپسکان· کە یەکەمجار رایوەشان ، چرچییە قووڵەکانی سەر رووی نەمان · کەبۆ جاری دووهەم رایوەشان ، تاوە سپییەکانی سەری پیرە مێردەکە رەش داگەران · سێهەم جار رایوەشان ، چاوەکانی کەوتنە بریسکوهوور · کە بۆ جاری پێنجەم رایوەشان رووومەتەکانی سوور داگەران · پیرە مێردەکە بووە پیاوێکی چل ساڵی · ئەوسا ماساو ووتی : دەی ئیستە باوەشێنەکەم بدەرەوە · ئەمەوێ برۆم ئەم باوەشێنە بدەم بە هەموو پیرە مێردەکانی گوندەکەمانو با ئەوانیش ئەمرۆ لاوێتیان بۆ بگەڕێتەوە ·

بەڵام دوکاندارەکە باڵی بە ماساوەوەناو قیڕانی :

ـ من حەز بە تەمەنی چل ساڵانە ناکەم ، ئەمەوێ ببمە لاوێک تەمەنی وەک تۆ بێت ·

ئەمەی ووتو بۆ جاری شەشەم باوەشێنەکەی راوەشان · خەڵکەکە سەریان سوورما ، چونکە زۆری نەبوو دوکاندارەکە بووە منالێکی بچووک بەرگی جەژنی لەبەردا بوو بە هاوارەوە بە هەموو ماڵەکەدا ئەسوورایەوەو ·· میوانەکان خۆیان پێنەگیراو دایانە قاقای پێکەنین·

ـ هەی لەم زاوایە ، پێویستی بە دایەنەو نەک بە بووکە · بەڵام ماساو بە دوکاندارەکە پێنەکەنی ، بەڵکو خێرا چووە لای باوکی ئۆـتاکێو باوشێنەکەی دایەو ووتی :

ـ فەرموو ئەمە دباری ژن هێنانی منە · گوایە لاوێتی لە پێنج مرواری کەمترە ؟

ئەوسا هەموو پیرەکانی ئاهەنگەکە هاوواریان کرد :

ـ لە ژیاندا شت نییە لە لاوێتی بە نرخ تر بێت · باوکی ئوـتاکێ ، دیارییەکەی لە ماساو وەرگرتو هەر بۆ رۆژی دووایییش بووە شایی · هەموو دانیشتووانی گوندەکە بۆ ئەم شاییە بانگکران · تەنیا دوکاندارەکە بەشداری نەکرد · بێگومان نەیئەتوانی بێتو بەشداری شاییەکە بکات ، چونکە لە ماڵەناو قوماتەکانیا پێچرابۆوە ·

ماساوو دەزگیرانەکەی ژیانێکی درێژی پڕ لاوێتیان بردە سەر · چونکە لە رۆژی گواستنەوەو شاییەکەی ئۆـتاکییەوە ، کەس لە دانیشتووانی گوندەکە پیرێتییان بە خۆیانەوە نەدیو هەموو بە لاوێتیو تەندروستی ئەوارەوە ژیان ·

وەرگێر لە روسییەوە
دکتور کاوس قەفتان

شیعر

عەشقێکی راستەقینە

● × ●

شیعری : سۆران

ئاگرێکی پرشنگدادی
لە دەروونی گرگرتوویا ، گەشاینەوە
« چۆن ئەتوانی لە ناخی خۆی دەرتبێنێ ؟!
کە تێکەڵی خوێنی بووبێ ·· !! »

● × ●

لەی دووریتو
هەموو ساتێکیش ئەتبینێ
بە خەمباری چاوەڕوانییەکێ ئەکەی
بۆ رامێنا ناکەی ·· ؟!
بە ئاشکرا ناوی بەری ·· !

● × ●

ئەمجارەیان گەڕاینەوە
وات هەست ئەکرد ، بەرەو رووت دێ
هەر ئەهاتی ·· بە خۆی ووتنە ·· !!
هەر ئێستاکە ، لە ماڵەوە ··
چاوەڕوانمە ··
« چاوکوژەکەی باڵاسەروو »

● × ●

هەموو رۆژێ کە ئەچیەوە
لاشەی خۆتت لە بیر ئەچێ
بیرو خەیاڵت ، لای ئەوە
گشت جرکەو ساتێکی ژیان
ئەڵێی ئێستە چاوەڕێمە ··!

● × ●

کە ئەگەیتە دەرگای حەوشە
چاو ئەگێڕی ·· حەقتە شێت بیت
نەهێبە ئەقڵی ساویلکەی خۆت پێئەکەنیت
لە دوایدا تێر تێر ئەگریت ·· !!
خۆت ئەزانی
تۆش وەکو ئەو
ئەم ئاگرەت تێبەربووەو
« کەوانە ئەم عەشقە شێتە
ناو ئەنێی چی؟ »

شانۆگەری :

«ئەفجینیا» لە «ئۆلیس»

ئامادە کردنی :
نووسینگەی سلێمانی

ئەم شانۆگەریە شاعیری یۆنان ـ یۆربیدس ـ نووسیویەتیو ساڵی ـ ٤٠٥ ـ پ · ز بۆ یەکەمجار لە شاری ئەسینا پێشاندراوە·· شایانی باسە ئەم بەرهەمە بەنرخە لە وەرگێڕانو دەرهێنانی هونەرمەندی ناسراو مامۆستا ئەحمەد سالارەو یەکەم بەرهەمی پەیمانگای هونەرە جوانەکانی سلێمانییە ···

شانۆگەرییەکە زیاتر لە بەنجا کەس بەشدارییان تیاداکردو بەشدارانیش هەموویان لە قوتابیانی پەیمانگای هونەرەجوانەکانی سلێمانینو دەورە سەرەکییەکانیشی بەم جۆرە دابەشکراوە :ـ

١ ـ نەرمین قادر : دەوری (کلیت منسترا)
٢ ـ ئاراس طیب : دەوری (ئاگا مەمنوون)
٣ ـ بەیان رەشید : دەوری (ئەفجینا)
٤ ـ پێشرەو عەباس : دەوری (مینالاوس)
٥ ـ بەرزان محمود : دەوری (پیرەمێرد)
٦ ـ شەفیق محمد : دەوری (ئەکلیز)

شایانی باسیشە مامۆستا بەدیعە دارتاش جلوبەرگی بەشدارانی شانۆگەرییەکەی سازکردووەو مامۆستا ئازاد جەلال دیکۆری رازاندۆتەوەو مۆسیقاشی لەلایەن مامۆستا ئەنوەر قەرەداخی هونەرمەندەوە بۆ ئامادەکراوەو بەڕێوەبەری گشتی شانۆگەری ـ یەکەشی مامۆستا عەلی جۆلای هونەرمەندە ···

کورتەی بەسەرهاتی درامای ـ ئەفجینا ـ لە ـ ئۆلیس ـ ئەوەیە کە : کاتێ (هیلین) هاتە شاری (ئەراگۆس) هەموان شەیدای بوون ئەوسا باوکی خۆی سەرپشککرد لە هەڵبژاردنی هاوسەریدا ··· ئەویش (مینالاوسی) ی برای (ئاگا مەمنوون)ی پادشای هەڵبژارد ··· پاشان (پارس)ی ئەفریجی بەفەرمانی (ئەفرۆدێت)هاتو هەڵیگرت ··· ئەوسا گەلی ئاراگۆس بۆ شەرەف چنگخستنەوە کۆمەکیان کردو بڕیاریاندا تەرواده وێران کەن ··· بەڵام (ئارتیمسی)ی خواوەندی جەنگەڵستان بای کەشتی بەرێخەری لێگرتنەوەو داوای قوربانی لێکردن ··· قوربانییەکەش بریتیبو لە ـ ئەفجینا ـ ی کچی (ئاگامەمنوون) پاشا ··· بارکەکە لە نێوانی ئەرکی باوکایەتیو ئەرکی نیشتمانیدا تیا رادەمێنێو دوودڵ دەبێ بەڵام (ئەفجینا) لە پێناوی سەربەرزی گەلەکەیدا زۆر ئازایانە رووبەڕووی مەرگ دەبێتەوە ···

لە دیدەنییەکی شانۆگەرییەکەدا لە هۆڵی قوتابخانەی ئامادەیی کوڕان لە سلێمانی ··· چاومان بە وەرگێڕو دەرهێنەری شانۆگەرییەکە (مامۆستا ئەحمەد سالار) کەوتو لە بارەی بەرهەمەکەوە وتی :

هەڵبژاردنی ئەم بەرهەمە خۆیلەخۆیدا جێبەجێکردنی کارێکی زانستیی پەیمانگاکەمانەو شارەزابوونە بە جوانترین شاگوڵی گوڵزارەکەی کلاسیکەوە · ·

● لە لایەکی دییەوەش هەرچەندە دوو هەزارو چوار سەدەیەک زیاتری بەسەردارابوردووە بەڵام هێشتا هەر خوێنێکی گەشی جوانی هەرزەکارانە بە دەمارەکانیدا دێو دەچێ ··· لە سەروو ئەمانەشەوە بەچاکی دەزانم جەماوەرمان چاویان بە کەلتوورێکی وامەزنی مرۆڤایەتیدا هەڵبێننەوە ··· ئەمەو دەوری بەرهەمێکی وا گرنگ بۆ بەرزکردنەوەی رادەی چێژوەرگرتنی هونەر لەلایەن جەماوەری کوردەوە دەورێکی گەورەو کاریگەرە · · · بەهەرحاڵ نایشارمەوە گەلێ بەم کارەم گوشادم ···

هەروەها چاومان بەچەند هونەرمەندێکی تر لە بەشدارانی شانۆگەرییەکە کەوتو دەربارەی بەرهەمەکە لەگەڵیاندا کەوتینە دووانو هونەرمەندی لاو کاک بەرزان محمود وتی :

تا ئێستا لە دوو شانۆگەرییدا بەشداریم کردووەو ئەم شانۆگەرییە لە بەرەی بەرهەمی هونەریی پەیمانگای هونەرە جوانەکانی سلێمانییەو مامۆستا ئەحمەد سالاریش لە پێگەیاندنی ئەم بەرهەمەدا گەلێ ماندووبووەو زۆربەی ئەکتەرەکانیش بەتوانانو بەپێچەوانەی گەلێ گیروگرفتی وەکو نەبوونی کەرەسەی شانۆییەوە توانیومانە بەسەر هەموو کۆسپێکدا زاڵ بینو رێگا بۆ سەرکەوتنی شانۆگەرییەکە خۆش کەین ··· هەروەها هونەرمەندی لاو کاک شەفیق محمد وتی : من لە سێ شانۆگەریی تردا بەشداریم کردووە · ·· ئەم شانۆگەرییە لە هەردوو داستانەکەی ـ ئەلیازەو ئۆدیسە ـ ی هۆمیرۆس وەرگیراوەو دەورەکەی من لەم شانۆگەرییەدا بریتییە لە دەوری یەکێک لە پاڵەوانەکانی لەشکری یۆنان · · · مەسەلەکەشی ئەوەیە: ئاگامەمنوون ناوی ئەکلیس ئەکات بەداوێک بۆ هێنانەوەی کچەکەی بۆ ئەوەی بیکات بە قوربانی ·· · بۆ ئەم مەبەستەش بەو بیانووەوە کچەکەی بانگ دەکاتەوە کە گوایە مارەی لە ئەکلیسی دەکات·· ئەکلیسیش (کە من دەورەکەی دەگێڕم) ئاگای ئەم کارە نیە · ·· شانۆگەرییەکەش وەکو کاک شەفیق دەڵێ : کلاسیکییەو لەبەرئەوە دەورەکانیشی بەشێوەیەکی کلاسیکی پێشکەشنی ئەکرێ کە بریتییە لە موبالەغەکردن لە جووڵانەوەو دەنگبەرزیو گەلێ شتی تری هونەریی ··· مامۆستا ئەحمەد سالاریش زیاتر بۆیە ئەم بابەتەی دەرهێناوە چونکە لەگەڵ دیراسەی پەیمانگاکەدا ئەگونجێو زیاتریش بە شێوەیەکی ئەکادیمی دەریهێناوە · ··· هەروەها خوشکە نەغمەدە محمد عارف وتی : من لەم بەرهەمی شانۆگەرییەدا لە رێکخستنی جلوبەرگدا هەروەها لە ماکیاج کردندا یارمەتی مامۆستا بەدیعە دارتاش دەدەمو ئەم شانۆگەرییە ئەگەر چی یەکەم بەرهەمی شانۆیی پەیمانگای هونەرە جوانەکانی سلێمانییە بەڵام بەرهەمێکی بەنرخو سەرکەوتووە ··· ئەو جلوبەرگانەی کە بۆ ئەکتەرانی شانۆگەرییەکە ئامادەکراوە هەمووی لە جلوبەرگی سەردەمی کۆنی یۆنانە ··· و لە سازکردنی ئەو جلوبەرگانەدا گەلێ وردبینی رەچاوکراوەو بەشدارانی ئەم لایەنەی شانۆگەرییەکە گەلێ پێوەماندووبوون ·· هیوادارم لە بەرهەمێکی تری پەیمانگاکەدا وەکو ئەکتەرێک بەشداری بکەم ···

ئەوەی شایانی باسە ئەوەیە کە ئەم شانۆگەریە لە رۆژی ١٥ـ٤ـ١٩٨٢دا لە هۆڵی قوتابخانەی ئامادەیی کوڕان لە سلێمانی پێشکەشکراو چەند رۆژێک بەردەوام بوو ·

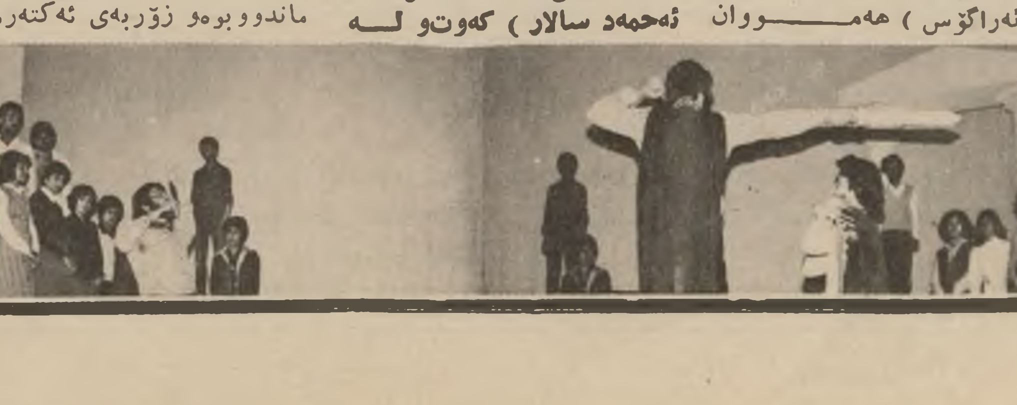

وەغەر کرنا هوزانڤانی فەهیل نامیدی

وصفی حسن ردینی

هندی ئەز هاتیمە خوو نە هاتیمە خو دلێ من نە دگرت ئەز کورتە پەیەکێ ل سەر وەغەرکرنا هوزانڤانو روشنبیری کورد (فەهیل ئامێدی) بنفیسم ·· ·· ·

هندی هاتمە خو نە شیام روندکێت خو راوەستینم بو بیرهاتنا وەغەرکرنا فەهێلی · ···

هندی هاتمە خو نەشیام ئاخو ئاخینکێت خو راوەستینم بو ڤێ بیرهاتنا نەخوشیو رەش ····

هندی هاتمە خو تلێت من خامە (قلم) نە دگرت بو نیسنا ڤان پەیا ···

ئەز نزانم ژ کیرێ دەست پێ بکەم ؟؟؟

نزانم ژ بەراهیێ دەست پێ بکەم یانژی ژ دویماهیێ هەر چەندە ئەز دزانم تشتەکێ بێگومانە کو دویماهیا فەهێلی نە ژ بیرکرنەکا هەتا هەتایە لنک هەمی روشنبیرو خەمخورێت پەیڤا کوردی جنکو هزر نەکەن فەهێلێ مری !!! نەخێ نەخێ نەمریەو نامریتو هەر دێ مینیت ستێرەکا گەشی د ئاسمانێ هۆزانو روشنبیریا کوردی دا · فەهێل ئامێدی نافەکێ خوشیو شرینەو دەنگێخو لهەمی کوردستانێ هەستی سڤک بو روشنبیرو ئەفیندار بو جهێ خو د هەمی دلادا هەبوو یێ هەی ·

ژ بیرا من ناچیت وەختێ ئەم د نەزان بوینو مە چ ژ ئەدەبو فلکلورو روشنبیریا کوردی نە دزانیو فەهێل د هاتەو نکمە بومە لئامێدیێ بەحسێ ڤان بابەتا دکرو بێکولەکا مەزن دکر بشتێ فەهێلێ هێژاو قەدرگران بویە

بروانە ل : ٧

لە یادی دەساڵەی خۆماڵـــی کردنی نەوتدا :

چینی کرێکارانی عێراق ئامادەیی خۆیان بۆ بەرجێ هێنانی ئەرکی سەرشانیان بە ڕابەری سەرۆکی فەرماندە صدام حسین نوێ دەکەنەوە

مەکتەبی تەنفیذی یەکێتی گشتی نەقابەکانی کرێکاران لە وڵات لە بەیاننامەیەکیــدا سلاوی لە بیرەوەری دەیەمینی خۆماڵیکردنی نەمری کـــرد

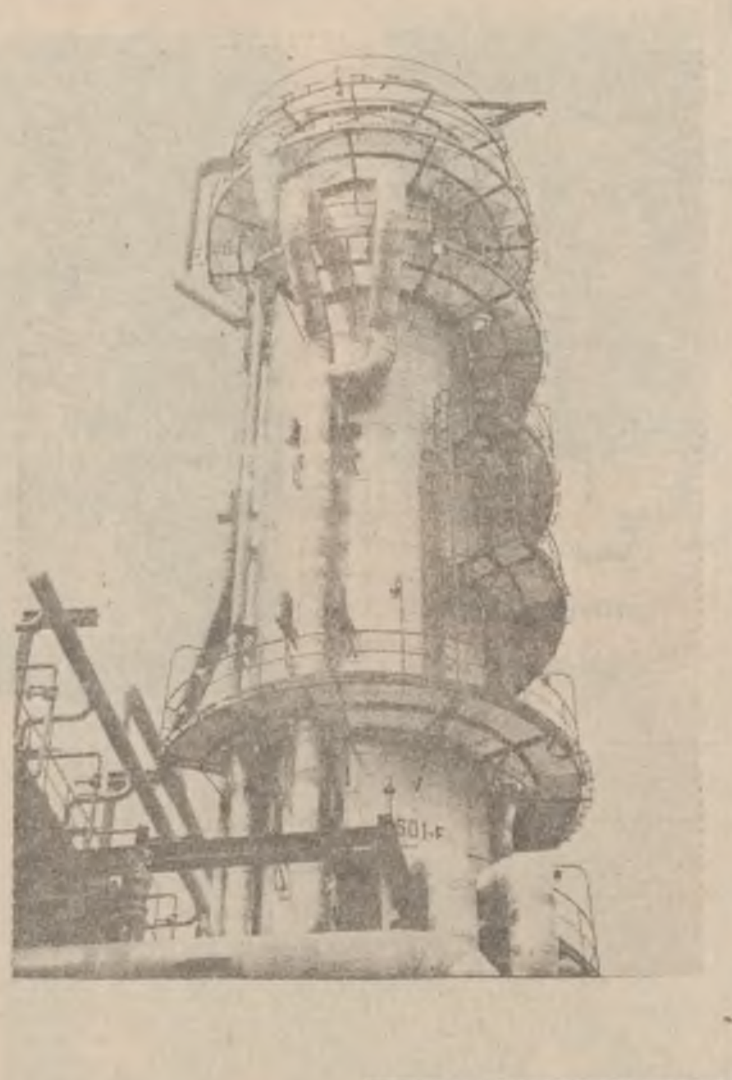

دووپاتیشی کـــردەوە کـــە کرداری خۆماڵیکردنی پیرۆز یەکێکە لە دیارتریـــــن جەنگەکانی خەباتمان لــــە مێژووی خەباتی گەلەکەماندا· ئەو گەلەی کە بەوپـــەڕی نەبەردییەوە ئەم کـــارەی بەئەنجام گەیاندو لەگەڵیـــا لاپەڕەیەکی نوێی پڕشەنگدار لە لاپەڕەکانی پەرەپێدانـــی و

ئەنجامی دەدات بۆ بەرگری لە مافی ڕەواو مافەکانـــــی نەتەوەی عەرەب لە خـــاك و ئاودا ، ئاهەنگ دەگێرێت ·

دیسان بەیاننامەکـــــە لەو بارو دۆخە ترسناکـــەی نەتەوەی عەرەبمان تیایەتـــی ڕژێمی دیمەشق هەڵدەستێت بە ئەنجامدانی کاری نامرۆڤانە وەك داخستنی · ســنووررو

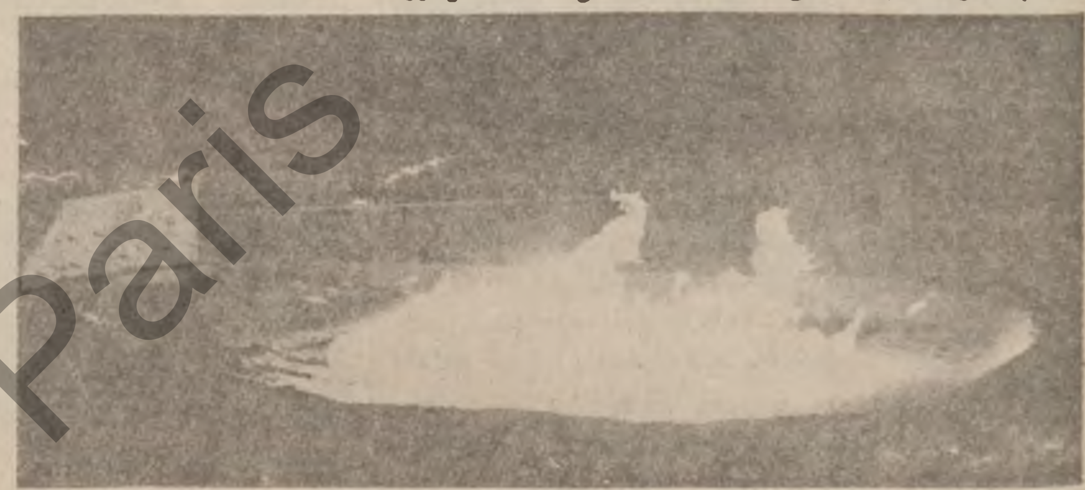

گەشەکردنی ئابــووری و شارستانیەتی دەستیپێکرد، ئەویش بە خستنەکـــاری خێروبێری نەوت لە پێناوی ئامانجو بەرژەوەندیەکانـــی گەل و نەتەوەمانو پلانەکانـــی پەرەپێدانی نەتەوەیی و بەرز بوونەوەی ئاستی ژیانـــی جەماوەر بەگشـــتی · چینی کرێکارانیش لــــەم بوارەوە گەلێ دەستکەوتـــی بەرکەوتووە جا چ لـــەلایەن یاساکاری پێشکەوتنخوازانە بێ کە دوای سەرکەوتنـــە گەورەکەمان لە جەنگـــی خۆماڵیکردنی پیرۆز سەریان هەڵدا وەیان لەلایـــەن بەرزکردنەوەی ئاستی ژیانو دابینکردنی دواڕۆژێکـــی پرشنگدار بێـــت بۆیان ·

هەروەها یەکێتی ناوبراو لە بەیاننامەکەیدا ڕاگەیانـــد کە چینی کرێکارانـــــی عێراقی بەم بۆنە پیرۆزەوەو لە سایەی سەرکەوتنـــــە نەتەوەییکانی قادسیـــەی دووەمی عەرەب ·· قادسیەی صدام کە گەلەکـــەمان دژی ئێرانی ڕەگەزپەرست بـــە سەرکردایەتی سوارچاکـــی نەتەوە سەرۆکی فەرمانـــدە خەباتگێر صـــدام حســـین

قەدەغەکردنی تێپەڕبوونـــی نەوتی عێراق بە خاکـــــی سوریای عەرەبیدا ·

هەروەها ڕژێمــــــــی دیمەشقی نۆکەر لە ساڵـــی (١٩٧٢) شدا هەوڵـــیدا جەنگی خۆماڵیکردنی پیـــرۆز پوچەڵکاتەوە ئەویشـــــ ئەوبوو لەلایەن خـــۆیەوە یاسایەکی دەرکردو کـــرێی تێپەڕبوونی نەوتی عێراقـــی

خۆماڵیکراوی بە خاکـــی سووریادا زیادکرد ، ئەمەشی هەر بۆ پیلانگێـــڕانو ئاژاوەنانەوە بۆ بەرژەنـــدی ئیمپریالیزمی جیهانی بوو · ئەو شتانەشی ئەنجـــامدەدا لەکاتێکدا کە جەنگی نەتەوەیی عێراق دژی کۆمپانیـــــا بێگانەکان لەوپەڕی تونـــدی دابوو ·

ئیمڕۆش چاستی نوێ لـــە

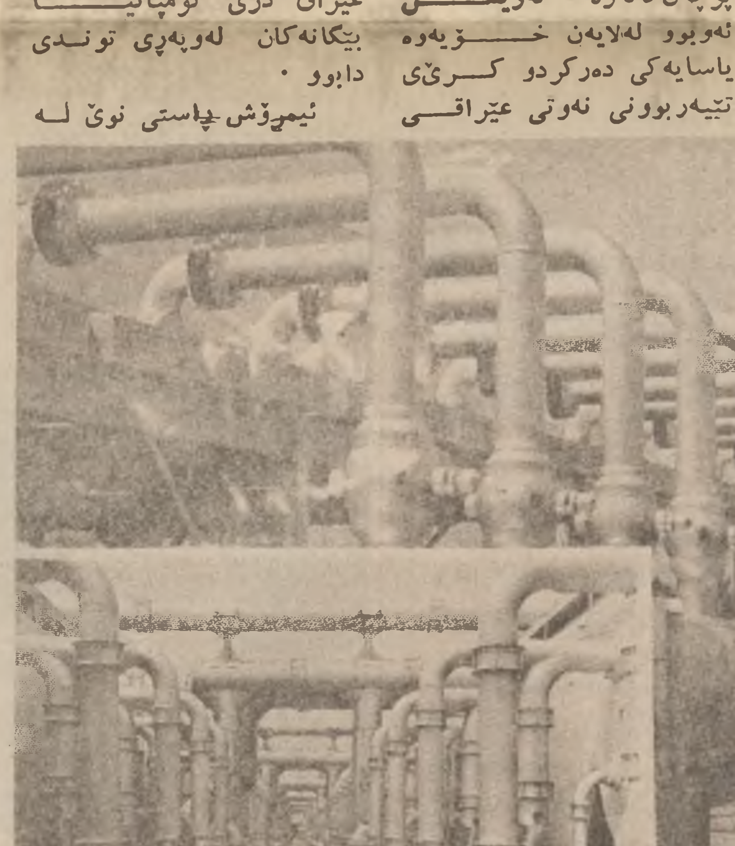

دڵڕەشی ئەم ڕژێمەو ڕژێمی قەزافی هاوپەیمانـــــی و هەموو ئەوانەی لە کارگەکانی پیلانو خیانەتکاری بەرامبەر نەتەوەی عەرەب تواونەتـــەوە دەردەکەوێت · هەر ئەوەشـــی بوو کە زۆر بە ڕووڕەشییەوە لە باوەشە ئیمپریالیزمـــی جیهانییەوە اسد بە پشتگیری ـ کردنی قەزافییەوە جۆلانی فرۆشتە قەوارەی زایۆنی ·

● دامەزراوی گشـــتی نەوتی باکوور :

هەروەها ئیشکەرانـــی سەر بە دامەزراوی گشـــتی نەوتی باکوور بەبۆنـــەی بیرەوەری دەیەمینی خۆماڵیـ کردنی نەوت لە باکـــوری عێراقەوە سلاویان لــــە سەرکردایەتی حـــزبو شۆڕش کرد ·

لە بروسکەیەکدا سەرۆکـــی دامەزراوی ناوبراو بـــەم بۆنەیەوە بۆ سەرۆکـــی فەرماندە صدام حسـین بەرزیکردەوە جوانتریـــن پیرۆزباییـــان دەربڕیو بەڵێنیان نوێکردەوە کـــە هەمیشە بە وەفاو دڵسۆزیـن بۆ بیروباوەڕەکانی حـــزبو شۆڕشو ئامادەیی خۆشیـــان پێشاندا بۆ بەرگری لـــە دەستکەوتە بەنرخـەکانو ئەو سەرکەوتنە نەبەردانەی لە سایەیەوە بەدەستهێنراون هەروەها ئیشکەرەکانـــی دامەزراوەکە ناڕەزایـــی خۆیان بەرامبەر هەڵوێستـــە خەیانەتکـــــاری ئابڕوچووەکەی هـــەردوو ڕژێمی حافظ اسدو قەزافـــیو چاوچنۆکی داروودەســتەی خومەینی ڕەگەزپەرســت، دەربڕی ·

وەغر کرنا ـ پاشماوە

ئەندام د ئێکەتیا نیسەڤانێت کورد تایێ دهوکـــێ ساڵا ١٩٧٨ ئەڤجا هەر یێ بەردەوام بو د خویندنو نڤیسینـــا کوردیو ئامادەبونا وی د کورو میهرەجانا دا زیدەتر لـــێ هات چنکو ڤەهێل مروڤەکـــێ خزمتکەر بوو پر بزاڤ بو · ئەی ڤەهێلی نەمـــرو سەربلند · ···

من باوەر نە دکر ژ گوهێت خو جاخێ ئەڤ (خەبـــەرە) گەهشتیە من !!!

من باوەر نەدکر ئـــەز ڤەهێلی نا بینمە ڤەو نهـــو ژی ئەز باوەر ناکەم ·

ئەی ئەهێل هەر تـــە دگوت ژین هەڤرکیـــە (صراع)و دڤێت مروڤ یێ ئامادە بیت بو ئێ هەڤرکیێ هەمی لایە ···

بەرەوڕووناکی ـ پاشماوە

تاکو ئێرەش عێراق هـــەر ویستوویەتـــی شـــەڕ بوەستێنرێو مەسەلەکـــە بە ئاشتـــییانە چارەسەر بکرێت ·· هاوکارییەکـــی زۆری پێشاندا بەرامبـــەر ئەو هەوڵە خێرخوازییانەی کە لەم پێناوەدا دران بـــۆ وەستانـــی شەڕ ، بـــەڵام خومەینیو تاقمەکەی هەمیشە کۆسپیان هێناوەتـــە ڕێی کارەکەو ویستوویانە ئاڵۆزی بکەن ·

لەم بـوارەوەو تاکـــو ئێستاش ئەوانەی تەسکەڕەی عەرەبییان هەیەو هەر بـــە زمان عەرەبن خۆیان گێـــل دەکەنو دەیانەوێ عێـ ـراق تاوانباربکن ··

بەڵام شایانی باســـەو ڕاستـــییەکی درەوشاوەیـــە کە ڕۆژێکی ڕەشو ناخوشـــی چاوەڕوانی ئەم جـــۆرە ڕژێمانە ئەکاتو زۆریشـــیان نەماوە کە ئەو ڕۆژە ببینن··· خویەمینش کۆتایی نریـــك بۆتەوە ·

ئێران ـ پاشماوە

بەشداری لە کۆنگـــرەی ناوبراو بکەن بڕیاریـــان داوە کە سەرەکانیان ئامادەبـــن، تووشی هاتووە ، ئـــ ـەوا هێرشێکی ئەوتۆی بردۆتەسەر وڵاتانی بزووتنـــــەوەی بێلایەن کە دوورە لــــــە سادەترین چەمکی پەیوەنـــدی نێو دەوڵەتانو بە ئاشکراش تێڕوانینە لەڕێلادراوەکـــەی جادووگەرو ڕژێمەکـــەیو بەرامبەر هەڵوێستـــــــی سەربـــەخـــۆی وڵاتو حکوومەتەکانی بزووتنەوەکە دەگەیەنێت ··

لەگەڵ دوکتور ـ پاشماوە

٣ ـ پاککردنەوەی لەشی نەخۆش ·

٤ ـ ئامادەکردنی خوێنو دەرمانە پێویستەکان پێشو پاش ئەنجامـــی کـــارە نەشتەرگەریەکە ·

٥ ـ ڕازی بوونی نەخۆشو خزمەکانی لەســــەر نەشتەرگەریەکە ·

پ٣ :

عەمەلیاتی قورحەی گەدەو ریخۆڵەی دوانزەگـــرێ لە چ حاڵەتێکدا دەکرێ ؟·

و :

نهو وەك پێشان نییـــە هەر کەس بە پەرتەو «الاشعە» ئاشکرا ببێ قورحەی هەیـــە عەمەلیات بکرێت ، ئێستـــا ئەبێ لە ژێر چەند فەحسێکی تایبەتیدا بـــڕوات تـــا نەشتەرگەر بـــڕیاری کردنەوەی زکی بـــکاتو عەمەلیاتی ئەنجام بـــدات ، لەبەر ئەوە ئەم عەمەلیاتـــە لەم حاڵەتانەدا دەکرێت :

١ ـ خوێن دانانو خوێـــن هەڵهێنانەوە ·

٢ ـ سوود وەرنەگرتن لە داوودەرمان ·

٣ ـ لە دوای فەحســـی ژوورەوەی نـــەخۆش ، ئەگـــەر مەترســـی نەخۆشی شیرپەنجـــەی لێکرا ، ئەوە بە زووتریـــن کات عەمەلیات دەکرێ ·

پ٤ :

ئامۆژگاریتان بۆ خەلکـــی دەربارەی عەمەلیات ؟

و : وەکو ووتمان ئەبـــێ نەشتەرگەر بە پەیوەنـــدی مرۆڤایەتییەوە لەگـــەڵ نەخۆشدا بجـــولێتەوە ، هەروەها نەخۆش ژی ئەبـــێ لە ژێر ئامۆژگاریەکانـــی پزیشکی نەشتەرگەر نەچێتـــە لاوە ، ئەمیش ئامۆژگاریە ـ کانن :

١ ـ دەبێ نەخۆش بڕواو متمانەی چاکی بە نەشتەرگەر هەبێ ·

٢ ـ لە دوای نەشتەر ـــ گەریەکە ئەبێ زیاتر ئاوڕ لە بڕیارو ئامۆژگاریەکانـــی نەشتەرگەر بکرێتەوە ·

٣ ـ بەبێ بڕیاری پزیشك نابێخەستەخانە بەجـــێ بهێڵێ ·

٤ ـ نابێ بە هیچ جۆرێك ئامۆژگاریەکانی پزیشـــك فەرامۆش بکـــرێ دەربارەی خواردنو خـــواردنەوەو هەڵسانو دانیشتن ·

چیرۆکی ـ پاشماوە

مەترسییە گەورەیە هـــاتو کە بۆی دەرکەوت مام ورچ کلکی بۆ ڕزگار ناکرێـــتو نووش هات بە دەنگێکـــی بەرز هاواری کرد ، ئـــەی خەڵکینە وەرن تەماشا کـــەن وا ورچێك هاتۆتە ئاوەکەتانو خەریکی ڕاوکردنـــە ، زۆری پێ ناچێت خەڵکی ناوچەکـــە لە دەورو بەری کۆ دەبنەوە ، هەر یەکەیان دارێـــــکو تێڵایەکی بە دەستەوەیـــەو ورچەکە کە ئەمە ئەبینێـــت ئەترسێتو لە حەیبەتا تـــاو ئەدا بە خـــۆیو کلکـــی ڕادەکێشێتو کلکی لە بنەوە دەپچڕێتو بە هەڵەداوان لە ناو دارستانەکەدا خـــۆی دەشارێتەوەو بە کەساسییەـ کەوە سەیری کلکە بچڕاوەکەی دەکاتو لەبەر خۆیـــەوە دەیووت : ئەم نەگبەتـــییە چی بوو بە سەرم هات بـــۆ بە قسەی ڕێوی فێڵبازم کرد، ئێوەشـــ منداڵــــە خۆشەویستەکان تا دەتوانن ژیرو هوشیار بنو مەهێڵـــن کەس لە فێڵتان لێ بکا، بەڵکو بە ووردی لە شت بکولنەوە، ئەنجا بڕیاری لە سەر بدەن·

مەزنترین ـ پاشماوە

خستنەکاری چیا گوێزانەوە ئەکۆڵنەوە ·

ئێستا کۆمپانییەك هەیە بە گواستنەوەی ئـاوی شیرینەوە بۆ دوور وڵاتان خەریکە ·

ج · فلیچری سەرۆکی ئەم کومپانـــییە زۆر گەشبینە · ئەم پیاوە ئەڵێ «لێکۆڵینەوەی باری بازاڕەکانی ئاو وانەگەیەنێ مەسەلەی بەشنەکردنی ئاوی بۆخواردنەوە شیاو ، لە گەلێ وڵاتی ئەورووپادا بووە بە مەسەلەیەکی پڕ لە مەترسی · ئەمە لەکاتێکا کە ڕۆژانە ڕووبارەکانـــی نیۆزیلەندە ملیۆنەها گالۆن ئاوی پاك ئـــەکەنـــە ناو ئوقیانووسەوە کە ئەتوانرێ لەجیاتیی ئەوە بنێرری بـــۆ وڵاتانی دەرەوە » ·

ئەمڕۆ فڕۆکەکانی ئەم کومپانییە ئاو لە نیۆزیلەندەوە ئەبەن بۆ کوێتو عەرەبستانی سوعوودی ، بەڵام ئەمـــە زۆر گران ئەکەوێ ·

بەڵام لە سۆڤیەتدا لە ڕێگای کارێز لێدانەوە تـــا ڕادەیەکی باش چاری مەسەلەی بێئاوی کراوە کـــــە گەلێ ناوچە بەدەستیەوە گرفتارن · هـــەر بەهـــۆی کارێز لێدانەوە ئاوی شیرینی گەلێ لە ڕووبارەکان براوە بۆ ناوچەی (کریم)و (دونباس)و (کریفۆی) ڕۆگ)و بۆ ئاسیای ناوەڕاست ·

بۆئەوەش کە ئاو بەخۆڕایی بەکارنەهێنرێ ، لـــە پلانی پێنج ساڵەی نوێدا بەکارهێنانی ئاویش بـــە بەشێك لە مەسرەفی کاڵا دروستکردن دانـــراوە · شارەزایان لایانوایە ئەمە ئەبێ بەهۆی ڕێگاگرتن لــــە بەفیڕۆ بەکارهێنانی ئاو لە کاروباری پیشەسازیدا ·

بایەخدان بە خاوێن ڕاگرتنی ڕووبارو دەریاچەکان :

هێشتا کارگەو شارەکانی قەراخ ڕووبارەکانـــی سۆڤیەت بەتەواوی دەستیان لەوە هەڵنەگرتووە کە خڵتەو تلپی کارگەکانو ناوماڵ بکەنە ناو ئاو · خەبات لەدژی پیسکردنی ڕووبارو سەرچاوەکان بە توندو تیـ ـژی بەردەوامەو لە پەرەسەندنایە ·

لە وڵاتی سۆڤیەتدا ساڵی پتر لە هەزار دەسگای نوێی پاڵاوتنی ئاو ئەخرێتە کار · کارگەکان ساڵی پتر لە ٢ ملیار ڕووبڵ بۆ ئەم مەبەستە خەرجئەکەن · دەوڵەت بڕیاریداوە تەنها بۆ خاوێنڕاگرتنی ڕووباری ڤۆلگـــاو ئۆراڵ لە ئاوی پیس پتر لە ٣٠٠ دەزگای پاڵفتەکردنـــی ئاو بخرێتە کار کە ئەمە لە یەك ملیار ڕووبڵ زیاتـــری تێئەچێ · هەر لەئێستاوە ئاوی پیس کردنە ناو ڕووباری فولگاو ئۆراڵ وەستاوەو بڕاوەتەوە ·

سەروتار ـ پاشماوە

عەرەبی سۆشیالســـتو سەرکردایەتیە لێهاتووەکەی سەرەکی فەرماندە صـــدام حسین لە هەموو جەنگەکانیـــا سەرکەوتووەو سەرکەوتـــو دەبێت ، دوا جەنگـــی ، بەرپەچدانەوەی چاوچنۆکـــی ڕژێمی ڕەگەز پەرستی ئێرانی، کە هیزە قین لە دڵەکـــان بەرامبەر سەربەستیو سەر- بەخۆیی عیراق هانیانـــدا بچێت بە گژ عیراقدا تـــا کاروانە شۆڕشگێڕییەکـــەی بوەستێنن بەڵام دیسان یـــەك ڕیز وەستانی گەلو ئامادەیی بۆ قوربانی دان خەونـــی دوژمنانی سەرکەوتنـــی عیراقی گۆڕ کردو بـــەردەوام کاروانی سەرکەوتـــوی بەرابەری ڕۆڵەی دڵسـۆزی گەلی بەرەو پێشەوە دەڕواتو ناگەڕێتەوە ·

ـ سلاو لە یادی بڕیـاری خۆماڵیکردنی نەوت ·

ـ سلاو لەو سەرکـــردە رابــــەرە مــــەردەی سەرکەوتنەکانی بەپشتیوانی گەل بەدیهێنا ، بەرابـــەری خۆشەویست صدام حسین·

● هاوکاری ●

لەبەر ڕووناکی ـ پاشماوە

کەربەلا وابەدەستی موسوڵمانانێکی وەکو خۆیانـــەوە لەکاتێکا کە کەربەلا لای هەموان پیرۆزە لەکاتێکا کـــە ئـــەگەر ئەوان بیانەوێت ، زۆر بە ئاسانی لەڕێگـــەی برایە تیو ئاشتییەوە ئەتوانن بگەنە کەربەلاو هەزاران کەسیش بەکوشتن نەدەن بەڵام ئایا ئەمەدەس بڕینـــە یان خزمەتی ئیسلام ئایا ئەمە دانەیەوداو یان زیارەتـــی کەربەلا ، ؟ ڕژێمی خومەینی کەربەلای کردوەتە دانـــە کردوبەتە چەشتەی تەڵە تاوەکو خەڵك پاڵ پێوەنـــێ بۆ ناو ئاگری جەنگ ·

بەکەکێ لەمناڵە دیلەکان ئەیوت من هاتـــووم بۆ زیارەتی حەزرەتی عەلی چونکو وتویانە هەمـــوڕۆژێ خۆی تەشریە دێنێت بۆمەیدانی جەنگ ،جابەڕاستی ئەمەتە ناوەڕۆکی دینیپیرۆزی ئیسلام ؟ ، ئیتر ئـــەوەی کەتەنانەت ئەموستیلەشیان بەپڕو پیریژنەوە نەهێشتوە وەهەمو ڕۆژێکی هەبنی لەبەردەمی هەمو مزگەوتێکـــا صندوقێك دانراوە بۆپیتاك کۆکـــردنەوەو خەڵـــك ڕوتاندنەوە بابوەستێ ، لەکاتێکا کەداواکەری پیتـــاك سەرکۆمارەو سەرەك وەزیر و سەرەکی مەجلیســـی شورا واتە خامەنەی وموسەویو ڕەفسەنجانی کەهـــەم سەرۆکنو هەم خەطیبی جومعە وەکـــو ئەڵـــێ · هەم میرو هەم مەلا · جائیتر توانج دانی خومەینـــی لە خولەفای ڕاشیدین تەنانەت حەزرەتی عەلی تەنانەت پەیامبەرەکانی خودا وەحەزرەتی موحـــەممـــەد(ص) ، وەئەوجۆرە پێدرێژیو خۆبەزل زانینەش بابوەستـــێ ئیردڵ ڕەقیو نەبوردن ئیتر کوشتنو بڕینی ڕۆشن بیران ئیتر داخستنوبەستنی دانشگاکان ئیتر داواکردنی بایە وبلایەتی فەقیە واتە خومەینی ئەبێ فەرمان ڕەوابێـــت بەسەر هەموی موسوڵمانانو تەنانەت بەسەر هەمـــوی جیهانا وەکو پیغەمبەرەکان ، ئیتر ئەمانەش بابوەستێت ـ جابەڕاستی ئابنی ئیسلام ئاینی عەقڵـــو عیلمـــو مەنطقە یان ئابنی خەرافاتو عەوام خەڵەتاندنو دەسبڕین؟

خەباتی ـ پاشماوە

لە ئێراندا ·· ئەمە بەڵگـەی ئەوەیە کە هێزی دژایەتـــی بۆ گەیشتن بە سەربەستیو مافی ڕەوای خۆیان لــــە ڕۆشنبیری دان ··· هەروەها وتی جەنگاوەرانی کورد لـــە کوردستانی ئێراند دەستیان بەسەر زۆربەی ناوچەکـــەدا گرتووە ·· ئەمەش نیشانەی ئەوەیە کە ڕژێمە بۆگەنەکەی ئەمڕۆی تاران هیچ توانایەکی ئەوتۆی بە دەست نەماوە تا بەرگری لە خۆی بکات تەنها ئەوە نەبێت کە لاوانـــی ئێران بە زۆرە ملی بەرێت بۆ بەرەکانی شەڕ دژی عیراق تاکو لــــە روخانـــدن دوور بکەونەوە ··

بۆیە مسعود ڕەجـــەوی سەرەکی حزبی موجاهیـــدن خەلق دووپاتی کردەوە کــــە بیروباوڕی ئاشتیخوازانـــە لە قاموسی خومەینی قـــەت ناوی نیەو نابێو خومەینـــی بەر پرسیارە لەو هەمـــوو ناهەموایو دەردەســــەریو کوشتنو بڕینەی کە خەڵکی ئێران پێوەی دە ناڵن ··· کەواتە ئەم بەهاریش بەسەر دەچێو هاوینی بەسەرادا دێ· خەباتێکی سیاســـــیو

دوکتور مصطفی ـ پاشماوە

گەلی عیراقمان بـــــە پشتیوانی سوپای قارەمانمان ڕۆڵی گەورەی لە پتەو کردنی گیانی سەرکەوتن کە گەنـــی عیراق دەستی کــــەوتووە هەبووە ئیستاش ئەبینین بە چ جورێك گەلی عیـــراق سەرو مال ئەبەخشـــی لە پیناوی ئەوەی کە عیراق بە سەربەرزی بمینێتەوە بـــە سەروکایەتی سەروکـــی تیکوشەر صدام حسین ·

لەم کاتەی کە ســـوپاو گەلی عیراق ئەم جەنگـــە دڕندەیە دژی دوژمنێکـــی نەفامو روحزل ئەبینێ ،چەند عەرەبێکی ناچاك وەك حافظ ئەسەدی بیئابرو ســنووری وولاتی ئەبەستێو بـــۆڕی نەوتی عیراق کە بە خاکـــی سوریادا تێپەڕ ئـــەبـــوو ئەیوەستێنێو وا ئەزانی بەم کارە ناپیاوانەی کـــە دژی هەموو عورفو دەســـتورو یاسای دەوڵەتانە بەمـــە ئەتوانی لە عیراق بداو لـــە ڕیزی پێشەوەی رابـــەری بخاتو ئەتوانێ ئامانجەکانـــی بێنیتەدیو بـــەرگـــری لـــە مافـــەکانـــی خوی بکات بەمە حافظ اسد ئەوە لە بیر ئەکات کـــە چەندەها شا ڕۆڵەی عیراق ئەرزی سوریای بە خویـــن ئاو داوە بو پاراستنی خاکی سوریا ·

لەنێوان ـ پاشماوە

دەبەستێت · هەریەکە لـــە زانستو هونەریشـــس گەشەکردنیان لەگـــەڵ بەردەوامبوونی کات جیاوازە· بەیەکگرتنی کاری هونـــەریو زانستی زۆر جار وابـــووە تاکە کەسێك توانیویەتـــی جوانترین دەستکەوت لـــە هەردوو لایەنەوە بەدەســتبێنێ ، (وەك لیوناردو دافنشی ، ئەلبرشت دیرر) · بـــو نموونە دافنشی وێنەکێشـیو پەیکەرتاشو بیناســازو ئەندازیارو فەیلەســوفو زانای سروشتی بـــووە ! · پەیوەندی هونەریش بـــە زانستەوە بۆ یەکەم جار لـــە دانانی هونەر بە هۆیەکـــی بەرهەمهێنانی ڕاستی واقعی ڕەنگیدایەوە · هەروەهـــا زاناکان هەستیان بـــەو پەیوەندییە پتەوەی نێوان زانستو هونەر کـــردووەو بەڵام دەربارەی جیـــاوازی نێوانیان دافنشی دەڵێـت : « زانست دەچێتە نـــاوەوەی شتو بایەخ بە شـــێوەو جوانی سروشـــت نادات ، لەمەشەوە پێویستی هونەر ماتەکایەوە » ·

Institut Kurde de Paris

نیشتمانم لە ڕۆڵەکەم بەرزترە

ئەو جەنگەی کـــــە وڵاتەکەمان بەرامبەر بـــــە ڕژێمی ڕەگەزپەرستی ئێرانی دەگێڕێ گەلێ چیرۆکی پڕ قوربانی دانو فیداکاری نوێی تۆمار کردو مێژوو بەو پەڕی شانازی ئەو پاڵەوانە بـــــە جەرگانە دەگێڕێتەوە .

جەنگاوەر محمد عمر یەکێکە لەو ڕۆڵە بە جەرگانەی کە لە وەتەی جەنگ دەستی پێکردووە بەردەوامە لــــە پێش‌کەش‌کردنی قوربانـــی ـدانو بەشداری لە زۆربەی هێرشەکاندا کردووە ، لــە وەڵامی پرسیارێکدا ووتی :

ئەو جەنگە ڕەوایەی کــە وڵاتەکەمان دەیگێڕێ دژی تاقمە نەزانەکەی تاران وای لە ڕۆڵەکانی ئەم وڵاتە کردووە گیانی خۆیان لە پێناو خاکو ئاودا لەلا شتێکی هـــەرزان بـــێو لــــە ئەرکـــی ڕاستەقینەی خۆیان بەرامبەر بە نیشتمانو مێژوو سـڵ نەکەنەوە .

● تا ئێستا بەشـــدادی چەند هێرشت کردووە ؟

× لە سەرەتای جەنگـەوە بەشداری چەندان چیرۆکــی پاڵەوانیو فیداکاریمـــــان کردووەو هەر یەکەشــــــ لەو هێرشانە یادگارێکـــی بە ڕزی ژیانی هەموومانــــە ، چونکە نیشانەی بە هێزی ئەم گەلە دەنوێنێ کاتێ دوژمنـــی ڕەگەزپەرست ڕاودەنـــێو وانەی ئەوتۆی دەداتێ کـــە بە درێژایی ژیانی پاسەوانــە ترسنۆکەکانی لە بیـــریان نەچێتەوە .

● ئەم چیرۆکانە چـــــی فێرکردی ؟

زۆر شتی گەورە کە بە درێژایی ژیانم بووە بـــــە مایەی شانازی ژیانمو قەتو قەت ناتوانم لە بیریـــــان ببەمـــــەوە ، لەوانـــــە خۆشەویستیو گەورەیـــــی نیشتمانو قوربانیدانـــی گەورە لە پێناو مانـــــەوەو پاراستنی ، بە جۆرێکـــــی ئەوتۆ کە ئێستا لە مۆڵەت ئەگەڕێمەوە یەکسەر بیر هاوڕێکانم ئەکەمەوە کـــە لە بەرەکانی جـــــەنگدا شەرەفی پاراستنی خاکیـــان گرتۆتە ئەستۆو ناگەڕێنەوە .

مامۆستای شاعیر
حەسیب قەرەداخی

لەم ماوەی دواییـــەدا ، مامۆســـــتاو شاعیـــری خۆشەویســـت حسیب قەرەداخی، بەهوی نەخۆشیەکی کوتو پڕەوە ، چـــوە نـــە خۆشخانە ، هیواداریـــن شاعیری خۆشەویستمـــان ، بەسەلامەتی بەم تەنگانەیەدا ڕابوڕێتو بەزوویی بگەڕێتەوە ناو کەسو کارو هـــاوڕێو دۆستانــــیو لە شـــیعرە شیرینەکانی بێبەشمـــان نەکات .

ئەم منداڵە بەهرەدارە

نووسینگەی هەولێـــر

زۆر حەز لە مۆســـــیقادەکاتو بە تاکە خۆشەویستی خۆی دەزانێ ، لە بەهارەکەی ساڵی ١٩٧٧ دا لەگـــــەڵ کۆمەڵێك منداڵی ئێسك سوکی کوڕو کچدا لە خولێکـــی مۆسیقادا لەسەر دەستـــی مامۆستای هونەرمەند (وریـــا احمد) هاتنە بەرهەم ..

کاکە (سالار شوکر) مانبینیەوە لەسەر شانـــۆ وەك (مایستریۆ) پێکەنیـــــنو گەشانەوە ، چونکە ئەمـــە نیشانەی زیرەکـــــــیو سەرکەوتنی ئەو منداڵـــە زیرەکەیە لە مۆسیقادا . .

● چۆن بیرت لەوە کردوە کە ببیتە ئەو دەورەیە ..؟

ـ بەر لە هەموو شتێـــك حەز دەکەم ئەوە بنووســـی کە من زیرەکم لە قوتابخانە، کەواتـــــە دەبێ بەدوای ئارەزوویێکی بەهرەمەندانـــەو سوودبەخشانە بگەڕێم کـــە لەگەڵ ڕیزی زیرەکی‌یەکـــەم یەك بگرنەوە ، مو‌ســـیقام هەڵبژارد وەك لایەنێکـــــی پیرۆز ، براکەشم دەورێکـــی چاکی هەبوو ، چونکــــە بۆخۆی موسیقاژەنە دایکمو خوشکەکانم هەتا ئێستا کـــە دەمبینین لە تەلەفزیون یـــان لەسەر شانۆ نەك بەتەنهـــا هانم دەدەن ، بەڵکو بـــە دەیان جار خۆیان بەقوربانـــی منو کەمانجەکەم دەکـــەن ، ئەمە سەرەڕای خۆشەویستی کۆمەڵانی خەڵك بێگومـــان من مەمنونی هەموویانم ..

ئایا ئەزانی ؟

وەحتێ بەچاوێکـــی وردبینیـــەوە ســـەیری ڕوداوەکانی ئێران ئەکەین لەسایەی ڕژێمی ئاخوندیسما شتی وامان دێتەپێش‌چاو کە سەری هەموخاوەن‌بیرێکی لێ‌سوڕئەمێنێ ، یەکێ لەم هەواڵە عەجایبانە ئەوەتـــە کە چەن‌مانگێك لەمەوپێش ڕەسمەن‌بڵاوکرایەوە کـــە هەرلەئێستەوە تاچوارساڵی‌تر هەرکەس ئەیەوێـــت **بڕوات‌بۆحەج ئەبێ‌ئیستەبێت ناوبنوسێت وەپارەبدات** جا ئەم‌کۆمەڵە ناوە ئەکرێتەوەبەیەك وەهەرساڵێـــك بەقورعە ژمارەیێك لەمانە هەڵ‌ئەبژێررێن وەئەنێررێن بۆحەج وەلەئاکاما ژمارەی ئەمانـــــە پتربـــو لەسێصەدهەزارکەس ، جا چونکو حەج‌لەئێرانا هەموی بەفرۆکەیەو ولەصەداصەد وابەدەستی‌حکومەتـــەوە ، زوربەگران تەواوئەبێت جائێستـــە پێشەکـــی لەهەرکەسێ‌لەمانە بیست‌هەزارتمـــەن وەرگیـــراوە وەئەگەر بێتو ئـــەم ژمارەیـــە ضەربکـــەین لەسێصەدهەزارحاجی ئەکاتە سێ‌میلیون تمەن بەڵـــێ بەم‌چەشنە ڕژێمی‌ئاخوندیسم تەنانەت بەسەرماڵـــی خودایشەوە کاسبی‌ئەکاو خەڵك‌ئەخەڵەتێنی ، یەکـــەم ئەوانەی کەسەریان لەحیسابی بانقو ئەوجۆرەشتانـــە دەرئەچێت ئەزانن دانانی سی۳۰میلیون‌تمەن لەبانقـــا کەئاخرەکەی بگاتە چوارساڵ لەمەودوا کوێ‌ئەگرێتەوەو چ‌قانجازێکی لێ‌وەرئەگیررێت دوهەم ئەڵێ چولەکەیێك بەدەستەوەبێت لە بیستۆسەردار باشترە واتە کێ‌ئەڵێ تاچوارساڵی‌تر ئەم‌ڕژێمە دەوامی‌ئەبێت یان‌کاروباری‌حەج بەدەستی‌کێوەئەبێت وەچی‌لێ‌دێت بەهەرحاڵ ئـــەوەی کەلەم‌کارەدا زۆرباش ڕونە ئەوەتە کەڕژێمی خومەینی بەپڕوپاگاندەو دەس‌بڕین تەنانـــەت کاری‌حەجیشـــی کردوەتە گاڵتەی دەستی‌خۆی وەبگرە بەشێکـــی‌زور لەمانەی کەئیستە ناویان‌نوسیوەبۆحەج تاچوارساڵی‌تر هەرنەمێنن سێ‌هەم کێ‌ئەڵێ لەم‌ماوەیەدا هەزاران‌کەس وەضعی‌ژیانیان باش‌نەبێتو ئامادەیی پەیداکەن‌بـــۆحەج وەلەوانی‌تریش زۆریان لەدەس‌نەکەونو گلوگوێزی‌حەجیان هەبێت .

جا ئایا ئەمە فەرمانی ئیسلامە کەهەرلەئیستەوە ناوبنوسرێت‌بۆحەج بۆچوار ساڵی‌تر وەپارەکەشت لێ‌وەرگیررێت ؟ وەئەمەش مەبەستێکە کەهەموڕۆژی لە ڕادیۆو تەلەفزیونی ڕوون ئەکەنەوە ، وەئەمەجگەدەس بڕینو خەڵك خەلەتاندن ئەگەر دەلیلێکی هەبێـــت ئەوەتە کەلەبارەی ئابوری‌یەوە بەڕاســــتی ئێران پەرێشانەو پەکیەتی وەئەگەر پەك‌کەوتـــن نەبـــێ جنۆکەیش ڕێگای ناکەوێتە ئەم‌جۆرە پڕوپاگانـــدەو دەس‌بڕینە کەواتە ڕژێمی ئاخوندیسم هەم دەس‌بـــڕەو هەم پەرێشان .

کمال علی

جیهانی ڕەنگاوڕەنگ

سەرکەوتنی ژیان

ئەمە ناوی فلیمێکـــی‌تازە نیە بەڵکو بە کورتـــــی سەرگوزەشتەی کریســـــ ریچاردی ٢٩ ساڵانەیە .

کریس پێش هەشت ساڵ لە ڕووداوێکی کەوتنە ژێـــر بێچکەی شەمەندەفەر فێـــــردا هەردوو قاچی لە کیس‌چوو، بەڵام ئەمڕۆ کریســـــ یاریکەرێکی بەتوانـــای باسکێت‌بۆڵو تۆپی‌پێیـــەو یاری ئاوەخلیسکێیش دەکا. لای خەڵکێکی زۆر کوڕو کچ پەسەندکراوەو لە هەفتەیەکدا (٤٠) ســــەعاتیش وەك ئەخشەکێشی ئەندازیارانەی کۆمپانیایەکی تەلەفـۆنکاری نیش‌دەکا .

هەر خەوی بە منالـــــی لوولەوە دەبینێ

تازەترین منالی لوولـــە ئەمجارە ئەوەیە کە حـــــوا دای بە خاتو جونیا دیلاوســـ دوای ئەوەی لە دە ســـــال زیاتر بە ئەزۆکی مانـــەوە . ئەم دایکە بەختیارە دەڵـــێ بە خەویش نەمدەزانـــــی ڕۆژێ لە ڕۆژان دەبم بـــــە دایكو تا ئێستەیش هـــەر سەرسامم .. تا بەنجەکـــــە بە تەواوی بــــەری نەداو نەهاتەوە سەر خـــۆیو منالەکەی بە دەستی خـــۆی نەگرت باوەڕی بە کەمــــس نەدەکرد .

ئۆتۆمبێل بۆ نەوەکانـــی دوارۆژ

ئەم کرێکارە لەحیمـــــی کارەبایی بەکاردێنێـــــت بۆئەوەی ئۆتۆمبیلەکــــە داپۆشێت . ئەم ئـــارەزووە سەیرەش بریتی‌یە لە هەڵگرتنی ئۆتۆمبیلی نوێ لە بەرگێکی پلاستیکیداو پاش دەرکردنی ڕۆنو بەنزین تیایدا بـــۆ نەوەکانی دوارۆژ . هەروەها هەر ئۆتۆمبیلێك بەم جـۆرە هەڵبگیرێت بۆئـــــەوەی شێو پیس‌بوونو کارتێکەرەـ کانی تـــری ئەتمۆبیـــل بپارێزرێت ، ساڵێ نزیکـــەی هەزار مارکی تێ‌دەچێت .

بە پێچەوانەی قســـــەی پزیشکەکانەوە ژیا

پزیشکەکان چی‌یان لـــێ قەوماوە ؟

بۆ زۆربەی ئەو شتانـــەی بۆ نەخوشەکانی چـــاوەڕێ دەکەن نایەنە دی .

لووسی ، کچە بەریتانیایی، پزیشکەکان وتیان دوو مانگ زیاتر ناژی ، کەچی وا ئێستا لەگەڵ دایکیا ـ کە حـــــل نمایشکەرە ـ جەژنـــــــی دووەمین ساڵی لە دایك‌بوونی دەکاتەوە .

ئەم کچە هونەرمەندەو یەکەم هەنگاو

لە سەرەتادا وتی :

ـ حەز لە شانۆ دەکەم، وەك هاودەمێکی خۆشەویســـت بۆی ژیاوم ، بـــــەڵام کوژانەوەی مۆمی تەمەنـــی گەورەترین مامۆستام بـــرای جوانەمەرگم هونەرمەنـــد «صبحی کۆیی » خەریکـــە شانۆم لێ دەبێتە حەسرەت..

کیژۆڵەیەکی هونەرمەندی زۆر هێمنە ، هەموو کاتێـــك حەزدەکات بخوێنێتەوە ... شلێر ئەحمەد کۆیی کە هاتە سەر شانۆ نەیدەزانی شانـــۆ چی‌یە ... بەڵام لە سێبەری براکەی زۆر زوو بوو بـــــە بوکی شانۆی کوردی .

● لە بیرتە لە چەنـــد شانۆگەری بەشداریـــــت کردووە ...

ـ زۆر ... بـــــەڵام دوا شانۆگەری « هەبوو نەبوو » بوو لە نووسینی مامۆسـتای هونەرمەند «قاسم محمد » و دەرهێنانی هونەرمەند صباح عبدالرحمن بوو ....

● باشترین دەور یـــان بڵێیـــن شانـــۆگەری

لە هەمووی شیرین‌تـــر بەلامەوە کە ڕۆژێکیـــان بەهۆی نەخۆش‌کەوتنـــی ئەکتەرێك لە شانۆگـــەری « هەبوو نەبوو » صبحـــی کۆیی » برام دەورەکـــەی دەبینی . . کە شان‌بەشانـــی ئەو تەمسیلم دەکرد هەستم بە گەورەترین خۆشـــوودی کرد لە ژیانمدا کە هەمیشـــە لەبیرم ناچێتەوە ...

ناظم دڵبەند
نووسینگەی هـەولێر

جیهانی منداڵان

. چیرۆك .

فێڵی مام ڕێوی

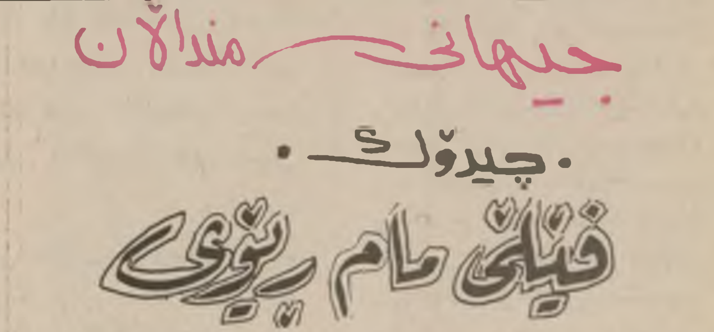

جارێکیان ڕێوی‌یەکـــی برسی چاوی بە پیاوێـــك دەکەوێـــت باڵ بـــــە عارەبانەیەکەوە دەنێت پڕیەتی لە ماسیو بـــەرەو بازار دەڕوات ، ڕێوی‌یەکە لـــە ڕێگادا هەر وەکو بڵێـــــێ تۆپی بێت خۆی پاڵ دەخات پیاوەکە هەڵی‌دەگرێـــــتو دەیخاتە ناو عارەبانەکـــەوە ئاواتی ڕیۆی‌یەکە ئەمـــــە بوو یەکسەر قەپاڵ دەکات بە ماسی یەكو هەر کە دەینێتـــە دەمی‌یەوە لە عارەبانەکـــــە رادەپەرێتو بـــــەرەو دارستانەکە هەڵدێت ، لــە ڕێ ورچێکی تووش دەبێتو پێی دەڵـــێ کـــە لــە کـــــوێ دۆزی‌یەوە ، ریوی‌یەکە وەڵامی دەداتـــەوەو دەڵێت لە شوێنێکدا لێرەوە دوور نی‌یە لە جۆگەیەکـــدا شوێنەی گیانلەبەری تێیـــدا دەژێت کلکم خســـــتە ناو ئاوەکەو ماسی‌یەك لە خۆیەوە خۆی بە کلکمدا هەڵدەواسێت ورچەکە زۆری برســـــی دەبێت بە بۆرەیەکەوە بـــە ڕێوی‌یەکە دەڵێت ئەگـــەر ماسی‌یەك بە کلکتــــدا هەڵواسرا من لەو بڕوایـــەدام منیش ماسی‌یەك بە کلکمـــدا هەڵئەواسرێت ، ڕێوی‌یەکــە وەڵامی دەداتەوەو دەڵێـــت ئەگەر خۆت پێ‌ڕاگیرا وەکـــو من ڕەنگە ماسی‌یەکت دەست بکەوێت . ورچەکە وەڵامـــی دەداتەوەو دەڵێت بەڵـــێ خۆم پێ‌ڕادەگیرێت ، ڕێـــم پیشان بدە ، ڕێوی‌یەکـــە پەلی دەگرێـــــتو بەرەو جۆگەکە دەیبات ، جۆگەکـــە لە شوێنێکی فێنكو خۆشـــدا دەبێت ئاوەکەی نامەیێـــت تەنها لە چەند شوێنێـــــك نەبێت ، ڕێوی‌یەکە بـــــە ورچەکە دەڵێت ئەگەر کلکـت خستە ئاوەکەوە ماسی‌یـــەك خۆی پێدا هەڵئەواسێـــت دەبێت پەلە نەکەیت ئەگینـــا هەموو شتێکت لە دەســـت دەچێتو هیچ قازانـــــج ناکەیت ، ڕێوی‌یەکـــــە وا خۆی پیشان دا دەڕوات بەڵام خۆی لە ســـوچێکـــــەوە دەشارێتـــــەوەو لـــــە دوورەوە تەماشای ورچەکەی دەکرد کە لە سەر کەنـــاری ئاوەکە ڕاوەستاوە ئەبینێـــت وا ورچەکە بە هێمنی‌یـــەوە ڕاوەستاوەو کلکی ناوەتـــە ناو ئاوەکەوەو چاوەڕوانـــە ، ئەوەندەی پێ ناچێت لەبـــەر سەرما ، کلکی ورچەکە لە ناو سەهۆڵەکەدا گیر دەخوات بەم جۆرە ورچەکە تووش ئـــەو

سمیره محمد علی
ئاماوەی کردووە
بڕوانە ل : ٧

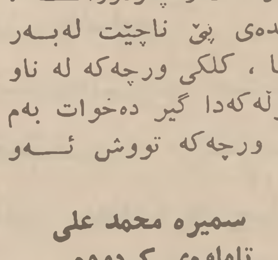

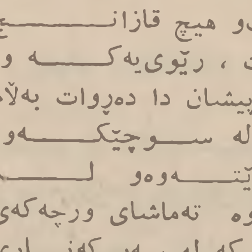

دەزگای ڕۆشنبیری و بڵاوکردنەوەی کوردی
بەغداد / شەقامی الخلفاء / مەیدانی خەلانی
تەلەفون ٨٨٧٥٧٩٥ پێنج خەت
هاوکاری

Institut Kurde de Paris